

No. X.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, and of the Royal Academy of Science,
Hungary; Fellow of the Royal Society of Northern
Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED

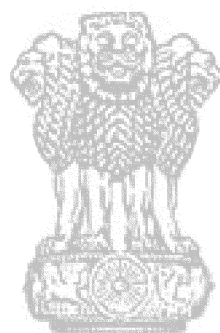
UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME III PART III.

CALCUTTA :

PRINTED BY C. B. LEWIS, AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1876.

सत्यमेव जयते

INDEX

TO

VOLUME II, PART I.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhánatantra,	44	Bholánátha S'armá,	25
Áchárárka,	15	Bhṛigu,	4
Ácháranirṇaya,	49	Bhúdhara,	90
Adhikaraṇa-kaumudí,	67	Bhúmikhanda,	1
Adhyátma Rámáyana,	21	Bhúriprayoga,6,	44
Adí Purāṇa,	18	Bodháyana,82,	85
Agni Sañhitá,	46	Bráhmaṇa Sarvasva,	79
Amaru,72,	22	Brahmáṇḍa Purāṇa,	21
Amarus'ataka,72,	22	Brahma-vaivartta Purāṇa, ..	19
Amarus'ataka Tíká,	22	Brahmayajña,	65
Anandachandra,	62	Chaitanyakalpa,	45
Ananta Deva,	21	Chakrapáni Datta,71,	25
Anartíya,	88	Chandrálóka,	52
Ápastamba,	86	Chandras'ekhara Váchaspati,	77
Arkaprakás'a,	27	Chaturaṅga-kṛidana,	10
Asattivichára,	2	Chikitsá-saṅgraha,	71
Átmánátmaivēka,	60	Chintámani,	2
Avadhútagítá,	91	Das'akarma-dípiká,	5
Ayurvedágamana,	59	Dattakanirṇaya,	70
Bálabodhaka,	62	Dattátreya,	91
Baladeva Vidyábhushana, ..	94	Devabodha,	5
Bánara,	40	Devímáhátmnya Tíká,	75
Bhagavadgítá,12, 93,	94	Dharmadípiká,	77
Bhágavatámṛitapaniká,	37	Dharmaghata,	16
Bhaktámrita,	35	Dharmaghata-vratákathá, ..	16
Bhaktirasámṛitasindhu,	35	Dhruḍḍirája,	20
Bhaktirasámṛitavindu,	35	Divákara,	15
Bhārgavarāma,	15	Dvārkánátha,	83
Bharata Sena, Málíka, Mal- la,6, 29,	55	Dvijanayana,	67
Bhāshika-sutra,	87	Gadádharma Tarkácharya, ..	75
Bhāṭṭácharya,	10	Gaṅgádharma Sarasvatí,	3
		Gaṅgádharma S'armá,	14

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Gaṅgāstaka,	80	Kāvya-chandrikā,	71
Gārhya-karma-prayoga, ..	86	Kes'ava Sārmā,	76
Gaura-gaṇoddes'ā-dīpikā, ..	13	Kevalānvayī	34
Gāyatrī Tantra,	48	Kevalānvayī-vyākhyāna, ..	34
Gītābhūṣaṇa Bhāṣhya, ..	94	Kīchaka-badha,	57
Gītāsāra,	12	Koṭachakra,	8
Govindalīlāmṛita,	31	Kṛishṇa,11,	12
Govindānanda,	63	Kṛishṇakānta Vidyāvāgis'a, ..	50
Grihya-Sūtra,	84	Kṛishṇakānta Nyāyaratna, ..	52
Gūḍhāvākyabodhaka,	71	Kṛitya-chandrikā,	3
Guṇālaṅkāra-dosha,	71	Kukkuṭī-vrata-kathā,	64
Halāyudha,60, 67,	79	Kuladīpikā,	55
Hārāvālī,	6	Kumārīpūjā,	69
Haridāsa Bhaṭṭāchārya, ..	4	Kurmachakra,	8
Jagadhātri-pūjā,	22	Kusumāñjalī,	4
Jagadhātri-pūjā-vidhi,	22	Kusumāñjalīkārikāvyākhyā, ..	4
Jāraṇamārapādi,	30	Lakṣmī-charitra,	39
Jaṭādhara A'chārya,	44	Līṅgādīśaṅgraha,	6
Jaṭādhara-kośa,	44	Līṅgaprakāś'a,	32
Jayadeva,	52	Mahābhārata,	5
Jñānaśaṅkulī,	26	Mahābhārata-tātparya-dīpikā, ..	5
Kalādhara Sena,	23	Mahidhara,	21
Kālārkarudra,	3	Mālāṅka,	11
Kāles'a,	61	Manodūta,	56
Kālidāsa,	80	Mathures'a Vidyālaṅkāra, ..	31
Kalpa-Sūtra,	81	Matsyaśukta Tantra,	53
Kalpa-Sūtra-Vyākhyā, ..	87	Mugdhabodha,	14
Kalpa-Sūtra-bhāṣhya,	88	Mukti-chintāmaṇi,	38
Kamalākara Bhaṭṭa,	53	Muktāphala,	47
Kaṇāḍī Saṁhitā,	30	Mūrkhaḥā,	49
Kapardī Svāmī,	83	Nādadīpaka,	10
Karmalochana,	11	Nāgojī Bhaṭṭa,	54
Karmavipākā,4,	68	Nārada, 10,	18
Kātyāyana,	84	Narahari Paṇḍita,	28
Kavikarnapūra,	13	Nārāyaṇa Chakravartī,	9
Kavirāhasya,	60	Nārāyaṇa Bhaṭṭa,	54
Kautūhala-vidyā,	56	Nīlakaṇṭha,	5

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Nirálamba Upanishad,....	95	Rájávalí,	23
Nítibhájana-bhájana,	34	Ráma,	2
Nítimibandha,	34	Rámachandra Chakravartí, ..	3
Nityanátha,	56	Ráma Datta,.....	74
Nyáyaratnúvalí,	50	Rámadeva Nyáyálañkára,..	2
Nyáyaratnaprukás'íká,	51	Rámagitá	21
Nyáyavágis'a,	71	Rámagitá Tíká,.....	21
Nitavarmá,	57	Rámagunákara,	2
Padmanábha Datta,.....	6	Rámakrishṇa,	67
Padma-purāṇīya Sṛishti- khaṇḍa,	1	Ramachanhra Sārvabhau- ma,.....	4
Panchíkarapa &c.,.....	95	Rámánanda S'armá,.....	55
Paśupati,	5	Rāmes'vara S'armá,	7
Pátálakhaṇḍa,	1	Rāmasañkara,	41
Pathyápathya,	28	Rāma S'armá,	24
Paribhāshá,	30	Rāmavarma,	21
Pis'acha Bāshya,	93	Rigvedīyābhudayíkas'rāddha	59
Pitrimedha-Sútra,.....	85	Rigvedīya-das'akarma-pad- dhati,.....	61
Prākṛita Vyākaraṇa,	17	Rūpaclintāmaṇi,	12
Pratishthá-prayoga,.....	66	Sābdachandriká,	25
Pravarakhaṇḍa,.....	38	Sābda-khaṇḍa,.....	2
Pravargya-prasna,	86	Sābdamálá,	7
Pretakṛityādinirṇaya,	75	Sābdārṇava,	7
Puṇḍaríka Upanishad,....	92	Sābda-ratnamálá,.....	44
Purānārtha-prakás'aka, ..	9	Sābdarūpaprakás'íká,	51
Pūrnánanda,	43	Sādhanapanchaka,	90
Purushottama Datta,	6	Sakunārṇava,.....	8
Rādhákānta Tarkavágis'a..	9	Saṅgraha,	57
Rādhákānta Bhaṭṭa,.....	31	Sanhitāvṛitti,.....	42
Rādhāmohana Surma,	91	Sāñkháyana,	88
Radha Tapaní,	93	Sañkara Áchārya,.. 60, 90,	96
Raghudeva,	28	S'āntika-tattvāmṛita,.....	9
Raghunátha Bhaṭṭa,	31	Sapiṇḍa-prayoga,	64
Rājanārāyaṇa Mukhopá- dhyāya,	13	Saptas'atīvyākhyāna,	54
Rājadharmā-kaustubha, ..	21	Sātātapa,	4
Rājanirghaṇṭa,	28	S'ārachandriká,.....	58

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Sáradásundarí,	31	Unádikosha,	24
Sárasaṅgraha,	78	Upamāna Khaṇḍa,	50
Sárasaṅhita,	10	Uttara-khaṇḍa,	1
Sárvabhauma,	76	Uttara-kámákhyá Tantra,..	33
Sárasvatábhidhāna,	39	Vakárabheda,	40
Sárátsársusaṅgraha,	41	Vaidaykulatantra,	55
Siddhānta-s'uktimañjarí, ...	3	Vaikhānasāya Up.,	92
S'iva Bhaṭṭa Kāla,	54	Vaishṇavāmṛita,	25
Smártavyavasthānava, ...	76	Vaishṇava,	45
Smṛiti-sāra,	76	Vānarāśhṭaka,	40
S'rauta-Sūtra,	85	Vānara,	40
S'rinandana Bhaṭṭāchārya,	23	Vānaryāśhṭaka,	45
S'riṅgúrādirasa,	52	Varada Rāya,	87
Srishi-khaṇḍa,	1	Varnasaṅkara-jātímálá,	15
S'údradharmatattva,	53	Varnábhidhāna,	23
Sukhalekhana,	29	Vas'ishṭha,	4
Sulva-S'útra,	82	Vas'antarāja,	8
Sulva-S'útra-bhāshya,	83	Vidhisvarúpa-viehāra,	61
Sulva-S'útra-dípiká,	83	Vijayagobinda Sikha,	23
S'úlapani,	70	Vishṇu Siddhānta,	37
Sures'vara Paṇḍita,	32	Vishṇudharmottara Parāṇa,	16
Svānubhavādars'a,	96	Viś'vakarmaprakās'a,	17
Svargu-khaṇḍa,	1	Viśvakarmá,	17
S'yámárahasya,	43	Viváhádipaddhati,	74
Tājika,	20	Vopadeva,	47
Tājikabhushana,	20	Vrajabhaktivilāsa,	54
Tantroкта-chikitsá,	73	Vṛindāvana,	11
Tattvārtha-kaumudí,	63	Vṛindāvana-yamaka,	11
Tattvas'ara,	90	Vṛishotsarga-prayoga,	65
Tirthamahes'vara,	32	V'yākaraṇa-saṅgraha,	14
Toshani,	72	Vyāsa,	1
Tulas'ichandriká,	13	Vyavahāra-didhiti,	21
Udayana Achārya,	4	Yajurvedi-māsika-s'rāddha-	
Udbodha-chandriká,	47	prayoga,	63
Udvāhavyavasthá,	77	Yajurvedi saṁvatsarikaiko-	
Ujjvalanílamani,	36	dishta-s'rāddha-prayoga,..	66
Ujjvalanílamani-kiraṇales'a	36	Yajur Veda,	5

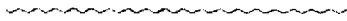
INDEX TO VOL. II. PART III.

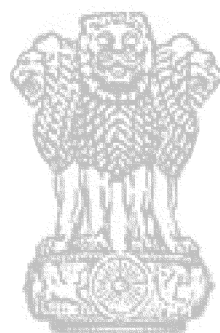
<i>Page</i>	<i>Page</i>
Ādhāna-baudhāyana,..... 235	BhavānandaSīdhāntavāgīś'a, 218
Ādhāna-prayoga, 235	Bhavānandī, 218
Ādhāna-vidhi-prayoga, 228	Bhuvanadīpikā, 249
Agnihotra-homa, 238	Brahmaprabhu Śūri, 249
Āhnikā-prakāś'a, 227	Brahmānanda Yogindra, .. 252
Āitareya Kṛanyka,..... 280	Brahmānda Purāṇa, Uta-
Ājāmilopākhyāna, 212	rakhaṇḍa, 253
Ākhyāta-vāda, 215	Budhamanoharā Tīkā, 246
Ākhyāta-vāda Tīkā, 215	Chāndogāpara-sūtra, 209
Ākhyāta-viveka,..... 215	Chāndomaṇjarī, 282
Amarakosha, 252	Chāturmāsya-hotra,..... 247
Amarakosha Tīkā, 252	Chāturmāsya Prayoga, 207
Anantadeva, 233	Dakṣiṇa Godāchāra,..... 234
Antyeshṭi-paddhati, 233	Datta Gītā, 267
Anubhavasāra, 260	Dattātreyā, 267
Kṛanya-gāna, 210	Daivajña Ś'īromāṇi, 249
Kṛanyapañchaka, 280	Dars'apūrnāmāsayor-adhva-
Ashtādhyāyikāṇḍa, 256	rya prayoga, 209
As'vamedha-prayoga, 206	Dhruva-charita, 274
Ātmārāma Bhaṭṭa,..... 271	Dharmvantari-guṇāguṇa-yoga-
Bālakrishṇa, 273	s'ata, 276
Bāla Tantra, 219	Dinakarī, 273
Baudhāyana-chāturmāsya-su-	Dvaitanīrṇaya-siddhīnta-saṁ-
tra, 270	graha, 271
Bhānu Bhaṭṭa, 272	Gaṇapatyaḍipījāna Paddhati 206
Bhaṇjū Dīkṣita, 252	Gaṇgādāsa, 282
Bhaṭṭojī Dīkṣita,.... 198, 252	Gāyatrī-pañjara,..... 286
Bhaṭṭotpala, 214	Gāyatrī-hṛdaya, 285
Bhāva-bodhikā, 219	Gāyatriyashṭottaraś'ata-divya-
Bhāva-vīs'odhinī, 271	nāmāmṛita-stotra, 285

	<i>Page</i>
Gáyatripanjara-stotra,	286
Gopáladása,	282
Govardhana Tripáthí,	208
Govardhanadhṛita Kṛishṇa- charitra,	213
Gúḍhárthádars'a,	229
Harihara Dikshita,	198
Harililāvivarāṇa-saṅgraha,	209
Harisevaka Mis'ra,	268
Haritattva-muktávalí,	252
Hotraprayoga-vṛitti,	230
Hautrakalpadruma,	211
Hridayarāma Deva,	269
Jánakyánanda-bodhana,	193
Jaimini Saṁhitá,	220
Jayakrishṇa, 212, 213, 274, 275	
Jayakrishṇa Bhaṭṭa,	271
Jayarāma Nyáyapañchāṇāna	245
Jyotiratirātra,	199
Kaivalyopanishad Dípiká, ..	247
Kaivalyopanishad,	247
Kalyāna,	219
Kás'iká-vṛitti,	215
Kásinátha,	229, 257
Kátyáyana-gr̥hya-sútra-bhā- shyá,	231
Kavíndra-chandrodaya,	216
Kávyakámadhenu,	194
Kes'ava Tripáthí,	262
Ketúdaya-phala,	259
Khaṇḍánānda Muni,	231
Khaṇḍapras'asti Tíká,	204
Kes'ava Mis'ra,	240
Kṛishṇadhúrjaṭi Díkshita, ..	250
Kúṭamudgara,	199
Laghu-játaka,	214
Laghu-s'aunaki,	242

	<i>Page</i>
Lagnachandriká,	257
Laksha-homa-paddhati,	239
Lakshmana Bhaṭṭa,	244
Mádhava S'arasvatí,	281
Madana Pála,	264
Madanavinoda-nighaṇṭu, ..	261
Mádhava,	199
Madhyamanoramá,	224
Mahádeva,	216
Mahádeva Dinakara,	273
Mahádeva Vájapeya,	237
Mahágní-prayoga,	237
Mahás'ānti Paddhati,	236
Meṅganátha,	207
Mitra Mis'ra,	227
Muktávalí prakás'a,	273
Muktávalí-kirāṇa,	273
Muktávalí-dípiká,	273
Mukunda-vijaya,	277
Naigeyánám-rikshudaivatam,	201
Nārāyaṇa Bhaṭṭa,	292
Nighaṇṭu,	226
Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa,	272
Pádapadma Keshárya,	211
Pañchapádiká-vivarāṇa,	211
Parásara Upapurāṇa,	225
Pavamānahoma-vidhi,	282
Prakásátmá Yati,	211
Prañḍhamanoramá,	198
Prahaláda-charita,	275
Purusottama-máhátmya, ..	231
Raghunátha S'iromaní,	245
Raghunátha,	204
Rámachandra,	204
Rāma S'armá,	224
Rámānuja,	262
Rāyamukuta,	266

<i>Page</i>	<i>Page</i>
Rigveda-saṁhitā-homavidhi, 288	S'īromaṇi-purvārdhavyākhyā, 248
Rishitarpana 218, 241	Srīmadbhāgavata-skandhār-
Rudra deva..... 239	tha-nirupana, 200
Rudrajapa, 243	Srī Parama, 277
Rudrānuṣṭhāna-paddhati, .. 207	S'rīpatigovinda, 193
Sachehidānanda Yati, 201	Svayamprakāśa Yati, 252
S'ākala Saṁhitā, 268	Tālavrintanivāsī, 230
Samarasāra, 204	Tarkaparibhāshā, 240
Sāṅgrahanyeshī, 232	Teronārāyaṇa Deva, 239
Saṅkshipta-prayoga, 218	Tristhālīsetu, 202
Saptapadārthī, 281	Tryambaka, 207
Saptasoma-saṁsthā -paddha-	Tryambaka Bhaṭṭa, 228
ti, ...: 208	Vajapeya-paddhati, 211
S'āraṅgadhara Saṁhitā, 195	Vasudeva Dikshita, 237
S'āraṅgadhara Acharya, .. 196	Vāmana-chitra-charitra, 213
Sārasamuechaya, 268	Vāmana, 215
Sārasaṅgraha, 262	Vidyānidhi Kavindra, 216
Sarvāṇukramanī-vyākhyā, .. 279	Vidyāranya, 247
Satyanāthābhyudaya Saṭika, 210	Viś'vāmītra-kalpa, 287
S'aunakoktavāstusānti-prayo-	Vivaraṇa-tattva-dīpana, 233
ga, 283	Vopadeva, 200
Sāvitrachayana, 236	Vyākhyā-sudhā, 251
S'eshāchāryya, 210	Yadumaṇi, 277
Siddhānta-muktāvalī, 273	Yogas'atābhidhāna, 276
Siddhānta-chandrodaya, 250	Yājñika Deva, 211
S'ivapūjā-paddhati, 225	Yajñopavita-nāsa-prāyaschit-
S'ivadāsa, 204	ta, 284
S'ivāditya, 231	Yogini-das'ū-phala, 257
S'ivānandanātha, 229	Yoges'isahasra-nāma-stotra, 283

सत्यमेव जयते

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8347 s'lokas. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Tolerably correct.

Padma Purāṇīya Srishṭi khaṇḍa. This is the first part of one of the great Purāṇas attributed to Vyāsa. The Padma is divided into five parts ; 1st, Srishṭi khaṇḍa ; 2nd, Bhūmī khaṇḍa ; 3rd, Svarga khaṇḍa ; 4th, Pātāla Khaṇḍa ; 5th, Uttara Khaṇḍa. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishṇu Purāṇa.

Beginning. खच्चं चन्द्रावदानं करिकरमकरचोभमञ्जातफेनं

ब्रह्मोद्भूतिप्रशस्तिर्ब्रतनियमपरैः सेवितं विप्रमख्यैः ।

उक्तीकारालङ्कृतेन विभुवनगुणैः ब्रह्मणा सृष्टभूतं

सम्भोगाभोगरम्यं जलमग्न्यभरं पौरुषं वः पुनातु ॥

End.

कल्पकोटिशतं सायं ब्रह्मलोके महीयते ॥

Colophon. इत्यादिपुराणे पादो पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । सृष्टिखण्डं समाप्तं ॥

विषयः । सृष्टिप्रकारकथनं पृथ्वीस्थाननिरूपणादिकञ्च ॥

No. 521. रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 240 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rámagunákara. A poem on the marriage and exile of Ráma. By Rámadeva Nyáyálañkára.

Beginning. भूढईशवतीर्णा सजलजलधरशेषिविद्वेषिवर्णा

पूर्णानन्दार्द्धचन्द्राभरणद्वयगा द्योतयन्ती दिग्गन्तान् ।

या वैदेहीप्रसितार्थं वितरति सरसा कल्पवल्लीव नित्या

शान्तं भूयान्ममान्नःकरणमविरतं तत्त्वसूक्तो नितान्तं ॥

End.

भुक्ता राज्यं शिराय त्रिभिरनुजनिभिः स्वस्थलीमावरोह ॥

Colophon. श्रीमद्रामगुणकराख्यललितप्रन्यः समाप्तिं गतः ।

विषयः । रामविवाहुरामवनवासादिवर्णनं ॥

No. 522. आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 428 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct. . सत्यमेव जयते

A'satti vichára. The natural relation of words in composition. This is a Nyáya treatise—probably a part of Mathuránátha's commentary on the S'abdakhaṇḍa of the *Chintámāni*.

Beginning. एककार्यकारित्वसङ्गत्या योग्यतानिरूपणानन्तरमासत्तिं निरूपयति आसत्तिश्चेति ।

End. रत्यध्याहारपक्ष एव सम्यगित्यवधेयं ॥

Colophon. शब्दपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिप्रत्ययरहस्यम् ।

विषयः । शब्दबोधकारणादिकथनं ।

No. 523. हात्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 12 on a page. Extent, 96 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kṛitya-chandrikā. On ceremonials, diurnal and casual. By Rāmachandra Chakravartī. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sivayātrā*, i. e., the Charakpūjā. The deity to be adored, is a form of Śiva, and bears the name of Kālārkarudra.

Beginning. तत्र चैवसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्योक्तं कृत्वा अथेत्यादि चैवे मासि भोनराशिखे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षड्शीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं
यावत् प्रत्यहं अमुकगोत्रोऽमुकः सर्व्वार्थविद्विक्तो गणेशादिकालार्कचन्द्रपूजापूर्व्वक-
शिवयाचनामहं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां कृत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhānta-sūktimanjarī. A Vedānta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaṅgādhara Sarasvatī, disciple of the Paramahansa Rāmachandra Sarasvatī. The author styles himself a *Bhikshu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedānta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णद्विरेफावलिबलितकपोलोद्दामदानाभिरामं ।

गिरिशगिरिसुताभ्यां लालितं नित्यमङ्गे खजनभरणशीलं विघ्नराजं ममामि ॥

End. रञ्जयलखिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीरामचन्द्रभरखतोपूज्यश्रियेण गङ्गाधरसर-
स्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जर्यां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, अथवादिज्ञानकथनञ्च । षड्विधप्रत्यकारमतमपि दर्शितमत्र ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K. C. S. I. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kusumánjali Kárikavyākhyā. A commentary on the *Kusumánjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achárya. By Rámabhadra Sárvaabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhattáchárya, has been translated into English by professor E. B. Cowell. Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumánjali*, but not that of Rámachandra. *Contributions*, p. 83.

Beginning. आमेदैः परितोषिता परिषदः प्रत्येकमाश्रयतां

चान्दैः पिञ्जरिताः परामपटलैराभावकाया दृश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्वनेन । इति पञ्चमः स्तवकः ॥

Colophon. इति श्रीतत्त्वामहोपाध्यायराजभद्रसार्वभौमोपा कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिवहितं कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् ।

No. 526. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By S'átátapa.—The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vas'ishtha and Bhṛigu.

Beginning. आतातपः । प्रायश्चित्तविहीनानां महापातकिनां खणः ।

नरकान्तो भवेज्जन्म चिक्रे किन्तु शरीरिणः ॥

End. सञ्जया पार्वती उक्ता तस्मात्तां पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठभृगुसंवादे नानाधर्मपतिव्रतामाहात्म्ये सप्ताशीतितमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारणं, तत्प्रायश्चित्तविधानम् ॥

No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahábhārata-tátparya-dīpikā. A gloss on the *Adi* or first volume of the Mahábhārata. By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahāṣas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nílakanṭha.

Beginning. प्राग् देवेभ्यः प्रयान्त्याः शतमखसदनं हवमभोधजायाः

End. पायाम्नारायणी यश्चिरचरितचरस्थवराभीष्टदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यभट्टारकसत्यबोधभिर्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य-
श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वसमाप्तं ।

विषयः । महाभारतविवरणं, अर्थात् महाभारतीयतात्पर्यसंक्षेपटीका । आदिपर्वटीका-
मात्रं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Das'akarma-dīpikā. The principal ceremonies to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Paś'upati, the chief judge and head paṇḍit of the Court of Lákshmanepaya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhaṭṭa Nárāyaṇa, one of the five Bráhmaṇs who came to Bengal from Kanauj in the reign of Aḍisúra.

Beginning. शास्त्रज्ञानविवेकनिर्णयधियां प्रज्ञावतामपणीः

पाण्डित्येन विखण्डितामरगुरुः प्राज्ञातिसुहृदः स्मृतौ ।

विप्राणान्दशकर्मपद्धतिमिमामुद्धृत्य वेदादसौ

चक्रो भूपतिपण्डितः पशुपतिः स्वर्गापवर्गप्रदां ॥

End. शान्त्याशौर्वादं हलाचिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शालाकर्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिनां दशकर्मविधानं ॥

No. 529. लिङ्गादिसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 45. Lines, 5 on a page. Extent, 825 slokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Liṅgádisaṅgraha. Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena *alias* Bharata Mallika. The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha.—(*Vide ante* I p. 223.)

Beginning. सङ्गादिकृतचित्तसमासजैर्नशब्देरिह वर्गसङ्ग्रहः ।

End. वेदाः प्रमाणमेवमन्यत् प्रयोगानुसारात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यानं ।

No. 530. भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 70. Lines, 8 on a page. Extent, 1972 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhūriprayoga. Annotations on the Amarakosha. By Padmanābha Datta. The author supplies a great number of synonyms. The MS. is incomplete, extending only to the third chapter of the text.

Beginning. मुदे हरिं तन्नमतेकनाथं ।

End. इदमन्वेदितं शेषं ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon. औपगनाभदत्तसङ्ग्रहीते भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुशासने सामान्यकाण्ड-
स्तृतीयः समाप्तः ।

विषयः । शब्दसमूहसङ्ग्रहः । अमरकोषाभिधानस्यटीका ।

No. 531. हारावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Hārāvali. A Sanskrit Dictionary. By Purushottama Datta. Dr. Wilson, in noticing this work, says: "the *Hārāvali* is a collection almost exclusively of uncommon words:—It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent, but it is the product, according to the author's own averment, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhṛiti Sīṅha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Paṇḍit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Medinī, should be earlier than that of the Viśva, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविमुक्तखड्ग(?)मिसौकवजी-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गङ्गाप्रवाहः ।

शिरसि सरसभास्त्रमालतीदामलक्ष्म(?)

लघयति हिमगौरः सोमशुभः (?) साध्यसिद्धौ ॥

End.

प्रथमान् नव पचाणि प्राप्तानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः ।

नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 7 on a page. Extent, 1365 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse Generally correct.

S'abdamālā. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdārṇava* and other ancient works. By Rāmes'vara S'armā.

Beginning. जगदीशं हरिं नत्वा श्रीरामेश्वरशर्मणा ।

शब्दार्थवाटिकोपेक्षा शब्दमाला वितन्यते ॥

End.

रामेश्वरेण रचितं परिपालयन् सन्तः परोद्विगता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः ।

शब्दसमूहकथनं ।

No. 533. कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kūrmachakra. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'akta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेच्चक्रं सर्वावयवसंयुतं ।

End. दुष्टहान्यगते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रं ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रस्यवर्णादिक्रमानुसारेण क्रियादिशुभाशुभं ।

No. 534. कोटचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Koṭachakra. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कोटचक्रमिच्छादधा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गे सिद्ध्यति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रं ।

विषयः । पञ्चवारविशेषेण युद्धादिक्रमकथनं ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Śakunārṇava. A manual of divination. By Vasantarāja. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy); by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिञ्चिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।

लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योऽपि सदा पश्येभ्यः ॥

End. समस्तसत्यकोटुके कृतं प्रभाववर्णनं ॥

Colophon. इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । शुभाशुभशंसि निमित्तं याचादिसमये त्रयविशेषदर्शनं । दधिदुर्वाक्षतादिखेत-
पुष्ययुक्तगौराज्जीलौदर्शने शुभं, शृगालादिरवेण शुभाशुभप्रश्नादिकथनञ्च ।
एवं पक्षिरवादितः शुभाशुभं कथितं ।

No. 536. शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8-9 on a page. Extent, 1475 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ántika-tattvámṛita. Ceremonials to be observed to overcome evils consequent on adverse conjunctions of planets. By Náráyana Chakra-
vartí.

Beginning. नत्वा गोपीकान्तं सत्त्वा विविधसुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणशर्मा शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End. धेनुधुवर्णञ्च दक्षिणां दद्यात् ॥

Colophon. इति नारायणचक्रवर्तिहृतं शान्तिकतत्त्वामृतं समाप्तं ।

विषयः । ग्रहवैगुण्यादिदोषशान्तिः ॥

No. 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 10 on a page. Extent, ? s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Puráṇārtha-prakāśaka. An epitome of Puránic knowledge, containing brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar, and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c. By Rádákánta Tarkavágís'a.

Beginning. यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधरः करोति दृढिस्थितिप्रलयमस्य चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरशूलदंष्ट्रोमस्य निदेशतः ॥

Colophon. इति श्रीराधाकान्तकर्तृवागेश्वरहृतपुराणार्थप्रकाशकः समाप्तः ।

विषयः । सङ्क्षेपतः षड्दर्शनमते, सौरादिमासकथनं, मेषादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वंशादिकथनञ्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nádadípaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhaṭṭāchārya.

Beginning. विचरति परिरुद्धिर्वैदसाभारदाय (?) ॥ पादत्रयस्यासम्पूर्णत्वात् शेषपादे^१
लिखितः ।

End. वाराधरा धर्षरा ॥

Colophon. इति श्रीमहाचार्यविरचितनाददीपकं सम्पूर्णं ।

विषयः । शब्दनादस्वरानुत्यक्तिकथनं, रागरागिण्यादिनिरूपणम् ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturaṅga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. चतुरङ्गक्रीडायां व्यासयुधिष्ठिरसंवादः प्रचरति । यथा, युधिष्ठिर उवाच ।

चतुरङ्गक्रीडायां या क्रीडा तां मे ब्रूहि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् क्षम्यो वामतो गजः ।

प्रकर्षेणैव मे नाथ चतुरङ्गो यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथनं ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārasañhitá. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nārada.

Beginning. चिदानन्दसोक्तासनिदानं श्रामस्तुम् ।

End. शिष्यलोके महीयते ॥

Colophon. इति नारदकृतायां सारसंहितायां चतुर्थोऽध्यायः ।

विषयः । सङ्गीतकारण-ताललयादिनिरूपणम् ॥

No. 541. वृन्दावनयमकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vrindavana-yamaka. A poem on the early life of Kṛishṇa during his sojourn in Vrindavana. Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations. By Málánka. The MS. is incomplete.

Beginning. वरदाय नमो वरये प्रसति जनेऽयं वरत्रपि न मोवरये ।

वज्रशस्त्रन्द वता मनसि येन दैत्यशस्त्रन्द वता ॥

End. प्रथमश्लोकादिद्विपद्याश्लोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डितं ।

विषयः । पादान्मयमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बल्लरामवाक्यं, प्रत्यकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Karmalochana. A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof. The MS. is a mere fragment.

Beginning. व्रतानामुपवासानां याज्ञादीनाञ्च संयमे ।

न करोति चौरकर्म्म सोऽशुचिः सर्वकर्म्मसु ॥

End. दत्ता नरकमाप्नुयात् ॥ प्रथमपत्रात् दशपत्रं प्रापं । ततः खण्डितं ।

विषयः । मानाविधयुराण्यभ्यतिवचनामुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजादीनां कर्मणां कर्त्तव्यकर्त्तव्यं, तत्तत्कर्म्मकृतपापपुण्यकथनञ्च ॥

No. 543. गीतासारं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 175 s'lokas. Character, Bengali. Date 1736. Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Gītásāra. An abstract of the Bhagavadgitá, by an unknown author. It is devoted to an exposition of the Yoga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body.

Beginning. अर्जुन उवाच । ॐकारस्य च साक्षात् रूपं स्थानं परं तथा ।

सत्यं च श्रुतमिच्छामि ब्रह्म मे पुरुषोत्तम ॥

End. गीता सुगीता कर्तव्या किमन्यैः शास्त्रवित्तैः ।

या स्वयं पद्मानभस्य मुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीमतिप्रणवसाक्षात्कारवर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिलक्षणं, गीतासाक्षात्कार-
दिवर्णनं, देहस्थितलादिसप्तपातालभूरादिलोककथनञ्च ॥

No. 544. रूपचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3 on a page. Extent, 60 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rūpachintāmaṇi. Praises of Rádhá and Krishna, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet. Anonymous.

Beginning. चन्द्रार्धं कलसं विकोणधनुषी खं गोप्यदं प्रोष्ठिकां

शङ्खं सव्यपदेऽथ दक्षिणपदे कोणठकं स्वस्तिकं ।

चक्रं हस्तयवाङ्कुशं ध्वजपवी जम्बूद्वारेखामुजं

विधाणं हरिमूनविंशतिसहस्रार्चिताङ्घ्रिभजे ॥

End. ओराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मनो द्विस्त्रिरशौ चतुर्व्या ।

आवर्तयेद् यो धृतिमान् पठन् स प्राप्नोति तद्दर्शनमाशु साक्षात् ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य श्रीराधायाश्च पादादिसर्वाङ्गवर्णनरूपं स्तवः ॥

No. 545. गौरगणेशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-ganodes'a-dípiká. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarnapúra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nátaku*, *Alańkára kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीहृन्दावनभुतिं पुरा सच्चिदानन्दसाम्ने
गौराङ्गीभिः सहस्रवचसिः श्लाघाधामा ननर्त्त ।
श्लाघां शब्दं दृढभरपरीरम्भसम्पदतः किं
गौराङ्गः सन् जयति स नवदीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गणेशदीपिका रचिता सया ।
दीप्यतां परमानन्दसन्देशभक्तवैष्णवि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गणेशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव-जन्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणञ्च । अर्थात् अमृत्युगम्य
ये ये माहात्मानः प्रसिद्धास्ते एव श्रीकृष्णभिषेन गौराङ्गेन सह कलावतीर्णा
इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1647 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasichandriká. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasi plant, (*Ocimum sanctum*,) the Bel and the Amla. By Rájanáráyaṇa Mukhopádhya. .

Contents: origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood. Origin of the Vilva (Bel) plant, *ægle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves. Origin of the Amalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'râddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. वन्दे विघ्नेश्वरं तारं विघ्नबूद्धरं परं ।

चतुर्वर्गैकदातारं भासुरं विततोदरं ॥

End.

सङ्क्षेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका शुभा ।

दोषादिकं विविधं ज्ञैः सन्नयं सदनप्रदान् ॥

Colophon. इति श्रीराजनाथणमुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । तुलस्युत्पत्तिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विष्णुहस्तोत्पत्तिः, विष्णुपञ्चचयनकालनिषेधः, तच्चयनमन्त्रश्च । आमलक्युत्पत्तिः, तन्माहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसानिषेधः । कलौ आद्यादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिंसाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

No. 547. व्याकरणसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 8 on a page. Extent, 705 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vyākaraṇa-saṅgraha. A paraphrase of the Sanskrit Grammar called *Mugdhabodha*. By Gaṅgádhara S'armá. The MS. is incomplete, and ends with the Kárika.

Beginning. दुर्बोधसुबोधस्य सुखबोधाय सङ्ग्रहः ।

मनोति सम्प्रणम्येशं दीनो गङ्गाधरो द्विजः ॥

End. अथ स्थितो धावति पथं नमो धावति ॥
 Colophon. इति गङ्गाधरकृतव्याकरणसङ्ग्रहे कारकः पादः । अतः परं ग्रंथं खण्डितं ।
 विषयः । मुग्धबोधव्याकरणस्य सारसङ्ग्रहः ।

No. 548. वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 10 on a page.
 Extent, 386 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Correct.

Varnasankarajátimálá. An account of the various mixed castes of the Hindus. By Bhárgavaráma.

Beginning. ब्राह्मणाः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्रा वर्णायतुर्विधाः ।
 वर्णानां सङ्करोत्पत्तिं निश्चासय मन्त्राग्रय ॥
 End. इमां क्रियां भार्गवरामगीतां योऽप्यन्यथा मूढजनः करोति ।
 तस्योत्तमाङ्गे खलु वञ्चकल्पः पतेत् सदा देवद्वयोः कुटारः ॥
 Colophon. इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।
 विषयः । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथनं ॥

No. 549. आचाराकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 8 on a page.
 Extent, 1403 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse.
 Generally correct.

Āchārārka.—The daily religious duties of a strict Hindu, commencing with rising from bed and ending with the evening prayers. By Divákara, son of Bharadvāja Mahádeva.

Beginning. The first five folia wanting.
 End. उक्तं माच मया स्वयं खरचितं यद् याज्ञवल्क्यादिभिः
 प्रोक्तं धर्माविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परब्रह्मणे ।
 सन्दिग्धं गुणदत्तमन कपया शार्दूलविश्रीजितं
 तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयतां ॥

Colophon. इति श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदिव्यकरकृते आचारार्कं अष्टमभाग-
कृत्यं समाप्तं ।

विषयः । प्रातरविधिः मनुष्याणां षाडशः आचारः कर्तव्यः स सकृच्छीतः । मलमूत्र-
त्यागविधिः, प्रातः कृत्यं, दन्तधावनविधिः, स्नानविधिः, पूजनविधिः ।
भोजनविधिः । सन्यादिविधिः ।

No. 550. धर्मघटव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahadur. Appearance, old. Prose. Correct.

Dharmaghaṭa-vratākathā. Directions for performing a ceremony called *Dharmaghaṭa* or the sacred pitcher. It consists in consecrating and giving away a pitcher full of water daily to a Bráhmaṇa in the month of *Vaisákha* (April—May), and offering adorations to Vishnu. This is an extract from the *Vishnudharmottara Purána*, a work not included among either the *Mahá*, or the *Upa*, Puráṇas.

Beginning. सन्निवाचनपूर्वकं स्तव्यः सोम इति पठित्वा सकृत्स्यं कुर्यात् ।

End. आयुरारोग्यकीर्तिश्च देयश्च लभते सदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यत्र देवो निरञ्जनः ॥

Colophon. इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे सोमशमालावतीसंवादे धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवसङ्क्रान्त्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात्, विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथाश्रवणञ्च कार्यं ।

No. 551. प्राकृतव्याकरणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 26. Lines, 9 on a page. Extent, 731 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Correct.

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛitā language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadīśvara and Mārkaṇḍeya. The MS. being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning. प्राक् सर्गादेक एकस्मिन् वज्रधा योऽवभासते ।

तं वन्दे नित्यमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरं ॥

End. प्रथमपत्रात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरणं, अद्यात् संस्कृतशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Dvā Bahādur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Viśvakarmapraśāś'a.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Viśvakarmā, but it is evidently a modern compilation.

Contents : I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Brāhmanas, Kshatriyas, &c. II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the cubit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c. lucky. IX. Ditto for cutting down trees. X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदमूर्तिर्मङ्गलं मङ्गलानां

जयति सकलवन्द्या भारती ब्रह्मरूपा ।

अथ भवनमाता चिन्मयी मोक्षरूपा
 दिशतु मम मन्त्रेण वाङ्मयः शब्दरूपं ॥
 End. अथ स विमलविद्यो विश्वकर्मा महात्मा
 सकलगुणगरिष्ठः सर्वशास्त्रार्थवेत्ता ।
 सकलसुरगणानां ह्यवधारः कृतात्मा
 भवननिवसतां सङ्काशमेतत् चकार ॥

Colophon. इति ब्रह्मोक्तविश्वकर्माप्रकाशे वासुधास्त्रे त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, वासुपुरुषोत्पत्तिः, तस्य गृहचारम्भगृहप्रवेशादिशुभकर्मणि पूजनकथनं, चैत-
 रङ्गपीतकृष्णादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा, भूमिपरोक्षकथनञ्च ।
 २, खड्गविधिः चैत्रादिसप्तमेदेन गृहचारम्भे शुभाशुभकथनं, स्वस्य अथवा
 पत्न्या वा ज्येष्ठपुत्रस्य हस्तप्रसाहेन गृहनिर्माणादिकथनं । ३, गृहनिर्माण-
 कालनक्षत्रादिकथनं । ४, शय्यापानदुग्धहरय्यामण्डपादिनिर्माणलक्षणं । ५,
 वासुदेवहस्तचरणशेषादिपूजनबलिदानशिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
 सादविधानेष्टकादिलक्षणदिकथनं । ७, राश्यादिभेदेन विविधगृहद्वारनि-
 र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, वृक्षच्छेदनादिविधानं ।
 १०, गृहप्रवेशादिविधानं । ११, दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, श्लोकारकथनं ।
 १३, गृहवेधनिर्णयः ।

No. 553. आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 91. Lines, 8 on a page.
 Extent, 2604 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Ādi Purāna.—One of the *Upa* or minor *Purāṇas*. The greater
 portion of this work was translated into English by the late Dr. H. H.
 Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the
 India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries. The following
 account of the work by Dr. Wilson is taken from the Asiatic Society's
 MS. "It is a work of little interest or importance, although it claims to
 take precedence of all the works of this class, whence its appellation
Ādi or First. It is supposed to be related by Nārada to the *Rishis* at
Naimishāranya, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishnu.
 The other gods, Nārada observes, punish their contemners, and
 neglect their worshipers, but Krishna is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

“The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Krishna, clearly point out the school to which this *Purāna* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the *Ādi Purāna* now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

“The *Ādi Purāna* comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Krishna. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Krishna and Rādhā, similar to those in the *Brahma-vaivartta Purāna*, are given, which are followed by the birth of Krishna, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pūtana and Triṇāvartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdesses of Vrīṇḍavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Krishna's contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāna* closes before Krishna's quitting the groves of Vrīṇḍavana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city.”

Professor Wilson's guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishṇava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयति यशोदास्त्रुः ये हि समस्तान्यः साक्षी ।

भवभयनिचयनिष्ठौ शरणगतानां वाहकचेति (?) ॥

End. इदं मया ते कथितं महाद्भुतं बाल्ये रक्ष्ये चरितं मया यत् ।

शृणोति यत् श्रावयते च भक्तिरनुग्रहे मे भवतीति सत्यं ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदकृष्णसंवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणं ।

विषयः । १, स्त्रीनिन्दकथनं, संसारिणां गर्भवासादिजन्मपर्यन्तविवरणं, श्रीहरिप्रशं-
सनञ्च । २, हरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनञ्च । ३, नारदवृत्तान्तः,
मथुरालक्षणं, वृन्दावनवर्णनं, तस्य साहाय्यकथनं, वृन्दावनावर्भावः । ४,

विषयः । तच्च हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, कृष्ण-
 पारिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिदृष्टान्तः, श्रीकृष्णमित्राणां नामकथनञ्च । ८,
 श्रीकृष्णरूपादिवर्णनं । ९, दृन्दावनस्य तद्वासिनामपि नित्यत्वप्रतिपादनं । १०,
 ११, राधाकृष्णकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुरुषरूपधारणं, कृष्णविवरणञ्च ।
 १३, कृष्णजन्मविषयककृष्णनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च । १४, कृष्ण-
 जन्मोत्सवः, रामायणसङ्क्षिप्तविवरणञ्च । १५, १६, पूतनादृष्टान्तकथनं । १७,
 कृष्णनन्दसंवादः, द्रुकोदरीविवरणञ्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 लीलाप्रशंसा पूतनावधश्च । १९, २०, दृष्टान्तवधः । २१, गर्गनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, कृष्णबाल्यलीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे कृष्णकृतोपद्रवोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतकृष्ण-
 ताडनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतकृष्ण-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपुत्रमुक्तिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tājikabhushana.—An astrological dissertation, founded on the
Tājika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By Dhundirāja.

Beginning. शके जन्मशकोनिते भवति यच्छेषं गताब्दजोऽ-

धोषः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्कैरगैर्भाजितः ।

लब्धं तज्जमनोत्थवारघटिकादेनाहितं सप्तभिः

पूर्वाङ्को विहृतोऽत्र शेषकमिनो वर्षप्रवेशध्रुवः ॥

End. सूर्ये च वीर्ये संहिते कलञ्जं चारं तथेनै क्षितिजे च तित्तं ॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञदुष्टिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः । यदादिजन्यशुभाशुभं, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,

विषयः। राजव्यवहारनिरूपणं, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकश्च ।
पापिनां परीक्षार्थं विषादिदानविधिः, विषविधिः, तण्डुलविधिः, तन्माष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

No. 557. अमरुशतकटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 8 on a page. Extent, 1254 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Amaruas'taka Tiká.—A commentary on the *Amaruas'taka*, a collection of miscellaneous verses by Amaru, a celebrated poet. By Kaládhara Sena.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमवित्तया ।

चरमाच्च चरमवशात् या शक्तिः सा यः शिवं दिशतु ॥

End. परकीर्त्तिपरिष्कारधिया यन्निखितं मया ।

तत् सन्तः श्लोधिष्यन्ति तव विगतमत्सराः ॥

Colophon. इति ज्ञानानन्दननकालिदासकवोन्द्रमान्यकलाधरसेनकृता अमरुशतकटीका समाप्ता ।

विषयः । प्रत्येककवितानां शृङ्गारशान्तिरसाभ्यां प्रसिद्धामरुशतककाव्यस्य तात्पर्यप्रकाशिका टीका ॥

No. 558. जगद्धात्रीपूजाविधिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 40 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Prose and Verse. Correct, but incomplete.

Jagaddhātrī-pūjā-vidhi.—A manual for the performance of the annual ceremony of *Jagaddhātrīpūjā*, which is celebrated on the 8th of the waxing moon in Kártika, (October—November).

Beginning. निगमकल्पसार-सारस्वतग्रन्थे दुर्गाकल्पे । ओशिव उवाच ।

प्रसीद जगतां मातर्जगन्निस्सारकारिणि ।

अत एव सत्त्वैशानि तवाच्च शरणागतः ॥

End. कार्तिकस्य युगाद्यायान्दिकामोऽर्चयेदुमां । प्रथमान् तृतीयपञ्चपर्यन्तं प्राप्ते,
ततः खण्डितं ।

विषयः । जगद्धात्रीपूजनविधानं, तत्पूजनफलकथनञ्च ॥

No. 559. राजावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 77. Lines, 8 on a page. Extent, 2849 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Rájávali.—Chronicles of the sovereigns of Hindustan from Vichitravírya the head of the Páñdu races at the beginning of the Kali Yuga, to Warren Hastings. By Vijayagovinda Síñha, a Mahárájá of Nasiráváda in Kusira, on the banks of the Kausikí river, the modern Kusí in Behar. Some of the dynasties noticed in this work have already been summarised by Wilford and Prinsep.

Beginning. यस्येच्छा जगदादिकारणतया वाचायुतेजोमदा

भेदाभेदविवेककारणधिया तावन्मनोमूखदत् (?) ।

ज्ञानोष्णोसितहृत्परोजमनिर्गन्धेयं लभेदाप्तये

नित्यानन्दममन्दधाम तदर्थं वन्दे सहः श्लाघतं ॥

End.

श्रीमद्विजयगोविन्दसिंहः सिंहपराक्रमः ॥

तेनेयं रचिता चितोचितपदा राजावली विश्रुता

दिक्कीस्थाननिवासिभूपचरितैस्त्रिवैविचित्रा परा ।

सङ्क्षिप्ताक्षरकोमलामलपदप्रख्यातकोसिंजै-

राचन्द्रार्कमिथं विराजतुतरां भूमीपतीनां मुदे ॥

Colophon. इति कौशिकीतोर्विलसन्नशिरादेशपालकमहाराजश्रीविजयगोविन्दसिंहवि-
रचिता राजावली षोडशपरिच्छेदमिता समाप्ता ।

विषयः । धृतराष्ट्रावधिपूर्वतनविक्रमादित्य-शकादित्य-बङ्गालसेनप्रभृतिहिन्दुराजवंशानां
विवरणं, दिक्कीस्थलेच्छराजानां विवरणञ्च ॥

No. 560. वर्णाभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 178 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Varnābhidhāna.—The various meanings of the syllable Om and of the different letters of the Sanskrit alphabet. By Śrīnandana Bhaṭṭāchārya.

Beginning. ॐकारं वर्णं तारं वामस्य संस्कारणं ।

मन्त्रायः प्रणवः सत्यं विन्दुशक्तिक्षिदैवतं ॥

End. ब्राह्मणस्य सङ्कतो मलयः श्रीललाटकः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णोभिधानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णोभिधानं, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि जकारान्तवर्णानां नाना-
र्थताप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page.
Extent, 1572 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Unādikosha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Unādi*, with explanations. By Rāma S'armā. The following is Professor Wilson's account of the work: "The *Unādikosha* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Un* and others, or *Unādi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Unādi* chapters of the *Siddhānta Kaumudī*." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the *Unād Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये साक्षिसरोजराजिते ।

कर्णदर्पान्कपादनीरजे सन्तु प्रणामा वरदोद्दशजे ॥

भगवान् पाणिनिर्यानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जुस्तानि रूपाणि तन्यन्ते रामशर्म्मा ॥

End. ऋसादित्यन्काप्याश्च जतः श्रीरामशर्म्मा ।

नानाशास्त्रं समालम्ब्य बालानां वृद्धिद्वये ॥

विषयः । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधायः ।

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Inccorret.

S'abdachandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapáni Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य हेरम्बं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रसिद्धानि धानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यते वीक्षितानि च ॥

End.

अस्त्राभादधिकाख्याया मयाक्तं नेह यत् क्वचित् ।

शब्दार्णवादिकोपेभ्यः तज्ज्ञातव्यं भिषग्वरैः ॥

Colophon. इति त्रिफलादिवर्गः । श्रीचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3059 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaisnavámrita. A manual for Vaishnavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects ; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*) ; the characteristics of a proper guru ; persons who should not be accepted as gurus ; derivation of the word guru ; characteristics of a neophyte ; the right to initiation in the mystic mantra ; origin of the word mantra ; origin of the word *dikshá* (initiation) ; the necessity of initiation ; meaning of the word *astrotical* : astrological considerations in connexion with initiation ; avoidance of hostile mantras : months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation ; rosaries ; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated ; the mode of worshipping Vishnu ; the quarters to be faced when worshipping ; purification of rosaries ; various seats for worship ; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru ; initiation in the mantra of Vishnu ; the six acts proper for Brahmans, *viz.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaishnavas.

Beginning. श्रीदामोदरपादपङ्कजयुगं नित्यं मुनीन्द्रैः स्तुतं

देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मार्थमुक्तिप्रदं ।

संसाराणवतारणाय तरणो यः कर्णधारः स्वयं

सानन्दं स्मरतो ममास्तु हृदये स्वाभीष्टसिद्धौ सदा ॥

End.

१ प्रथमपञ्चावधि १२४ सङ्गुक्तपञ्चपर्यन्तं प्रातः, ततः खण्डितं ।

विषयः ।

गुरुकरणावश्यकत्वं, सङ्गुक्तलक्षणं, निषिद्धगुणलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्य-
लक्षणं, दीक्षायामधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः, दीक्षाशब्दव्युत्पत्तिः, दी-
क्षाया अवश्यकर्तव्यत्वं, आगमशब्दार्थः, मन्त्रवराशिचक्रादिविचारः, वैरिमन्त्र-
परित्यागप्रकारः, दीक्षायां मासतिथिवारप्रभृतिकथनं, जपमालानिर्णयादिकं,
जपसङ्ख्यायां विहिताविहितद्रव्यादिकथनं, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिङ्निर्णयः,
मालासंस्कारविधिः, आसनभेदः, हरिनामप्रवणविधिः, विष्णुमन्त्रोपदेशः,
वैष्णवानां षट्कर्माविधिः ॥

No. 564. ज्ञानसङ्कली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 208 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
cutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Incorrect.

Jñānasāṅkuli. The MS. is very defective ; wanting the first six
leaves out of a total of nine. The colophon makes it to be a distinct
work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The
portion examined is devoted to the description of a Tantric modification
of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

Beginning. प्राक् चत्वारि पत्राणि न सन्ति ।

End. श्लेषं १ पत्रमात्रं प्राप्तम् ।

वेदान्तसारसर्वस्व मुमाद्यं शिवभाषितं ।

सिद्धान्ति सर्वयोगिनां नात्र कार्या विचारणा ॥

Colophon. इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कली समाप्ता ।

विषयः । प्रणवप्रशंसनं, स्थूलदेहादिलक्षणम् ॥

No. 565. अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia 35. Lines, 9 on a page. Extent, 945 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Arkaprakás'a. A treatise on the practice of medicine; and on the preparation of various compound medicines; attributed to the giant Rávana, king of Lańká, who recounted it for the edification of his wife, Mandodarí, soon after her confinement.

Beginning. ओषधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्तये ।

कालकालाय नोलाय पार्वतीपतये नमः ॥

गर्भभारपरिक्लान्ता कन्या मन्दोदरी शुभा ।

रावणं परिपश्य पूजान्ते तुष्टमानसं ॥

End. एवमुक्त्वा तु भैषज्यरक्षस्यं स दशाननः ।

सायंसन्ध्याविधिं कर्तुमुत्थितो मन्दिरं ययौ ॥

Colophon. इति श्रीलङ्केश्वररावणछन्दोः अर्कप्रकाशे धातुशुद्धिशतकं पूर्णं ।

विषयः । मन्दोदरोष्टुष्टरावणकर्तृकं नानाविधौषधिकथनं, नानाविधचिकित्साकथनम् ।

No. 566. राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper. Folia 132. Lines, 10 on a page. Extent, 4702 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance old. Verse. Generally correct.

Rājanirghaṇṭa—“is the work of Narahari Paṇḍita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Brāhmanas; from the frequent occurrence of Dakṣiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haḷāyudha and the Viś'vaprakāś'a, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medinī, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the Materia Medica of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue.” Wilson's Essays, III, 236.

Beginning. श्रीकण्ठावल्लभखलापरिणमतकुक्षीन्द्रबुद्ध्या रद-

प्रान्तस्तमितसम्भृताब्दगणितैः शनिरपां सीतकरैः ।

निर्वाणे सदसञ्ज्वरे प्रमुदितस्तेनातपवश्रियं

विश्रानेन निरत्ययं दिशतु वः श्रीविघ्नराजो मुदं ॥

End. तस्येकाग्र्येकविंशः (?) अयति खलु कृतौ नामनिर्माणचूडा

रत्नापोडु प्रशान्ते नरहरिकृतिनः कोऽपि सत्त्वादिषर्गः ।

Colophon. इति नरहरिपण्डितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्त्वादिरेकविंशोऽध्यायः ।

विषयः । द्रव्यगुणादिकथनं, नानाविधभेषज्याभिधानञ्च ।

सत्यमेव जयते

No. 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyāpathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्व्वगदानां यत् पथ्यं नोपथ्यमेव यत् ।

तद्वच विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End. गुरुदेवप्रसादेन पितृदेवप्रसादनः ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्यं गदातुरे ॥

विषयः । अरारोगाग्निमान्द्य-क्षमि-पाण्डु-रक्तपित्त-हृक्का-काशप्रभृतिबहुविधरोगे पथ्यापथ्यकथनं ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gauránga Sena. The author was a Vaidya by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal. The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Malla (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoepy, styled by the Hindus a Dvirúpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Malla is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्चारदाम्भोदप्रभाभाजं धृताद्रिजं ।

शम्भुं प्रणम्य भरतः कुरुते सुखलेखनं ॥

यत्नेनात्मेन विज्ञातुं यत्नादीच्छति योजनः ।

तस्य मानसमानन्दमुत्पादयतु मत्कृतिः ॥

End. कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठो वरहरिहरखालख्यातवंशप्रसूतः ।

विदितचरितधीरः श्रीलगौराङ्गस्त्रुनुर्यधित भरतमेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः । यत्नेनात्मेन विज्ञातुं यत्नादीच्छति योजनं निरूपयति कथनञ्च ।

No. 569. **जारणमारणादिः ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Jāraṇa mārāṇādi. On the preparation of sublimates, oxides and other metallic medicines. This is a fragment of three leaves only ; the concluding part being wanting, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ऊर्द्धजापस्थले (?) चङ्गिर्मध्ये च रससङ्ग्रहः ।

पातालपत्रमेतद्धि शेषयेत् सूतकादिकं ॥

वालुकापूरितं भाण्डं तन्मध्ये सूतकं क्षिपेत् ।

बल्लभूषागतश्चैव भाण्डं आवेष्ट्य बोधयेत् ॥

End. प्रथमपत्रावधि पत्रवचनं प्राप्तं शेषं खण्डितं ।

विषयः । रसकञ्जलीप्रभृत्यौषधप्रस्तुतसङ्केतकथनं ।

No. 570. **परिभाषा ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 510 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Paribhāṣa. This is the first chapter of a work styled Kanādi Sañhitā, and is devoted to the diagnosis of disease by the character of the pulse.

Beginning. अथ ज्ञानुक्तलेशोक्तवन्दिगार्थप्रकाशिकाः ।

परिभाषाः प्रवक्ष्यन्ते दोषोभूताः सुनिश्चिताः ॥

End. इत्युक्तं नाडिकाज्ञानं निदानं कथ्यतेऽधुना ।

Colophon. इति श्रीकणादि(?)संहितायां प्रथमं नाडीप्रकरणं ॥

विषयः । नाडीज्ञानं, रोगादिलक्षणकथनञ्च ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govindalīlāmṛita. A poem on the pastimes and amours of Kṛishṇa in Vraja. By Raghunátha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishṇava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्दं ब्रजानन्दसन्देशानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वृन्दावनाधीशं श्रीराधासङ्गनन्दितं ॥

End. काव्ये श्रीरघुनाथभट्टवरजे गोविन्दलीलामृते
सर्गेऽयं रजनीविलासवर्तितः पूर्णस्त्रयोविंशतिः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तब्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sáradásundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyálañkára, son of Sivaráma Chakravartí. Wilson describes the work as a "useful one," and, advertng to the author's Sabdaratnávalí, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in S'aka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murehán Khán. It should be more probably Músá Khán, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्रवरुणादित्येज्यपादद्वयां

देवदेविपिशाचदानवचमूरन्मूलयनीं परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपीडाहरा-

मुधां स्तुर्ध्वंशतप्रभां चिनयनां श्रुत्यार्तिचामम्बिकां ॥

End. शिवरामचक्रवर्ती जनकः पार्वती प्रसूः ।

यस्य श्रीमथुरेशोऽयं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति वन्द्यवटीयश्रीमथुरेशविद्यालङ्कारविरचितायां भामलिङ्गानुशासनटीकायां
लिङ्गादिसङ्गृहः ।

विषयः । अमरसिंहकृतनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No. 573. तीर्थमहेश्वरः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 53. Lines, 10 on a page. Extent, 2285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tīrtha-mahesh'vara. A Vedānta treatise on liberation in this life. The MS. is probably incomplete. The opening and the concluding verses occurring in it, are invariably introduced in Mādhava's works, and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic commentator was the author of this work.

Beginning. यस्य निश्चयितं वेदा मायया योऽखिलं जगत् ।

निसर्गे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरम् ॥

End. जीवन्मुक्तविवेकेन बन्धं हृद्दं निवारयन् ।

पुमर्थमखिलं देयाद् विद्यातीर्थमहेश्वरः ॥

Colophon. इति जीवन्मुक्तिः समाप्ता ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणं, विद्वत्प्रशंसः, तीव्रातीव्रभेदेन द्विविधविरक्तिकथनञ्च ।

No. 574. लिङ्गप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5 on a page. Extent, 95 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Līṅgaprakāś'a. On the genders of words, a vocabulary. By Sures'vara Paṇḍita. From his salutation to Munja Ghosha, and Jines'vara, the author appears to have been a Jain.

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मञ्जुघोषं जिनेश्वरं ।

कृतो लिङ्गप्रकाशोऽर्थ सारेखरमनोविषा ॥

End. विषाणश्च विषाणश्च द्वयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितसारेखरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रे ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kámákhya Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं ब्रह्मैवादितीयं यत् त्वया कथितं पुरा ।

अचिन्त्याव्यक्तरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकर्माय दत्ता नृत्यसुवाम्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय सन्तुष्टी सन्तुष्टार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरसंवादे एकपञ्चाशद् विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयसूत्रयोद्देशः पटलः ।

दशपटलादिवयोदशपटलपर्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषयः । १०, पटले चतुर्युगधर्मकथनं । ११, मासभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्थागकथनं । १३, विष्णुचक्रचतुर्पतितसत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपीठशक्तिभैरवनाम-निर्देशः ।

No. 576. नीतिनिबन्धः, नीतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Nītinibandha alias *Nītibhājana-bhājana*. A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rājā. The MS. is incomplete, breaking off at the 40th leaf. Contents: Characteristics of kings; of kingdoms; of princes, ministers, secretaries and priests; of courtiers; of envoys and spys; of guards; of commanders of armies; of servants and maids; of officials; of superintendents of cattle, horses, and elephants. The work follows the rules given on these topics in the Rājadharmā chapter of the Mahābhārata and the Kāuṇḍakiya Nītisāra.

Beginning. प्रपञ्चरूपाय सते निष्पपञ्चैकरूपिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वात्मने नमः ॥

स भारती भजन् भजन् (?) नीतिभाजनभाजनम् ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजनः ॥

End. हरिरितो हरादेश्य अजयानात् श्रुतः स्मृतः ।

चत्वारिंशत् पत्रात् परं खण्डितम् ।

विषयः । राजलक्षणं, राष्ट्रलक्षणं, युधराजलक्षणं, राज्ञां मन्त्रिलेखकर्त्रिणां लक्षणं, सभासदानां लक्षणं, दूतानां लक्षणं, चराणां लक्षणं, रक्षिणां लक्षणं, सेनापतीनां लक्षणं, दासदासीनां लक्षणं, कारूणां रूपकारिणाञ्च लक्षणं, भोगजाञ्चरचकाणां लक्षणम् ।

No. 577. केवलान्वयीव्याख्यानम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 1485 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kēvalānvayī-vyākhyāna. Annotations on the *Kēvalānvayī* portion of the *Chintāmanī* of Ganges'a. Anonymous.

Beginning. अनुमानविभाजकमूलग्रन्थे केवलान्वयिपदस्य प्रसिद्ध्यर्थपरत्वे ज्ञानकरणतापचे मज्जज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्तिः ।

End. विशिष्टहेतुकस्थले स्वाधिकरणेत्यादि व्याप्तिरेव निर्वहन्तीति ।

Colophon. इति केवलान्वयीव्याख्यानं समाप्तम् ।

विषयः । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No. 578. भक्तामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhaktámrita. Praises of Vrindávana, of Rádhá, and of faith in Kṛishṇa. A work of some repute among the Vaishṇavas.

Beginning. आराधनं मुकुन्दस्य भवेदावश्यकं यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नाचेदोषोऽस्ति दुस्तरः ॥

End. चैलोक्ये प्रथिवी धन्या तत्र वृन्दावनं परं ।

तत्रापि गोपिका पार्थ यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon. इति भक्तामृतं समाप्तं ।

विषयः । वृन्दावनमाहात्म्यं, राधासाहाय्यं, कृष्णभक्तिकथनञ्च ।

No. 579. भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 8 on a page. Extent, 282 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákanta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Bhakti-rasámrita-vindu. This also is a Vaishṇava work, and treats of faith in Kṛishṇa, who, it recommends, should be looked upon as a master, a friend, a son, a parent, or a lover, according to one's feelings and depth of devotion. It is an abridgement, by Vis'vanátha Chakravarti, of the great work of Jíva Gos'vámí on the subject—the *Bhakti-rasámrita-sindhu* or the "ocean of the nectar of faith." Under instruction from Sanátana Gos'vámí, Rúpa Gos'vámí wrote the first work on the topic, the *Bhágavatámrita*, which describes the amours of Kṛishṇa at Vrindávana as the most perfect manifestation of divine love on earth, and says that the effect of the highest faith in man develops itself in the form of love which the milkmaids of Vrindávana evinced towards Kṛishṇa. Jíva Gos'vámí and Raghunátha Dása compiled an abridgment of this work, under the name of *Bhágavatámrita kañá*, and Vis'vanátha Kavirája prepared a brief epitome of it, which is called *Bhágavatámrita-kañá-lesa*. By the advice of Rúpa, Jíva also wrote a separate work.

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhana-bhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāva-bhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Kṛishṇa. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalanīlamani* in which the principles of the *alankāva* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Kṛishṇa. Viśvanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalanīlamani-kisana*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्याभिलाषिताऽन्यं ज्ञानकर्माद्यनाद्यतं ।

आनुकूल्येन कृष्णानुशीलनं भक्तिरत्तमा ॥

End. यदि कृष्णवैरिषु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीभक्तिरसास्वतविन्दुः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविसारकथनं, शान्तिदास्यसख्य-वात्सल्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-सहाभावादिलक्षणम् ।

सत्यमेव जयते

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Ujjvala-nīlamani-kirana-les'a. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalanīlamani kirana* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Kṛishṇa in Vrīndāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmasāstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vrīndavana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयात्मनो नायकचूडामणिः कृष्णः प्रथमं गोकुलमथुराद्वारकासु
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।

End. लीलामधुपानादयोऽनन्ता एव ॥

Colophon. इत्युज्ज्वलनोलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।

विषयः । ब्रजलीलावर्णनं, कृष्णादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 86 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāgavatāmṛtakanikā. The divinity of Kṛishṇa established by the evidence of various s'āstras. The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, *viz.*, *līlāvatāra* or manifestation for enjoyment, and *gunāvatāra* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamās*. Kṛishṇa belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnāvatāra. The work is founded on the *Bhāgavatāmṛta* of Rūpa Gos'vāmī.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्रधान्योऽनन्याप्रेक्षितमद्वैत्यार्थमाधुर्यः श्रीकृष्ण एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाञ्चनमणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषयः । लीलावतारकथनं, सत्त्वादिगुणावतारकथनं, प्रकृतादस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vishṇu Siddhānta. A treatise on astrology and astronomy. The MS. is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वेकुण्डसंस्थान श्रीनारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियाहन्ते ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्षापणं धेनौ चतुःकार्षापणं मणौ ।

प्रथमावधित्तुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः, ततः खण्डितम् ।

विषयः । सत्ययुगादिमानकथनं, ग्रहदोषशान्तिविधानं, अशीतिकोटियोनो क्रमेण भ्रमण-
कथनं, वर्षप्रवेशस्मृत्यं, मासप्रवेशस्मृत्यं, द्रव्याणां मूल्यनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page. Extent, 962 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as also rules regarding marriage among them and expiations for marriages among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असुगोत्रासपिण्डाससमानप्रवरां सरबध्वाः पितृसन्ताने सप्तमाहूर्त्तं

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तं ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवाहे प्रायश्चित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनम् ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 4350 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by visiting the temple of Jagannātha and other sacred places at Puri. Jagannātha partaking of the remnant of food offered to the idol, of seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Purāṇas by a pious Vaiṣṇava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।

अदृष्टो नेत्रपदवीं धातो यस्य हरिं नुमः ॥

End. व्रतोपवासनियमाः सहस्राब्दार्जिता अपि ।

समूह एषामेकत्र गुणितः कोटिकोटिभिः ।

विष्णुभक्तेः सहस्रांशसमो न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रसादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमसत्त्वमाहात्म्यं, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यञ्च ।

No. 585. सारखताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārasvatābhidhāna. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारखताभिधानं प्रवक्ष्यामि प्रथमतः ।

शेषनीयं कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलत्रतः ॥

End. ब्रह्मणोऽपि भवेन्मोक्षो यस्य हस्ते कदापि न ॥

Colophon. इति सारखताभिधानं समाप्तम् ।

विषयः । अभिधानं । ?

No. 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lākṣmī Charitra. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lakṣmī. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kṛṣṇa, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the śāstra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

- Beginning. मेरुष्ट्रे सुखासीनं लक्ष्मीं प्रच्छति केशवः ।
 केनोपायेन लक्ष्मीस्त्वं वृणां भवसि निखला ॥
- End. आपदस्तस्य नश्यन्ति तमः सूर्यादये यथा ।
- Colophon. इति लक्ष्मीकेशवसंवादे लक्ष्मीचरित्रं समाप्तम् ।
- विषयः । लक्ष्मीयुक्तस्यायुक्तस्य च लक्षणं ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page. Extent, 16 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vānarāṣṭaka. An ode in praise of morality. By Bānara, commonly supposed to be the same with Hanumāna, but probably, a human poet of no distinction.

- Beginning. येन दक्षकृतौ रूपं सत्त्वशुक्लैश्चने यवः ।
 दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ताः कथिता वानराष्टके ॥
- End. दुर्मन्त्रिणं कमुपयान्ति न नीतिदोषाः
 सन्तापयन्ति कमुपयुजं न रोगाः ।
 कं श्रीर्न दर्पयति कं न निहन्ति मृत्युः
 कं स्वीकृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥
- Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् । जयते
- विषयः । नीतिगर्भापदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vakārabheda. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

- Beginning. पवर्गोऽयवकारेऽथ वकवाल्मीकवर्गकाः ।
 बन्धकी बन्धकं बीरो बन्धूकश्च बलाद्धकं ॥
- End. विभावो वैष्णवो विघ्नो वासुदेवो विभावसुः ।
- विषयः । वार्गिकान्यस्यावकारभेदकथनं ।

No. 589. सारात्सारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Sárátsára-susaṅgraha. A Tántric compilation. By Rámásañkara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgá); salvation of sages; the number of original Tantras; Kāliká's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgá; names of Tantras; sacred spots where the severed body of Satí fell; characteristics of a Mahávidyá; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Adyá S'akti; various names of Mahávidyá; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gáyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgá; mystic mantra of S'iva; do. of Gauṛi; do. of Ganes'a; do. of Vaṭukabhairava; do. of Mahishamardini; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा सृजति गुणधारा गुणगणा-

दृष्टधारा यस्याः स्रवति गुणधारा गुणाधारा (?) ।

मन्त्रमाया माया लसति हरजाया दनमुदा

स्वयं या श्रीः त्रैलोक्यवरदा दुःखितजने ॥ १ ॥

स्वयं वाणी बाला मुखरयति बालानपि जडा-

नुमा धूमा वायोः प्रलयलयदा वीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र भुज्यते तदशेषतः ।

एवं ज्ञात्वा मन्त्रेशानि शान्तिस्वस्त्यनन्दरेत् ॥

Colophon. इति श्रीयुक्तरायरामशङ्करविरचिते सारात्सारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । अर्द्धनारीश्वरमूर्तिकथनं, मुनीनां निर्घाणकथनं, तन्त्राणामसङ्ख्याताकथनं, इन्द्रा-
दीनां कालिकायां ब्रह्मसंशयस्य वेदकथनं, श्रीदुर्गासाहाय्यं, तन्त्राणां नाम-
कथनं, पीठनिर्णयः, महाविद्यानिर्णयः, वेदोत्पत्तिः, वर्णमालाकथनं, आद्याद्या
एकाक्षरमन्त्रार्थः, महाविद्यानां विशेषनामानि, देवतानां विशेषरूपकल्पना,
प्रातःकृत्यादि, गुरुशिष्यलक्षणं, राशिचक्र-नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डलं,
मन्त्रविद्ययेर्दोषशान्तिः, परिधेययस्त्रप्रमाणं, आराधनविधिः, अर्घ्यपावनिकु-
पणं, गायत्रीविधिः, पूजाविधिः, भूतशुद्धिः, आसनविधिः, मुद्राप्रमाणं, वा-
गादिबलिः, पुरश्चरणविधिः, मन्त्रमिद्विलक्षणं, जपविधिः, कुण्डविधिः,
होमद्रव्यं, मालासंस्कारः, शिवसाहाय्यं, अष्टमूर्तिप्रमाणं, शिवमन्त्रः, गौरीमन्त्रः,
गणेशमन्त्रः, वटुकभैरवमन्त्रः, सद्दिशमर्दिनीमन्त्रः, सत्युद्भवमन्त्रः, शान्तिपुष्टि-
वश्याकर्षणनिग्रहनिधनरूपपट्कर्मणां लक्षणं, शिवावलिः ।

No. 590. संहितावृत्तिः ।

Substance, country yellow paper. Folio, 448. Lines, 10 on a page.
Extent, 12,320 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose.
Corrupt.

Sāṅhītāvṛtti. An astronomico-astrological treatise. Contents:
Origin of the planets ; measure of the earth ; measure of the four Yugas ;
months, seasons, and particular conjunctions of planets and stars ; muhur-
tas, a measure of time ; distinction of solar and ordinary months ;
winter and summer solstices ; ascent and descent of planets ; motions of
planets ; differences in the commencement of the day in different parts
of India ; effects of looking at the rainbow under different circum-
stances ; time meet for making idols ; characteristics of Maṇḍapas ;
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person ; months appropriate for marriages ; effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras) ; effects
of the influences of the different planets on ones life. The MS. being
incomplete, the name of the author has not been ascertained.

Beginning. ब्रह्माजशङ्कररवोन्दुकुजज्जोवशुक्रार्कपुत्रगणनायगुरुन् प्रणम्य ॥

यन्त्रास्त्रं सविता प्रकारविपुलैः स्वनैस्त्रिभिर्व्यातिषं

तस्योच्चिन्तिभयात् पुनः कलियुगे संसज्य यो भूतलं ।

भूयः स्वल्पतरं वराहमिहिराख्यातेन सर्वं अधा-

दित्यं यं प्रवदन्ति सोत्तकुशलास्तस्मै नमो भास्वते ॥ ९ ॥

End.

चन्द्रसूतीये दशमे षष्ठे सप्तमे आद्ये जन्मनि स्थितः शुभः । इतःपरं खण्डितं ।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः ।

रथादिनवग्रहेत्यक्तिकथनं, पृथिवीमानकथनं, सत्यादिचतुर्भुगमानकथनं,
भासकथनं, षट्पुत्रकथनं, लग्नकथनं, मूलार्त्तकथनं, सौरसावनादिभेदकथनं,
दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनीचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथनं,
नर्मदादिनदीकथनं, शोणादिनदकथनं, पौष्पादिजनकथनं, वज्रादिदेश-
कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, सण्डप-
लक्षणकथनं, पुरुषाणां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-
विहितसामादिकथनं, अश्विन्यादिनक्षत्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-
फलकथनञ्च ।

No. 591. **श्यामारहस्यं ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page.
Extent, 2835 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

S'gyāmārahasya. A Tantric compilation, by Pūrnānanda, a Parama-
hansa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-
lower of the Śākta faith. Contents: Praise of Kālīkā; her mantras;
praise of repeating those mantras; matin duties of Śāktas; the kind of
kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers
of Tāntries; meditation of Kālīkā; her worship; charms bearing her
name; sanctification of her mantra; worship of women as the repre-
sentative of the Śākṭi; impropriety of treating with disfavour wine,
flesh-meat and other articles used in Śākta worship; offering of tila;
adoration of Śākṭi while seated on a corpse; prayers during eclipses;
making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of
enemies by magical incantations; subjugating them by the same means;
causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by
charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras
and gurus; worship of Tārīnī, a form of Durgā; charms, bearing the
name of Tārā; praise of gurus of good families; proper time for first re-
ceiving the mantra of Tārā from a guru; derivation of the mystic mantra
of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nīlasarasvatī.

- Beginning. देवीं दानवदैत्यदर्पनिवदानुमूलयन्तीं परां
ब्रह्मानन्तमहेशमौलिमणिभिः संसेविताङ्घ्रिद्वयां ।
नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदास्यतन्नावितः
पूर्णानन्दसतिस्त्रिनेति विमलां श्यामारुहस्याभिधां ॥
- End. लक्ष्मेकं जपेद्विधां दशांशमशितोत्पलैः ।
ध्यानपूजापुरस्चर्यां सर्व्यां नीलासमं भवेत् ॥
- Colophon. इति वेदान्तागमतत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचिते
श्यामारुहस्ये द्वाविंशतितमः परिच्छेदः समाप्तः ।
- विषयः । कालिकाया माहात्म्यप्रकथनं, तस्या मन्त्रप्रकथनं, तन्मन्त्रजपप्रशंसनं, प्रातःकृत्यं,
कुशलक्षणं, तान्त्रिकी मन्त्रा, कालिकाया ध्यानं, तस्याः पूजनादिकं, तस्याः
कवचं, तस्या मन्त्रपुरस्चरणं, शक्तिरूपस्त्रीसाधनं, मद्यादौ घृणायां दोषप्रकथनं,
नीलसाधनं, शिवसाधनं, यक्षपुरस्चरणं, काम्यकर्मार्थं कुण्डविधानं, शवमारणं,
वशीकरणं, उच्चाटनं, वेतालादिसिद्धिः, कैलानां प्रायश्चित्तं, मन्त्रत्यागिनां
गुरुत्यागिनाञ्च दोषप्रकथनं, तारिण पूजनादिकं, ताराकवचं, कुलीनगुरुप्रशंसा,
तारामन्त्रप्रयोगे वारितयिनक्षत्रादिनिर्णयः, नीलसरस्वत्याश्चतुस्त्रिंशदर्णात्मक-
मन्त्रोद्धारः ।

No. 592. अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 112. Lines, 7 on a page.
Extent, 2072 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, decayed. Verse.
Generally correct.

Abhidhānatānttra alias *Jaṭādhara-kosha*. A Sanskrit vocabulary,
forming a sort of supplement to the *Amarakosha*, the arrangement of
which it follows. By Jaṭādhara Acharya. Wilson classes it with the
Bhāṣiprayoga and the *Sabda-ratnāmālā* (Essays III. 232). It is useful
only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon
words.

- Beginning. भागीरथीं जलमयीं जगतामधीशां मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।
दिण्डीयविप्रकुलजः स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरोदभिधानतन्त्रं ॥
- End. जटाधरकवेरस्मिन् नामलिङ्गानुशासने ।
काण्डस्तृतीयः पर्याप्तः सामान्याख्यः कविप्रियः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥
- विषयः । अत्र अमरसिंहोक्तरीत्या प्रायो विविधपदार्थानामपरोक्षसङ्ग्रहः ।

No. 593. वामर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Vámaryashtaka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं शान्तमारोग्यं दानं सुखेद्विजातिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णवृक्षं च वामर्याष्टकं तु वै ॥

End. वृक्षं हीनफलं त्यजन्ति विद्वद्भिः शुष्कं रसः सारसाः

पुष्पं पर्युषितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनानां वृक्षाः ।

निर्द्रव्यं पुरुषं त्यजन्ति गणिका धृष्टश्चिह्नं सन्निवृणः

सर्वं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बान्धवः ॥

विषयः । अष्टोपदेशयुक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayāmala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the S'ákta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshipping him; hymn to the river Yamuná; details of worshipping Chaitanya.

Beginning. कैलाशशिखरे रम्ये भक्तिसाधनतत्परा ।

पप्रच्छ पार्वती भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End. भक्तप्रियो गौरचन्द्रो भक्तवत्सलः सचोद्यतः ।

तस्मात् गौरं ये भजन्ति तेषां वश्या जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गासंवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजन्मकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं,
थमुनास्रकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निमंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sañhitá. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gauránga, *alias* Gaurachandra. Prithivi, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmá, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sañhitá, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 21 chapters, but the absence of the word *samápta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च पृथिवी गत्वा च ब्रह्मणोऽन्निकम् ।

सन्नम्य पद्मयोनिन् वेषमानाब्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितमिष्टं नेष्टमन्यद्विशेषं

सकलनिगमवल्लीशीर्थकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः

सरभसमपि तद्गद्गौरचन्द्रेऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निमंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावे नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमात्रं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मसमीपे गमनं, ब्रह्मकर्तृकचरित्रवत्, गौराङ्गप्रादुर्भावश्च ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Udbodha-chandrikā. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khanā's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादियक्षाः सर्वे नक्षत्राणि च राशयः ।

दीर्घमायुः प्रकुर्वन्त यस्येयं जन्मपत्रिका ॥

विधात्रा लिखिता या तु कपालेऽक्षरमालिका ।

ज्योतिर्वित् तां विजानीते क्षेराभिर्णयचक्षुषा ॥

End. ७४ पत्रपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।

Colophon. इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोनविंशोऽध्यायः ।

विषयः । ज्योतिषसारसङ्ग्रहः, जन्मपत्रिकादिस्तिसङ्केतं, वर्षगणनं, नित्यदशा, अन्तर्दशा, खनावचननिर्णयश्च ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Muktāphala. A synopsis of the Vaishṇava doctrines of the Bhāgavata Purāṇa. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhanes'a. The author describes himself as the protégé of Hemādri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhāgavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhāgavata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Dāmasāgara* of Ballāla Sena, king of Bengal, in which the Bhāgavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the Ādi Purāṇa, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballāla lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया ।
 सङ्घिवर्गानविश्रम्य भक्तैर्नवभिराश्रितं ॥
 विष्णुप्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामल्पमजीगणत् ।
 भेदान् ब्रह्मणा दानानां तीर्थानां मोक्षवर्तनां ॥
 मूर्त्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकाग्रणीः ।
 विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तसारधीः ॥
 मुक्ताफलैर्न ग्रन्थेन सद्भागवतसूक्तिना ।
 भक्तिस्वात्म्यम्बुना मुग्धमार्कण्डेयशिष्यश्रुतिषा ॥ ४ ॥

End. विद्वद्वनेशशिष्येण भिषक्केशवसूनुना ।
 हेमाद्रिर्वोपदेवेन मुक्ताफलमचीकरत् ॥
 स्वर्गं गोर्वाणनाथः सुरपतिमभितः श्लाघिकानां वरेण्यं
 पातालं नागराजः फणिपतिसदृशो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।
 यस्तीर्थैः शालपाथेनिधिमखिलमदेः ग्रन्थरत्नं सुदृढं
 चक्रे शिष्यो धनेशः कविकुलतिलकः केशविर्वापदेवः ॥

Colophon. इति वोपदेवकृतं मुक्ताफलं समाप्तम् ।

विषयः । निराकारब्रह्मलक्षणं, साकाराणां अतद्धतिविष्णुवद्राणां लक्षणं, श्रीकृष्णस्य
 विश्वरूपवर्णनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 10 on a page.
 Extent, 195 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Gāyatrī Tantra. A Tantra in praise of the Gāyatrī as the only
 means of adoration of the deity. It is written in the usual Tāntric
 style, and gives in detail the rules to be observed in worshipping with
 the aid of the Gāyatrī. The MS. is a mere fragment, and I suspect
 it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाक्षरीं ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चणात् ॥

End. पञ्चाशन्माहकावर्षपठितां तत्र कारयेत् ।

प्रथमपटलात् नवमपटलपर्यन्तं प्राप्तिं । ततः खण्डितं ।

विषयः । गायत्रीमाहात्म्यं, गायत्रीध्यानं, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहीनब्राह्मणनिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, सन्ध्यालक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, तिथीनां ध्यानं मन्त्रस्य, पक्षयो-
र्ध्यानं मन्त्रस्य, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Āchāranirṇaya. A Tantra. Contents : Origin of the Kāyasthas ;
duties of Brāhmanas ; anecdote of Sutapas, a Brahman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Brāhmanas ; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatriyas in the Kali Yuga ; curse of Brāhmanas
on Chitrāṅgada ; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagala.

Beginning. भूयस्तेहं प्रवक्ष्यामि वगलेति मनूत्तमं ।

यस्य ग्रहणमात्रेण कायस्थो विप्रमेव च ॥

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथः ।

लभेत् कालीवपुः सुखा वगलाच्च न शंसयः ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये वासुदेवसम्पत्ते हरपाठ्यतीसवादे पञ्चविंशत्तमः पटलः ।

पञ्चविंशत्यटलमात्रं प्राप्तम् ।

विषयः । कायस्थोत्पत्तिकथनं, विप्रकर्तव्यनिरूपणं, सुयज्ञराजानं प्रति सुतोषोविप्रस्योप-
देशः, कलियुगे शूद्रस्य क्षत्रियकर्मकारित्वकथनं, चित्राङ्गदं प्रति ब्राह्मणा-
नामभिशापः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्यं ।

No. 600. मूर्खहृद्वा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Mūrkahāḍā. A Smārta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances. The MS. is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. प्रायः सकल्पानामेव कर्मणामारम्भः । तत्रादौ स एव निरूप्यते ।

End. इति गोबधप्रायश्चित्तपत्रलेखनप्रकारः । इतः परं खण्डितं ।
विषयः । स्मृतीनां सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनैर्नानाविधव्रतपूजाआद्यादीनां प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 601. उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 8 on a page, Extent, 90 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Upamánakhanda. The third part of the great work of Ganges'a Upadhyáya, on the Nyáya. It comprises the portion on comparison. Vide ante I. p. 285.

Beginning. अथोपमानं निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाकरणमुपमानमिति केचित् । सादृश्यं पदार्थान्तरं ।

End. अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्नः केवलसंयोग्यभिजातियोगेनेदृशगवयपदवाच्यत्वेनावगतः ।

Colophon. इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No. 602. न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121. Lines, 7 on a page. Extent, 1957 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern. Prose. Corrupt.

Nyáyaratnāvalī. An elementary treatise on the principles of the Nyáya Philosophy. By Krishnakánta Vidyāvágís'a. This is a very different work from the one of this name by Brahmánanda Sarasvatí, noticed by Mr. Hall. *Contributions*, 109.

Beginning. नयप्राचीनताकीनिसर्वार्थाधीनधीमता ।

तन्यते कृष्णकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End. संसर्गाभावे द्विविधः, अत्यन्ताभावध्वंसभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon. श्रीकृष्णकान्तविद्यावागीशविरचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायशास्त्रीयसारसङ्ग्रहः ।

No. 603. न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 7 on a page. Extent, 420 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nyāyaratnaprakāś'ikā. Annotations on the scholia of Brahmānanda Sarasvatī, entitled *Nyāyaratnāvalī*, on Madhusūdana Sarasvatī's commentary on S'aṅkara's essence of the Vedānta, the Das'as'lokī. By Kṛishṇākānta Nyāyaratna. The MS. is incomplete.

Beginning. योगेशं क गतं चिरं हिमश्चः प्रहृष्टे कुटीरे प्रिये
 योगार्थं किमुतास्ति कोचरमणी तत्रेति सम्भाषणं ।
 श्रुत्वा हाससमन्वितं गिरिभुजागौरीशयोर्मनका
 तचास्तीति वदन् सलज्जवदमो मां पातु लब्धोदरः ॥
 न्यायरत्नावलीटीकां तनुं नत्वा च नीलिकां ।
 तनोति श्रीकृष्णकान्तो न्यायरत्नप्रकाशिकां ॥
 End. २१ पत्रमात्रं प्राप्तं । ततः खण्डितं ।
 विषयः । न्यायरत्नावलीग्रन्थस्य टीका ।

No. 604. शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 525 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'abdārūpaprakāś'ikā. Sanskrit declensions. Anonymous.

Beginning. श्रीरामचरणौ नत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।
 शब्दानामज्झमन्तानां रूपाण्यन्वधियां कृते ॥
 रामशब्दः श्रीरामचन्द्रवाचो पुंसि । रामः रामो रामाः ।
 End. च वा चाहौ वेति ।
 Colophon. शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।
 विषयः । साधिताज्झलन्तपदानां सङ्ग्रहः ।

No. 605. चन्द्रालोकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 4 on a page. Extent, 168 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Chandráloka. An elementary treatise on Rhetoric. By Jayadeva. A MS. in the possession of Bábu Píyárimohana Prabhu of Dacca contains short annotations on the text, said to be by the author himself.

Beginning. परस्परतपःसम्यत्फलस्थितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जयापती सुमः ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनसिद्धये ।

ललितः क्रियते तेषां लललक्षणसङ्ग्रहः ॥

End. चन्द्रालोकाभिधानोऽयं जयदेवेन लिखितः ।

विपश्चिन्तां मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon. समाप्तोऽयं चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । अलङ्काराणां लक्षणं, उदाहरणञ्च ।

No. 606. शृङ्गारादिरसः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 108 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Śṛiṅgārādirasa. The eight passions described. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च ।

वीमत्ताद्भुतसञ्ज्ञौ चेत्यष्टौ नाट्य रसाः स्मृताः ॥

End. ८ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणञ्च ।

No. 607. शूद्रधर्मतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 97. Lines, 9 on a page. Extent, 2619 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Partly verse and partly prose. Generally correct.

Súdradharmatattva. A manual of the whole religious and social duties of Súdras. By Kamalákara Bhaṭṭa, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रणम्य रामं पितरं कमलाकरशर्मा ।

रामकृष्णतमूजेन शूद्रधर्मे वितन्यते ॥

End. योऽत्र यमः किल कृतः कमलाकरेण प्रीतोऽमुनासु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृते शूद्रधर्मतत्त्वे शूद्रसमसङ्करजस्वरूप-
निरूपणं ।

विषयः । शूद्राणां समसङ्कराणां विवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिषु
शूद्रेतिकर्तव्यतानिरूपणं ।

No. 608. मत्स्यसूक्ततन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents : Rules regarding mourning ; expiations and aliment ; rice cooked by Súdras, forbidden as food for Bráhmans ; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age ; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters ; duties before meals ; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects ; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vaisákha ; rules for the celebration of a ceremony called *Annantavrata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra ; do. of the *Rohinívrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month ; praise of particular forms of sacrificial knives ; proper mode of sacrificing animals ; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals ; adoration of Durgá ; celebration of the ceremony called *Gaurívrata* ; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*) ; mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Mágha ; salutary verses called *Mangaláshtaka* ; origin of the Mandára mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सद्यस्वजापात् देवेशि नाशौचं सतस्तुतके ।

जनने मरणे नित्यमशौचमनुधावति ॥

End. पञ्चविंशत्पटलावधिषष्टिपटलपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।
विषयः । अशौचव्यवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शूद्राणां भोजने ब्राह्मणानां पापकथनं, तिथीनां युग्मायुग्मभेदेन व्यवस्थाकथनं, पूर्वादिदिग्भेदेन खर्णादिपात्रभेदेन भोजने दोषादोषकथनं, भोजनस्यादौ कर्मव्यकर्मनिरूपणं, श्वादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुशण्डिकानिरूपणं, वैशाख मासादौ भद्रकात्यादिदेवतापूजनफलं, अनन्तव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य विशेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तवः, तस्याः शारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गनप्रणाममन्त्रः, भीष्मतर्पणमन्त्रः, भङ्गलाटकं, मन्दरपर्वतात्यक्तिकारणं ।

No. 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 9 on a page. Extent, 1230 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Saptas'atī-ryābhyaṇa. A commentary on the Saptas'atī or Chāṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Ś'iva Bhaṭṭa Kāla. The most approved commentary on the Chāṇḍī is by Nāgoji Bhaṭṭa, who has appended to his work a dissertation on the rules regarding the reading of the Chāṇḍī and the details of the Durgā pūjā.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डितं)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वेष्टसिद्धिः ।

Colophon. इति कालोपनामकश्रीशिवभट्टकृते सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिन्नायाश्छाष्टिका ।

No. 610. व्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 14 on a page. Extent, 4435 s'lokas. Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vrajabhaktivīlāsa. The topography of Vraja, describing its groves, pools, bowers, and all places of note in connection with the career of Kṛishṇa in that town; and the religious merit of visiting its sacred spots. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Bhāskara.

Beginning. राधया सहितं कृष्णं लालितेयं स्वमितकं ।

रेवतीसहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेऽहं पञ्चमं गोप्यं वनयाचाशुभप्रदं ।

व्रजभक्तिविलासाख्यं व्रजमाहात्म्यदर्शितं ।

End. माहात्म्यपूर्वञ्च परिक्रमं शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णा व्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्करात्मजश्रीनारायणभट्टविरचिते व्रजभक्तिविलासे परमहंस-
संहितोदाहरणे व्रजमाहात्म्यनिरूपणे वनयाचाप्रसङ्गके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । दृष्ट्वावनस्यानां कार्यादिद्वादशवनानां सञ्ज्ञा माहात्म्यञ्च, द्वादशोपवन-
तदधिदेवताकथनं, तत्तद्वनाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धनो-
त्पत्तिमाहात्म्यं, नानाविधपुराणवचनैर्व्रजधामान्तर्गतस्थानादिमाहात्म्यकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

Vaidyakula-tattva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharata Mallika, son of Gauránga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life.

Beginning. नत्वा शिवं शिवकरं शिवया समेतं चाणो गुरुं द्विजगणं भिषजां गुरुञ्च ।

गौराङ्गमल्लिकसुतो भरतो विनीतो वैद्याञ्जया वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पञ्चमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

Kuladīpikā. Genealogy and history of the Kulina Káyasthas of
Bengal. By Rámánanda S'armá. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा तां भारतीं देवीं तथैव कुलदेवतां ।

क्रियतेऽतिप्रयत्नेन शूद्राणां कुलदीपिका ॥

नानाशास्त्रं समालोक्य तथैव कुलशास्त्रकं ।

श्रिष्याणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्मणा ॥

End. १८ पत्रमात्रं प्राप्तं, शेषं खण्डितं ।

विषयः । शुद्धाणां कुलकथनं, तेषामन्यत्तिथि ।

No. 613. मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Manodūta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kālidāsa, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Kṛishṇa and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पत्रं नास्ति)

End. बन्धुस्त्वमेव हृदयाख्यपथप्रपन्नं सत्यं रिपुर्विपथगमितया त्वमेव ।

तत्कालतरे मयि विधेहि कृपां यदैतदुक्तं कुरुष्व सुरवैरिपदे रमस्य ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा कृष्णचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No. 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 149 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Generally correct.

Kautūhala-vidyā. On *Indrajāla* or magic. By Nityanātha, son of Pārbatī. This is a chapter of the author's *Mantrasāra*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation. The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तमं ।

आधिदारिद्र्यचरणं जराभरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं फट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यनाथविरचिते सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-च्छाग-मयूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकबधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kichaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahābhārata. By Nītavarmā. During the sojourn of the Pāṇḍus in the court of Virāṭa, king of Matsya, Kichaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadī, the wife of the Pāṇḍus, and Bhīma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. जितः सुचरितच्छेदोऽश्वरोऽयं दुःसहो मया ।

इतीव देहमकरोदभिन्ने यः सहोमया ॥ १ ॥

बिभर्त्ति हारमलयं यो भल्लभिरुद्धिसितं ।

तेजश्च मन्मथशरैरिन्द्रियाद्यैरुद्धिसितं ॥ २ ॥

या बिलोकनता मूर्तिरुपायेन जुगोप तां ।

योऽवहत् कंसनिधनप्रयुक्तामृजुगोपतां ॥

End. इति भवतु दशा तवाहितानां सकलमहोजयभूतवाहितानां ।

रससुखमुदयादहोयमानः सकलधराधरधारणादहोयमानः ॥

Colophon. श्रीनोतवर्माविरचिते कीचकबधे महाकावे पञ्चमः सर्गः ।

विषयः । अत्र यमकेन रचिताधिकांशः । द्रौपदीरूपवर्णनं, कीचकदमनं, उत्तरगोमृद-
युद्धविधरणञ्च ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmākṛiṣṇa Majumdār. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopœa. Anonymous.

Beginning. शृङ्खलवक्रिञ्चनखतनुभिलिङ्गति व्याप्य विश्वं
 विश्वेषां विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दो(?)नरेन्द्रान् विहन्तुं ।
 यो धत्ते मूर्ध्निमशोरुहजविदुरादामरैः संस्तुताया
 तामोडे खेद्यसिद्धौ तनुपिहितगृहे यान्ति दीपाम्बितुल्या ॥
 ईषद्वास्यं वदति मधुरं बान्धवैः शिष्यमाणे
 वारं वारं लुठति धरणी मध्यतो सा तु जान्ति ।
 साता तस्य प्रवदति मुहुः षष्ठिषष्ठोति वल्मी-
 मेवं गोपीगणपरिहृतं बालगोपालभोडे ॥

End. चन्द्रप्रभागुटिका । (परिममाप्रिवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । पञ्चभद्रः, अष्टताष्टका, अष्टावलेहः, दशमूलं, अष्टादशङ्गं, भैरवेश्वरः,
 उन्मत्ताष्टरसः, निदिग्धिकादि, भाग्यादि, हित्तुलेश्वरः, शीतभट्टिरसः,
 ज्वरमुरारिः, मधुकादिप्रष्टतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page.
 Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Krishnanagar, Rāmakrishna Majumdar. Appearance, old. Verse. Incor-
 rect.

Sārachandrikā. General principles of pathology and therapeutics.
 Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
 tomatology; examination of the tongue; examination of the urine;
 examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
 diseases; actual cautery; purgation; enemas; fumigation, &c. Anony-
 mous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्दवन्दकम् गुरोः पदं ।

मन्दधोसाधुबोधाय साध्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं मूलमुत्तमं ।

रोगास्तस्यापहन्तारः श्रेयसो जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य अक्षं प्रायो विरेचनं ।

नारिकेलोदकं जीर्णं विष्टास्ति शुक्र..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषयः । रोगनिरूपणं, ज्ञातव्यानि, सङ्कीर्णधिकारः, शारीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
 मूत्रपरीक्षा, नासिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपणं, दाहकर्म,
 भेदिका वटिका, वलिकर्म्मनिरूपणं, धूमपाननिरूपणं, इत्यादयो निरूपिताः ।

No. 618. आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 5—6 on a page, Extent, 433 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakrishṇa Majumdar. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Āyurvedāgamana. History of Hindu medicine from its origin, to the day of the author. The earliest professors of the art, according to this work, were successively Brahmā, Daksha, Indra, Ātreya, Bhāradvāja and Dhanvantari. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गजमुखममरप्रवरं सिद्धिकरं विघ्नहर्तारं ।

गुरुमागमनमथनप्रदमिष्टकरीमिष्टदेवतां वन्दे ॥

आयुर्वेदागमनं क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तमहं नानातन्त्राणि भट्टश ॥

End. रजोगुणमयः सूक्ष्मः शीतो रसो(?) लघुश्चलः ।

खरो रुदुर्योगवाही संयोगा..... ॥ इत्यतः खण्डितं ।

विषयः । आयुर्वेदस्य लक्षणं, ब्रह्मप्रादुर्भावः, दक्षप्रादुर्भावः, इन्द्रप्रादुर्भावः, आच्य-
प्रादुर्भावः, भारद्वाजप्रादुर्भावः, धन्वन्तरिप्रादुर्भावः, खट्विप्रकरणादिषु वर्तते ।

No. 619. ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 6 on a page. Extent, 234 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'riromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīyābhgyudayika-s'rādha. A manual of the s'rāddha to be performed on the marriage day for the gratification of the manes. It follows the ordinances of the Rīg Veda. Anonymous.

Beginning. तत्र पूर्वदिने निरामिषं सकृद् भुक्त्वा स्नातः प्रातर्निर्वृतितनित्यकालो धौने
वाससो परिधाय उपवीतो प्रचालितपाणिपादः प्राङ्मुख आसने उपविश्य
द्विराचम्य सृञ्जलेन श्राद्धोदयप्रोक्षणं कृत्वा पुण्डरीकाक्षं स्मृत्येत्यादि ।

End. ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon. इति ऋग्वेदिनां नान्दीमुखश्राद्धं समाप्तं ।

विषयः । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानं ।

No. 620. आत्मानात्मविवेकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Verse. Correct.

A'tmānātmaivēka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakāś'a Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. दृश्यं सर्वमनात्मा स्याद् दृगेवात्मा विवेकिनः ।

आत्मानात्मविवेकोऽयं कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिग्रहनिमित्तं ॥

End. एवं नित्यशुद्धबुद्धिमत्तत्त्वभाववद्ब्रह्मस्मृति संशयसम्भावना-विपरीतभावना-राहित्येन यस्तु जानाति स जीवन्मुक्तो भवति ॥

Colophon. इति श्रीशङ्कराचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । बन्धमोक्षजीवन्मुक्त्यादिव्यवस्थापनम् ।

No. 621. कविरहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kavirahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhāṭigani*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Hālāyudha, minister of king Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. जयन्ति मुरजित्यादनखदीधितिदीपिकाः ।

मोक्षान्धकारविध्वंसान्मुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु शास्त्रेषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य तांश्चित्तविमोदनाय शब्दानहं धातुभिरुद्धरामि ॥

End. परिसमाप्तमवाप्तगुणोदयं कविरहस्यमिदं रसिकप्रियं ।

सद्विधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुकृतात्मनः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसम्मतभ्वादिगणपठितधातुविवेकः ।

No. 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīya-das'akarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṁskāras enjoined in the Rīg Veda. The work follows the rules of Ās'valāyana. By Kāles'a.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्रित्यायनभञ्जितं ॥

कालेसिना पण्डितेन स्मृतिन्यायार्थदर्शना ।

ऋग्वेदिनां निषेकादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथासुखं भुञ्जीत एतस्याविश्वकर्म ।

Colophon. इति सप्तमोपाध्याययोः कालेसिविरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।
विषयः । गर्भाधानादिदशविधसंस्कारोपनिषत्तानुष्ठानविधानं ।

No. 623. विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vidhi-svarūpa-vichāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes ; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive ; 2nd, such as prohibit an action, *nisbedha*, prohibition ; and 3rd, such as describe an action, *arthavāda*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनिषेधार्थवाद्भेदेन वाक्यं विविधं । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । आदान-
कामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ । लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्त्त-
व्यताज्ञानेन प्रवर्तकत्वाद् विधित्वं ॥

End. सामान्याङ्गतया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुरोधत् उक्तैकीभावरूपाङ्ग-
विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवक्तव्यतात्यर्थार्थविवरणं ।

No. 624. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 5—6 on a page. Extent, 46 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Ninnachandra Śīromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyascitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed : murder of Brāhmanas ; drinking of spirituous liquors ; theft of gold ; incest with the wife of a spiritual guide ; association with outcasts ; venial offences called *anupātaka* ; destruction of cows ; murder of Kshatriyas, &c. ; murder of women ; causing of miscarriage or abortion ; killing of elephants, horses, &c. ; killing of cats, &c. ; killing of birds ; killing of vertebrate and invertebrate animals ; felling of trees ; destruction of gardens, houses, temples, &c. ; killing of animals for food ; eating of forbidden food ; eating of rice cooked by Śūdras ; eating of rice cooked by Chāṇḍālas ; eating of improper rice ; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used ; eating of meat on forbidden days ; eating of fish. By Anānda-chandra. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रणम्य पार्वतीनाथं प्रायश्चित्तोपसारकं ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयसाधनसाधनं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वा-
प्रयोज्यते सति पापक्षयसाधनता प्रयोज्या या कतिस्तद्विषयत्वं । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्तिविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेच्छाजन्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तं ॥

End. क्षत्रियादीनां स्वजातीयाशौचे षड्धेनूनां पादपादक्षानिः ।

परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मबधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, सुवर्णस्तेयप्रायश्चित्तं,
गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तं, पतितमंससर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोबधप्राय-
श्चित्तं, क्षत्रियादिबधप्रायश्चित्तं, स्त्रीबधप्रायश्चित्तं, गर्भबधप्रायश्चित्तं, गजाश्वादि-
बधप्रायश्चित्तं, मार्जारदिबधप्रायश्चित्तं, पक्षिबधप्रायश्चित्तं, सास्यानस्त्रिबध-
प्रायश्चित्तं, वृक्षच्छेदनप्रायश्चित्तं, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं,
हिंसाप्रायश्चित्तं, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालान्नभक्षण-
प्रायश्चित्तं, क्षोभोज्ञान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, वृथामांसादिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, मत्स्यभक्षणप्राय-
श्चित्तादिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromaṇi. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattvārtha-kūmudī. A commentary on the *Prāyaśchitta Viroka* of Śūlapāṇi. By Govindānanda, brother of Gaṇapati Bhaṭṭa. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगेविन्दपदद्वन्द्वमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।

वन्दे वन्दारकावन्दशिरामन्दारसुन्दरम् ॥

येन ज्योतिषपङ्कजेऽनितरां सार्धविविद्याधितं

श्रीगेविन्दपदारविन्दयुगले लोलामवालाधितं ।

वेदान्तश्रुतिमन्त्रतिविषयगोचरे हि (?) साद्राधितं

केषां नो परिमोलितो गणपतिर्भट्टः सतासयिमः ॥

गेविन्दानन्दछतिना तत्तनूजं न तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि द्विवचनबहुवचने द्वन्द्वसमासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहासहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थव्याख्यानं ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromaṇi. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-māsika-s'rāddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'rāddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Vāchaspatī Miśra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । तत्रादौ भोज्यात्मर्गं

कृत्वा एष गन्धं ॐ यज्ञेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिऋक्मेणाग्रभागं दत्त्वा

ॐ शङ्खचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पिबेभ्यश्च इति विः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्वाप्याक्षि-

द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्राद्धीयमन्त्राद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page. Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Sapinda-prayoga. Directions for performing the first anniversary s'rāddha, according to the rules of Vāchaspatī Mīśra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रतिष्ठोपविष्टाचम्य प्राङ्मुखः ॐ भिद्मिति पात्रिकां स्पृष्ट्वा पुण्डरीकाक्षं यथाकलक्षणं स्मृत्वा कुशत्रय-
तिलजलान्यादाय अद्यामुक्तगोचस्येति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनश्राद्धप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथन ।

No. 628. कुक्कुटोन्नतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kukkuṭi-vrata-kathā. A story in praise of a fast called *Kukkuṭivrata*, or fowl fast. Chandramukhī, wife of Nahusa, is said to have first originated this fast, and Kṛishṇa is described as having taken his birth in the womb of Devakī to reward her piety in having observed it. A modification of it under the name of Lalitāsaptamī is now observed by Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhādra, the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुक्कुटोन्नतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीअठरे केन व्रतेन तपसायवा ।

उत्पन्नः शोअगन्नाथलक्ष्मे ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीलक्ष्म उवाच । लोमशो नाम देवर्षिर्मथुरामागतः पुरा ।

मोर्षितो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End. या कुक्कुटोन्नतकथं * * * * * देवं चराचरगुहं हृदये निधाय ।

भक्त्या करोति कलुषैघनिघातदहं सावाप्नुयात् सकलसन्निभोगदृष्टिं ॥

Colophon. इति कुक्षुदीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषयः । श्रीकृष्णजन्मनः पूर्वविवरणं । वसुतनु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीगर्भे श्रीकृष्णे जात इति वर्णिते । नक्षत्रप्रियया चन्द्रमुखा प्रकाशितमिदं व्रत-
वरमिति ।

No. 629. ब्रह्मयज्ञः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'riromani. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Brahma-yajña. Directions for performing the ordinary daily worship of Brahma by Bráhmaṇas. Anonymous.

Beginning. स तु मध्याह्नसम्यानन्तरं सूर्यार्धान् प्राक् कार्यः । यथा, प्रागप्रकुशेषु प्राङ्मुखः
साप्रकुशपवद्वयं गृहीत्वा ॐपवित्रेष्टो वैष्णव्यौ इत्यनेन प्रादेशप्रसापं जित्वा
ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्याः, इत्यनेन अभ्युक्ष्य इत्यादि ।

End. कृष्णचतुर्दश्यां नद्यां यमुनायाश्च कार्यम् । ततो घौते वाससी परिचाय
सृष्टिश्च करु जङ्गे च प्रचाय्य अभोवर्त्म । इतः खण्डितम् ।

विषयः । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्तव्यकर्मविशेषः ।

No. 630. दृषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page, Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nímachandra S'riromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vṛishotsarga-prayoga. Directions for performing the ceremony called *Vṛishotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers, and letting them loose. The work follows the rules of Váchaspati Mis'ra.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां दृषोत्सर्गप्रयोगः । तच्चादौ सकृत् कुर्यात्

End. ततो यद्राघे वज्रसर्पिष्कं पायसं ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

Colophon. इति वाचस्पतिमिश्रसम्मतदृषोत्सर्गप्रयोगः ।

विषयः । दृषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No. 631. यजुर्वेदिषांवत्सरिकैकोद्दिष्टाद्दप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 3—5 on a page. Extent, 83 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Yajurvedi-s'āvatsarikaikoddishta s'rāddha-prayoga. Directions for offering the funeral cake on the first anniversary, according to the ordinance of the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुषां सांवत्सरिकैकोद्दिष्टाद्दप्रयोगः । ततः पाके दृते गृहं प्रविश्य
हस्तपादौ च प्रक्षाल्य द्विराचम्य दीपं प्रज्वाल्य पूर्वाम्मुखः भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणां
दद्यात् ।

End. ततो हस्तपादौ प्रक्षाल्य गृहं प्रविशेत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदिषां सांवत्सरिकैकोद्दिष्टाद्दप्रवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । सांवत्सरिकश्राद्धानुष्ठानसन्तादिकथनम् ।

No. 632. प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 3—7 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Pratishthā-prayoga. General rules for entering into a vowed austerity according to the Yajur Veda.

Beginning. अथ यजुर्वेदिनां साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथान्तं व्रतं समाप्य
तत्तद्देवताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुण्याहं स्वस्तिं ऋद्धिञ्च वाच-
यित्वा ओं स्वस्ति न इत्यादि ।

End. तत एतत्कर्म्मणा भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon. इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानं ।

No. 633. द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 98. Lines, 6 on a page. Extent, 1692 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, decayed. Verse. Incorrect.

Drija-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Haláyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. अयति श्रीसरस्वत्योत्पास्योऽसुरदारणः ।

सर्वगः सर्वभूतेशः सर्व्वात्मा सर्वभावनः ॥

सन्धावरोधकमतुष्टविकारिकारि निस्सारकं किमपि भूषितकर्णदेशं ।

एतन्निराविलम्बकारि हलायुधेन नेचद्वयं विसदृशं नयनं द्विजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अयने द्वे विषये द्वे चतस्रः षडशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपद्यस्य सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥

दशककर्कटसङ्क्रान्तौ द्वे दूदग्दक्षिणायने ।

तुलामेषे विषुवती गोलमध्ये ततोऽपराः ॥

End. तथा उपवासनिषेधे तु मध्ये किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra Śrīromani. Appearance, decayed. Prese. Incorrect.

Adhikaraṇa-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mi-māṇsā syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rāmakṛiṣṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुतं नमस्कृत्य सर्वलोकेष्वरेचरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृष्णेन विश्रुतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽर्थादिचारो वास्मिन्सदधिकरणं मीमांससिद्धान्तः । यदाह भट्टः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्वपक्षस्तथोक्तः ।

निर्णययेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् शुचिः कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रुत्याशौचम्..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिषदधिकरणं । २, रात्रिसवाधिकरणं । ३, विश्वजिदधिकरणं । ४, सर्वस्वदक्षिणाधिकरणं । ५, होलाकाधिकरणं । ६, सर्वपिण्डाधिकरणं । ७, हविर्भयत्वाधिकरणं । ८, ग्रहैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निषत्स्यपत्यधिकरणं । ११, रथकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रसङ्ग-
न्यायः । १४, अङ्गस्य प्रधानवृत्ते प्रयोजकत्वन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं । १६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, षष्ठाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कौण्डपायिनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाक्षर-
णीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्निष्टोमाधिकरणं । २४, कृष्णन-
न्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरणं । २७, विरोधा-
धिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलसूमा । ३०, अध्वानुषङ्गाधि-
करणं । ३१, देवतासाहित्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधि-
करणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्वाधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्ष-
न्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, संयोगवृत्त्युत्पन्नन्यायः । ३८, व्यक्तियवनीय-
न्यायः । ३९, पणपुराणन्यायः । ४०, दण्डापूपन्याय इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 635. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas. Character, Bengali. Dato SK. 1687 ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis'achandra Ráya. Appearance, old. Verso. In-
correct.

Karmavipáka. Diseases and evils resulting in this life for sins com-
mitted in a former one, and the expiations meet for their removal. The
causes and cures of the following evils are especially mentioned, viz. :—
Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separa-
tion from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness;
slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes;
widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many
children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils;
diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of
wealth; fears; dispepsia; indigestion; diarrhoea, dysentery; jaundice;
cough; asthma; pthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles;
fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bhṛigu Saṁhitá*
section of the *Vṛihaddharma Purána*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।

कृतौषधेन यो व्याधिर्न यात्युपशमं मुने ।

तद्विशेषं विशेषज्ञ वक्तुं नान्यस्त्वया ज्ञते ॥

भृगुरुवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्यदुत्पन्नं प्रशस्यति ।

अगदेन सुवैद्येन कर्मजं नोपशस्यति ॥

तस्मात् कर्म परिज्ञाय प्रायश्चित्तं करोति यः ।

स तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोगी च कश्चकोविमतः ॥

End. इति पतिव्रतामाहात्म्यम् ।

Colophon. इति बुद्धिष्णुपुराणे शाकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंहितायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । षण्डलोपशमनं, स्तनप्रज्वलं, दारिद्र्योपशमनं, वियोगोपशमनं, नेत्रपीडा, कुञ्जलं, खञ्जलं, विघ्ननासिकलं, हस्तपादच्छेदः, चक्षुरोगः, गण्डदानमाहात्म्यं, वैधव्यं, वैशद्यभंसनं, उमासहेस्वरदानं, बन्ध्यालं, गर्भसावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, स्तनभार्यलं, प्रमत्तवज्रपुत्रलं, घृतघेनुदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपशमनं, सापलग्नसम्भवः, जात्यन्तररोगशमनं, मूकलं, गण्डदोषशमनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्यधनक्षयः, साक्षेस्वरकवचं, ज्वरोपशमनं, दाहज्वरविनाशाय सप्ताक्षिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतीसारः, गृह्णिणीरोगः, पाण्डुरोगः, कामस्मारोगः, कासरोगः, विपुलगृह्णदानं, घान्यकूटदानं, स्नासकासः, यक्ष्मारोगः, रक्तपित्तं, शय्यादानं, गुल्मरोगः, गणाधिपदानमाहात्म्यं, शूलरोगः, परिणामशूलः, अर्शरोगः, भगन्दरः, मूत्राघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭācharjyā. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning. अथ कुमारीपूजा । एकवर्षा भवेत् सन्ध्या द्विवर्षा च सरस्वती ।

त्रिवर्षा च विधामूर्तिः चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तभिर्मानिनी साक्षात् अष्टवर्षा च कुञ्जिका ॥

नवभिः कालसन्दर्भा दशभिश्चापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता पीठनायिका ॥

चैवत्रा पञ्चदशभिः षोडशे चाम्बिका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End. हस्ते बलयं धारयेत् । परिचमाग्निवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्याः अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथनं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनञ्च ।

No. 637. दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 3—5 on a page. Extent, 40 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra Śiromani. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Dattaka-nirṇaya. An exposition of the law of adoption. By Śūlapāpi. This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smṛiticeka*. Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra Śiromani's *Dattaka śiromani*.

Beginning. अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

ददात् माता पिता वायं सपुत्रो दत्तको भवेत् । इति ।

End. अथ देया तु कन्या स्यात्तद्वर्णस्य युधिष्ठिर ।

Colophon. इति श्रीशूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णयः समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No. 638. चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1810 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakṛishṇa Majumdār. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūḍhavākyabodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāṇi Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणव्यविभेदेन भूतिव्यसुपेयुषे । चयोशाय विनेचाय चिलोकीपतये नमः ॥

नानाधुर्वेदविख्यातसद्देश्यचक्रपाणिना ।

क्रियते सङ्गृहे गूढवाक्यकोधकराक्षरः ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधं ।

ततः कर्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्वं समाचरेत् ॥

End. चतुः स्तेहे * * भावान् । इतः खण्डितम् ।

विषयः । षडङ्गपानीयं, सर्वज्वरः, पैतिकज्वरः, चातुर्भेदिकावल्लेहिका, नवाङ्गं, वात-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 s lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis'achandra Rāya. Appearance, old. Verse. Correct.

Kārya-chandrikā alias *Gundālāṅkāra-dosha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyāyavāgīśa, son of Vidyānidhi.

Beginning. सगुणालङ्कारा रसभावा दोषपरोक्षारा ।

जगदनुरञ्जनशीला कविकृतलीला सरस्वती जयति ॥

विद्यानिधितनुजेन न्यायवागीशधीमता ।

गुणालङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End. अलङ्कारमहाशास्त्रं समुद्रं रससागरं ।

बालकस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । काव्यप्रभेदरसदोषगुणालङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोषणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rájá Satis 'achandra Ráya. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Toshaní. A Tántric compilation, on mystical rites called *Kulluká-setu*, *Mahá-setu* and *Nirvána-setu*. Anonymous.

Beginning. अथातो मया कुक्कुकासेतुसचैर्महासेतुनिर्व्याणयुक्तः सुगुप्तः ।

अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोषणी वक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुक्कुकां मूर्ध्नि सञ्जय हृदि सेतुं विचिन्तयेत् ।

महासेतुं विशुद्धौ तु सद्यस्वारे समुद्धरेत् ॥

End. कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यसन्निभं ।

नैष्ठिके चन्द्रविम्बाभं धूमध्वे रत्नवद्गुप्तिः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुक्कुका-सेतु-महासेतु-निर्व्याणादिकथनं ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasannā Bhaṭṭāchārjya. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Amarus'ataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. आकृष्टिषद्वखटकामुखपाणिप्रष्ठ-प्रेक्ष्यप्रख्याशुचसम्बलितोऽम्बिकायाः ।

त्वां पातु मञ्जरितपङ्कवकर्णपूर-लोभभ्रमदुःखमरविधमभ्यन्त कटाक्षः ॥ १ ॥

End. शृङ्गारसारपरमं रसदं कवीनां काव्यं मनोजसमवद्यमिति प्रसादम् ।

अक्लेशः कविगुरुः सुविचार्य सन्तः सन्तोषसन्तिसुधाप्रकारं पिबन् ॥ १०१ ॥

इत्यमरुशतकं समाप्तम् ॥

विषयः । रसभावादिप्रेक्ष्यप्रकाशपरदृष्ट्यर्थप्रतिपादनं ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattachárya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahátantrarája. The essence of the Vedánta doctrine of salvation discussed from a Tántric stand-point.

Beginning. कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

प्रत्येवमुमा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद् देव ! कुतः सृष्टिर्विनाशति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिर्संहारवर्जितं ॥

End. पुण्याख्यानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

निन्दया यान्ति नरकं नाहं चाणि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तश्चायं ॥

विषयः । तांत्रिकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Táráprasanna Bhattachárya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Tantrókta-chikitsá. A Tántric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs ; treatment of fevers ; do. of diabetes ; do. of pthisis ; do. of dysentery ; do. of diseases of the mouth ; do. of diseases of the nostrils ; do. of dryness of the mouth ; do. of diseases of the teeth ; do. of colic ; do. of boils ; sleep ; generative organs ; conception, and diseases incident to that condition ; conjugal love ; sweetness of breath ; charms for subjugating mankind ; aphrodisiacs ; means for promoting corpulency ; antidotes to snake poison ; cure for barrenness, &c.

Beginning. देव्युवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा कालस्य वक्ष्यते ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतमिदानीमौषधं वद ॥

येन सिद्ध्यन्ति देहादि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कल्पं तद्वद विपुरातनक ॥

सन्धौषधाम्यनेकानि मनुष्याणां हिताय च ।

पूर्वं तु यत् त्वया प्रोक्तं प्रत्यक्षं कथयस्व मे ॥

End. ॐ ह्रीं रक्ष चामुण्डे कुक्ष्यं अमकी । इतः खण्डिता ।

विषयः । औषधौषधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, बद्धमूत्रचिकित्सा, कासचिकित्सा, रक्ता-
नीसारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नासारोगचिकित्सा, मुखशुष्कताचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, व्रणविस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
मैथुनचिकित्सा, गर्भोत्पादनं, गर्भचिकित्सा, दम्पतीप्रणयः, मुखवासः, जगद्वशी-
करणं, वीर्यकरणं, स्थूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीबन्ध्यालहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 888 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, new.
Prose. Incorrect.

Vivāhādipaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta.
Contents : *S'rāddha* before an auspicious occasion, such as marriage &c. ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education.

Beginning. अथ यजुषामाभ्युदयिकश्राद्धं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियः
सुप्रक्षालितपाणिपादः कृताचमनो गौसयोपलिप्तदेशे आसने उपविश्य दोषं
प्रक्षाल्य प्राङ्मुखः शालग्रामे घटे वा विष्णुं समूज्य स्वस्तिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे चो आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन समूज्य सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. गुरुवे द्रुपं तस्मैलोपकल्पितं वा दक्षिणं दद्यात् ।

Colophon. इति श्रीराजपण्डितरामदत्तविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । १, आभ्युदयिकश्राद्धं । २, विवाहः । ३, चतुर्थीकर्म । ४, पुंसवर्न । ५,
सीमन्तकर्म । ६, नक्षत्रकरणं । ७, जातकर्म । ८, नामकरणं । ९, निष्क्रामणं ।
१०, अन्नप्राशनं । ११, चूडाकरणं । १२, कर्णवेधः । १३, उपनयनं । १४,
विद्यारम्भः । १५, समावर्तनं ।

No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devīmāhātmya Tīkā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी विशक्तिरूपा ऋष्यादिषु यक्ता पूजापद्धतौ च
वीणि ध्यानानि सालिकादीनि । वाच्यवाचकयोरैक्या चण्डीति ।
चण्ड्याः शतार्द्धपाठेनेत्यादि यश्चण्डीपाठनियत इत्यादि ज्ञेयं । एतच्चण्डी चालि
तत्राप्यस्या नाम ।

End. मन्त्रकाराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीखोत्रतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛityādinirṇaya. Funeral rites, mourning and s'rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकारानिःसारकेतवे धर्मसेतवे ।

प्रणम्य विष्णवे वक्ष्ये प्रेतकृत्यादि निर्णयं ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाश्चैव धर्मा ज्ञाते श्रेष्ठं ऋते तथा ।

अश्रेष्ठसङ्करश्चैव गर्भसावे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला ज्ञेया दानाध्ययनकर्मसु ।

एतथोक्तं

। इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । सरणोत्तरकर्तव्योदकपिण्डदानादिव्यवस्थापनं ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Dato ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armā.

Beginning. जगतीहेतुं नत्वा श्रीकेशवशर्मणा लिखितञ्चेत् ।

स्मृतिसारं मणिवारं कुरु तारं स्मृतिसारं पारं यत् ॥

वृद्धयाज्ञवल्क्यः । कर्मणो यस्य यः कालस्तत्कालव्यापिनो तिथिः ।

तथा कर्मणि कुर्वन्ति ह्यमरद्वौ न कारणं ॥

ह्यमरद्वौ शुक्लकृष्णपक्षौ तत्र पक्षभेदेन व्यवस्था इत्यर्थः । तत्कालः अतिः ।

End. विष्णुः । अश्वमेधस्य वर्षाणि बालो वायूनषोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तिथ्यादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्तव्यदेवकृत्यादिनिरूपणञ्च ।

No. 648. स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthāṇava. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमखाज् जाता विप्रा * * * ।

बाह्यं च त्रिया जाता जर्वैश्या बभूविरै ॥

पादाच्छूद्राश्च सम्भूतास्त्रिवर्णस्य हि सेवकाः ।

सत्यव्रताद्वापरेषु वर्णाश्रयार एव च ॥

End. इति प्रशस्तं उचिता क्रम्या विवाहकार्यं लिखिताञ्च सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्तव्यवस्थार्णव उत्तराङ्गः श्रीसर्वभौमेन कृते समाप्तः ।

विषयः । वर्णपरिचयः, वर्णसंस्कारान्यतिः, विवाहे परिवेदनादोषः, वैवाहिकसम्बन्ध-
निर्णयः, बन्धुसन्निपातव्यवस्था, पित्रबन्धुसन्निपातः, मातृबन्धुसन्निपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उदाहयवस्था ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 351 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Corrupt.

Udāharyavasthā. A dissertation on the laws relating to marriage.
Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तत्रोदाहलक्षणं । भार्यात्वसम्पादकग्रहणं विवाहः । तच्च ग्रहणं उत्सर्गानन्तरं
वरस्य समेयमिति ज्ञानरूपं । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्वात्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरुपपद्यते । भार्यात्वस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
न्योन्याश्रयः । स च विवाहेऽष्टविधो भवति ।

End. अर्थपरिष्कारपूर्वकं पद्यमं निरस्यति न चेति । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विवाहलक्षणतत्प्रभेदादिविचारः ।

संयमेव ज्ञाने

No. 650. धर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page.
Extent, 250 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Paṇḍit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

Dharmadīpikā. Reconciliations of discordant opinions on points
of law. By Chandras'ekhara Vāchaspati.

Beginning. नत्वा शिवपदद्वन्द्वं ताततत्तातसेवितं ।

तत्प्रभा वर्द्धिताऽस्माभिः क्रियते धर्मदीपिका ॥

विद्याभूषणविख्यातः षड्दर्शनमते सुधीः ।

तत्सुतस्त्रादशो धोमांस्तोऽधीती च तत्सुतः ॥

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पतिः चित्तौ ।

सूतीनाञ्च प्रकाशार्थं ततोतीमां प्रदोषिकां ॥

तत्र सीमांसातर्क एव वेदः, तन्मूलकशास्त्रार्थप्रकाशकः ।

End. एषामेकत्र प्रशक्ता पूर्वा द्रष्टव्यः, यतोऽ । इत्यतः खण्डिता ।

विषयः । विविधव्यवस्थानिर्णयेन नानावचनसीमांसासङ्ग्रहः ।

No. 651. सारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 6—7 on a page. Extent, 4581 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Bābu Vāmācharana Datta. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sārasaṅgraha. Practice of medicine and therapeutics. The MS. is imperfect.

Beginning. संसारसिन्धुतरणममद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लमुरसोबहसद्द्विरेफं ।

कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पनाचं वन्दे सदा त्रिपुरमेकगतिं महेशम् ॥

आलोक्य बद्धतन्त्राणि सारं समाहृत्यान्यतः ।

लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

प्रायश्चित्तं चिकित्साञ्च ज्योतिषं धर्मनिर्णयं ।

विना शास्त्रेण ये ब्रूयात् तमाज्झर्ष्यधातकं ॥

कुचेलः कर्कशोऽतुष्टः कुग्रामी स्वयभागतः ।

पञ्च वैद्या न पूज्यन्ते धन्वन्नरिसमा यदि ॥

End. दुर्व्यानिशायतो लेपः कण्डूपासाविनाशनः ।

कामिदद्रुद्धरश्चैव (इत्यतः खण्डितः)

विषयः । ज्वरादिनानाविधरोगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापनं ।

No. 652. ब्राह्मणसर्वस्वम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 6—7 on a page. Extent, 5750 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Paṇḍit Nimehandra S'iromani. Appearance, new. Prose and verso. Incorrect.

Bráhmaṇa-sarvasva. On the duties of Bráhmaṇas, from the commencement of their religious study to funeral. By Haláyudha, minister of justice of Lakshmaṇa Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mimāṃsá-sarvasva*, or a summary of the Mimāṃsá philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasva*, or the duties of Vaiṣṇavas; the *Siva-sarvasva*, or the whole circle of duties of Śaivas; the *Paṇḍita-sarvasva*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasva*, or the duty of ascetics; the *Nyāya-sarvasva*, or a summary of Nyāya philosophy; the *Matsyasukata Tantra*, or theology; the *Abhidhāna ratnamālā*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kavi-rahasya*, (No. 639); and the *Mṛta-sanjivani* (No. 1). The brother of the author, Pashupati, was the prime minister of Lakshmaṇa Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Gṛhya Sūtras of Kātyāyana, Baudhāyana, Āśvalāyana, Gobhila and Pāraskara, as also from Manu, and most of the leading Purāṇas.

Beginning. दीपवत् श्रोतयति यो भूर्भुवःस्वर्जगत्त्रयं ।

सवितुस्तं वयं भर्गमपवर्गकरं स्तुमः ॥

दधानं चतुराश्रायपूर्तां मुखचतुष्टयीं ।

मुनिमाद्यं नमामस्तं पङ्कजाटजवाग्निनां ॥

त्रिदिवाभरणं कालवयश्चतुस्त्रयोमयः ।

चिद्वर्गप्राप्तिमरणस्तरणिः श्रेयसेस्तु नः ॥

विलोकपूर्व्यां रमति विमन्यायां विलोचनः ।

त्रिवेदीफलनिर्मात्री गायत्रीं तामुपास्महे ॥

End. ब्रह्मणा वरदानं, ब्राह्मणभोजनं, अष्टिद्रावधारणञ्च शतपरिमिताध्यसनं कुर्यात् । इत्यावसर्यिकमहाधर्माध्यच्छेदलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वाभिधानपुस्तकं समाप्तम् ।

Colophon. इत्यावसर्यिकमहाधर्माध्यच्छेदलायुधकृते ब्राह्मणसर्वस्वे अग्राधानादि अन्तेष्टुन्नं कर्म समाप्तम् ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदार्थावगमनं । ३, ऋष्यादिज्ञानं । ४, दन्तधावनं । ५, प्राभातिकस्नानं । ६, प्रातःस्नानमन्त्रः । ७, प्रातःसन्ध्या । ८, ॐकार-साहाय्यं । ९, प्राणायामः । १०, गायत्र्यर्थयाज्या । ११, प्राणायामप्रकारः । १२, पूरकादिप्राणायामभेदाः । १३, काम्यप्राणायामाः । १४, प्राणायामसाहाय्यं ।

१५, प्रणवादिजपफलं । १६, गायत्रीमाहात्म्यं । १७, प्राणयामान्तराक्षमनं
तन्मन्त्रादिश्च । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थः । १९, सूर्योपस्थानमन्त्रार्थः । २०, गा-
यत्रीजपानुष्ठानं । २१, गायत्रीमाहात्म्यं । २२, गायत्रीव्याख्या । २३, गायत्री-
स्वरूपं । २४, गायत्रीजपफलं । २५, अक्षमाला । २६, वृषभमन्त्रव्याख्या ।
२७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्नानविधिः । २९, मध्याह्नस्नानमन्त्राः । ३०,
तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, सूर्यार्घ्यदानं । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थः । ३३, पुरुषसूक्त-
व्याख्या । ३४, सप्तसप्तोषाव्याख्या । ३५, त्र्यम्बकमन्त्रार्थः । ३६, चण्डीपूजा-
मन्त्राः । ३७, निरग्नेर्वैश्वदेवः । ३८, शान्त्यध्यायः । ३९, शान्त्यध्यायव्याख्या ।
४०, अतिथिपूजामन्त्राः । ४१, आहमन्त्रव्याख्या । ४२, पार्वणआहमन्त्राः । ४३,
वृद्धिआहमन्त्राः । ४४, भोजनविधिः । ४५, पुंसवनं । ४६, सीमन्तोन्नयनं ।
४७, जातकमन्त्राः । ४८, बालग्रहशान्तिः । ४९, नामकरणमन्त्राः । ५०,
निष्क्रामणमन्त्राः । ५१, अन्नप्राशनविधिः । ५२, चूडाकरणं । ५३, उपनयन-
मन्त्राः । ५४, समावर्तनमन्त्रार्थः । ५५, विवाहमन्त्रार्थः । ५६, दशकर्मम-
न्त्रार्थः । ५७, आवसथ्याधानमन्त्राः, अग्राधानमन्त्राश्च । ५८, अरण्यादि-
निर्माणं । ५९, कुण्डनिर्माणं, दक्षिणाग्निश्च । ६०, पितृयज्ञः, वृद्धिश्राद्धश्च ।
६१, कुण्डसंस्कारादिः । ६२, मणिकाधानं । ६३, वैश्वदेवविधिः । ६४, सायं-
प्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादिः । ६७, पुनराधाननिमि-
त्तानि । ६८, अशेषं । ६९, अशेषे निषेधविधिः । ७०, अस्थिसञ्चयनं । ७१,
अन्त्येष्टिकर्मनिबन्धः । ७२, आयसथ्यादन्येष्टिकर्मणां मन्त्राः । ७३, नवान्नप्राशन-
मन्त्राः । ७४, गृहोपस्थानं । ७५, आवसथ्याधानपद्धतिश्च ।

No. 653. गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 9 on the first page and 5 on the second. Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimchandras Śīromani. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Gaṅgāśṭaka. Eight stanzas in praise of the river Ganges. By Kālidāsa. Two other hymns of this class have already been noticed. Ante, Nos. 455. and 458.

Beginning. कस्यचौणि करोटयः कति कति द्वीपिद्विपानां लघः

काकोलाः कति पद्मगाः कति सुधाम्बश्च (?) खण्डाः कति ।

मातस्त्वच्च कति त्रिलोकजनि लद्धारिपूरोदरे

मज्जज्जन्तुकदम्बकं समुदयत्येकैकमादाय यत् ॥

End. श्लेषलोशकुले गले दत्तविले कामाकुले व्याकुले
 कण्ठे घर्घरघेरिद्योपमिलिते काये च सम्मोहिते ।
 यां ध्यायन्नपि भारभङ्गुरतया प्राप्नोति मुक्तेः सरः
 सा मे चेतसि आह्वयी नित्यतया संसारसन्नापहृत् ॥ ८ ॥

Colophon. इति श्रीकालिदासविरचितं गङ्गाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No. 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sūtra. The rituals of the Sāma Veda in eleven chapters, (Adhyāyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Māsaka Sūtra noticed under No. 113. Contents: 1. Prāyaṇi and other iśtis; 2. Abhijit, Svarasāma and Mahāyvrata ceremonies; 3. Vis'vajit, Vratyastoma, &c.; 4. Vais'vadevika, Vārūna, Praghāra, Sākamedha, Sumāsirā, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirātra, As'vamedha-trirātra, Chhandoga-pavamāna-trirātra, &c.; 7. Chaturvīrāha, Jāmadagnyāha, Jāhnavāha, Vās'ishtāha, Panchasārādīya, Saptarātra, &c.; 8. Kakuvadas'arātrāha, Vis'vajitatrātra-navamāha, Kusurvindapancharātra, Chhandoga-das'arātra, &c.; 9. Trayodas'arātra and other vidhitis; 10. Madhye-prishṭhyāha, Chhandoga das'āha, &c.; 11. Purastāt-prishṭhya, Chhandoga-prathamāha, &c.

Beginning. क्लृप्ते ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रोऽष्टोडशिकः पवस्व वारो अग्नियः पवस्वेन्दो वृषासुत
 उपास्मै गायता नर इत्यादि ।

End. क्लृप्तं विश्वसृजामयनं ज्योतिष्टोमेन वा क्लृप्तेन ज्योतिष्टोमेन वा यथास्मै-
 क्लृप्तेन यथास्मैक्लृप्तेन ॥ १० ॥
 इति विष्णुवानथेते एव पूर्वं अहमो आहते ताम्यामाहताभ्यामुत्तरान् षण्मासा-
 ऽश्लेषामेकान्नविंशी प्रथमस्त्रिंशत्संवत्सरं प्रजापतेः सहस्रसंवत्सरं विश्वसृजामयन-
 मिति सत्राणि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रेष्वेकादशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके, प्रायण्यभिस्रवाह-ष्टष्टाषडहकथनं । २, अग्निजित्स्वरसाम-महा-
व्रतोक्तिः । ३, विश्वजिह्वु-व्रात्यसोमादिकथनं । ४, वैश्वदेविकह-वारुणप्रधासि-
काह-शाकमेध-शुनाभीर्योपचयाभिषेचनोद्य-दशपेयादिकथनं । ५, पुनसोम-
सर्वसोमोपचितीन्द्रसोमादिकथनं । ६, गर्गविरावाहोद्यमेधविरात्र-वैदविराव-
च्छन्दोगपवमानविरात्रादिकथनं । ७, चतुर्वीरिह-जासदग्न्याह-जाक्रवाह-
वाग्निष्ठाहादिपञ्चशरदोद्यमेध-सप्तरीचादिकथनं । ८, ककुब्दशरावाह-
विश्वजिदतिराव-नवमाहकुसुखविन्द-पञ्चरात्र-च्छन्दोगदशराचादिकथनं । ९,
त्रयोदशरात्र-विशालाहादि-विधृत्यादिकथनं । १०, मध्ये षष्ट्याह-च्छन्दो-
गदशराहादिकथनं । ११, पुरस्तात्षष्ट्या-च्छन्दोगप्रथमाहादि-सारस्रतत्रयादि-
निर्देशश्च ।

No. 655. शुल्कसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva Sūtra, Bṛhadhāyana. Bṛhadhāyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Pāṭalas.) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents : 1, Area meet for the altar ; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it ; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk ; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c. ; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot ; 7, formation of quadrangular altars ; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथेनेऽग्निचयासोषां भूमेः परिमाणविचारान् व्याख्यास्यामः । अथाहुलिप्रमाणं
चतुर्दशानवयतुस्त्रिंशन्तिला इत्यपरं दशङ्गुलमित्यादि ।

End. द्वादशनेष्टकाः कारयेत्तासामर्थाः पाद्याद्याद्यग्नेधिकृत्याग्नेः पुरुषाभ्यासो नारलि-
प्रदेशानां प्रकृतो वा त्रिगुणस्त्रिसावांसं प्रभवत्येकविंशतिं प्रभवतीति तदुभयं
ब्राह्मणमुभयं ब्राह्मणमिति । अष्टमः पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्वाध्यायः ।

विषयः । १ षट्श्लोऽग्निविचारप्रमाणनिर्देशादि । २, वेद्यां इष्टकाभिचयनं, चोत्रादि-
स्थानविभागादिकथनं च । ३, इष्टकाभिः श्रेणाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छश्रेणाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थश्रेणः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । ५, रथेषासंयोगस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्रा-
काराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरस्राद्याकृत्यग्निचितिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, अग्निचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्वसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13 on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1666. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-dīpikā. A gloss on the last by Dvārkānāṭha, son of Tīkā Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्वस्य प्रत्याख्याः प्रेक्ष्य यज्वता ।

टीका भट्टात्मजेनेयं क्रियते शुल्वदीपिका ॥

अथेमेऽग्निचयाः । अथ गृह्यन्तस्मिन्मन्त्रेऽग्निचयग्रहणं वेद्या अयुपलक्षणार्थम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थत्वादुभयमनुष्ठेयमिति भावः । वीप्सा समाप्तिस्थापनार्था ।

Colophon. टीकाभट्टात्मजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्वसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्वसूत्रार्थविवरणं ।

No. 657. शुल्वसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1885. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'ulva-sūtra-bhāṣya. A commentary on Āpastamba's aphorisms on the formation of fire altars. By Kapardī S'vāmī. The work comprises six paṭālas.

Beginning. उक्ता यज्ञसेषामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविलारान् वक्तुकास आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विह्रियन्तेऽस्मिन्नग्रय इति विहाराः प्राम्वंशादरो गार्हपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारविप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्तात्रिस्त्रावति विभावसोः (?) ।
एकविंशे ततो न्यूनं तिलानाञ्चैव सप्ततिः ॥
द्विरुक्तिर्मेढ्रलार्था । षष्ठः षटलः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयशुल्वभाष्यं कपर्दिस्त्रामिद्वतं समाप्तम् ।
विषयः । आपस्तम्बीयशुल्वसूत्रार्थव्याख्यानं ।

No. 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1724. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Gṛīhya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kātyāyana. Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3. Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'rāddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5, 6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning. अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिमतमावर्त्यमाने यवान्त्यां समिधमभ्यादध्यात्तमग्निमिन्धीत वैदाह्यं वादाधेत्यादि ।

End. सर्वस्मात् खल्वि देववृषिभ्यश्च ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यञ्च पातु मामिति ।

Colophon. इति षष्ठाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । अत्र षडध्यायाः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सोमलोमनयन-जातकर्म-अप्राशन-चूडादि कर्तव्यचरुपाकयज्ञकर्मकथनं । २, उपनयनोपनीतकर्तव्यकथनं । ३, गुरुकुलात्समावृत्तेन कर्तव्यकर्मकथनं । ४, मासिकश्राद्धमण्डोकरण-मर्पणकृषिकर्मादिकथनं । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारामाद्भुतशान्त्यादिकर्म-कथनं । (२४ पत्रं नास्ति)

No. 659. श्रौतसूत्रं, बोधायनोयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 11 on a page. Extent, 1896 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1616. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Srauta Sūtra. This is an incomplete MS. of the aphorisms of Bodhāyana on the rites of the Yajur Veda. It includes the Agnistoma, Pravargya and the Mahāvira rites.

Beginning. अग्निष्टोमेन यच्चसाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णजिनञ्च कृष्णविषाणञ्च
वामश्च मेखला चेत्यादि ।

End. श्राण्णो तिष्ठन्नग्निमभिसंशत्यग्निरभि वेद्यानरोऽसीत्येतानानुवाकेनात्रार्धवेऽग्नि-
दक्षिणां ददाति शतं सद्यस्व * * * * कं वा ॥ १७ ॥ (समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यसहावीरादिकर्मकथनं ।

No. 660. पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 7. Lines, 9—10 on a page. Extent, 130 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Pitṛimedha Sūtra. This is a mere fragment of either Bodhāyana's or Bharadvāja's aphorisms on the ceremony of cremation. I have not the necessary MSS. at hand to identify the work.

Beginning. अथ पितृमेधं व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिवृत्ताणि निधानकाल इति
ब्राह्मणोक्तं दुर्बलीभवन् शालाटण्डेषु दर्भानासीर्य स्थानासौभव ० वराहनिति
मन्त्रोक्तावनुमन्त्रयते ।

End. पालाशं परिददाति शक्तुश्च निष्टतत्यसामीत्यनुमन्त्रयते जूपालोहितम् — ।
(इतः परं खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति)

विषयः । शवदाहनाद्यन्त्येष्टिकृत्यकथनं ।

No. 661. प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 860 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Proso. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Śrauta Sūtra of Bodhāyana, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सम्परिषद्गच्छते खादिरोमोदुम्बरीं कङ्कतीं वा अग्निं व्यामसार्चो
बोभयतस्त्रीक्ष्णं सदस्य भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीयमुपतिष्ठते, इममूषु त्वं नवोयांसं वोच इत्यथाग्नि-
प्रदेशं गलाऽग्नौप्रदेश उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शन्नो वातः पवता मातरि-
चेति । इति बोधायनसूत्रे नवमः प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46. Lines, 10 on a page. Extent, 1150 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Grihya-karma-prayoga. A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Grihya Sūtra of Apastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदाम्बुजं नला कपर्द्यादिभिरीडितं ।

आपस्तम्बगार्ह्यकर्मप्रयोगः प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाद्भुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थः । अमुकोत्यातनिमित्तमित्युत्पातेऽपि
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां आद्याद्भुतशान्त्योश्च कथनं ।

No. 663. भाषिकसूत्र ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bhāṣhika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

Beginning. अथ ब्राह्मणस्वरसंस्कारनियमः । उदानानुदानौ भाषिकसाम्बन्धिः । आग्रपूर्व आख्यातपरो न ।

End. क्रियावाचकमाख्यातं लिङ्गतो न विशिष्यते ।

चीनच पुरुषान् वक्ति काश्चित्सु विशिष्यते ॥

इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । वैदिकवाक्येषु उदानादिस्वरप्रयोगविधिः ।

No. 664. कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजीया ।

Substance, country paper, 10×4 inches. Folia, 225. Lines, 10 on a page. Extent, 4500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra-vyākhyā. A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No. 654). By Varadarāja. The MS. is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover.

Beginning. अथाप्यकल्पे आख्यातयस्य दचः सयक्रतुप्रकृतिभूतस्य त्रिसुपर्णा ओतिष्टोमस्य सर्वाङ्गप्रकृतिभूतस्य च व्यूढद्वादशाङ्गस्य ब्राह्मणेनैव क्षत्रिणैस्तति तदुपजीवनेन क्रान्तराण्येव कल्पितानि अस्माभिस्त्वस्य प्रबन्धस्य कारस्त्रार्थं तथोक्तावत् प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारं प्रदर्श्यते ।

End. तत्र चित्रं पञ्चाङ्ग । रायन्तरेणाष्टा विष्ट * * पदते । वार्धतेन पञ्चदशरावाद्रा-यान्तरेण सप्तदशान् वार्धतेनैकविंशानिति * * * । आरभत इत्यर्थः । एतदुक्तं भवति । विष्टति— । (इतः परं खण्डितम्)

विषयः । ओतिष्टोमादिष्टोमादिष्टोतकर्मविनियोगानां आम्नां तेषामधिदेवतादीनां च प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 665. कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीयं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 110. Lines, 10 on a page. Extent, 3368 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S. 1645. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kalpa-sūtra-bhāṣya. A commentary on the Kalpa Sūtra of Śāṅkhāyana, by Anartīya, son of Varadatta. Contents : (1) Dars'a, (2) Paurṇamāsa, (3) Saumika, (4) Yajamāna, ceremonies.

Beginning. पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोभ्युदयनिःश्रेयसमुपादित्वितं । तच्च विशिष्टं क्रियासाध्यं । सा च वैदिकी क्रिया नान्या या काचित् । कुत एव तत् ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्थार्थार्घप्रदो वेदयेत् । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरात् । द्विरभ्यासेऽध्यायपरिमसात् शिष्टचारस्तदाचरणं चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खायनसूत्रभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतोपि सप्तपङ्कगात्मकः पाठोऽस्ति, तस्यायः)

शाङ्खायनसूत्रस्य समं शिष्यद्वितेऽप्युक्तं । वरदत्तमुने भाष्यमार्त्तलोचोऽकरोन्नवम् ॥

(तस्यान्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरो मरुर्ब्रह्मजो दृणीते सर्वान्वा । सदृश्यसप्तदशानुतथा(?)

शशान्तरात् । चन्द्रमा मे देवा ब्रह्मलुपांशु ल्वमानुष इत्युच्चेयन्द्रामा मे देवा ब्रह्मा एतदुपांशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबद्धस्य दर्शपौर्णमासमेमिकथाजमानादिकर्मबोधकस्य शाङ्खायनसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 666. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper. 9½ by 4 inches. Folia 205, lines, 7 on a page. Extent, 2870 ślokaś. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-sūtra-paddhati. This is a very imperfect MS. of Yājñikadeva's summary of Kātyāyana's aphorisms on the ceremonials of the White Yajur Veda. The MS. comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudrīya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajāpati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अत्र ०१६, १८ अध्यायाः सन्ति, इतोधिकं ०, पचासधि २२, पत्रपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अध्यायसङ्ख्या नास्ति । तत्र ० अध्यायारम्भे, अथ शतवद्रियसोमसङ्क्षो जुहोतिरच्यते । तत्र सङ्क्षामाचगादिषु (?) निष्टसु परिश्रितु अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निचयनस्य पङ्क्तिर्लिख्यते, तदग्निचयनं सोमयागमाचे विकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पङ्क्तिर्लिख्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आद्यन्तखण्डितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न स्तः ।

End.

० अध्यायसमाप्ते । अत्र केवलैर्हिरण्यकलैः प्रोक्षणासम्भवादकवति पूर्णपात्रे द्वे शते हिरण्यहिरण्यकलानां प्रक्षियोदकमिश्रितैः प्रोक्षणं कर्तव्यम् । इति सप्ताध्यपतिविरग्निचिन्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपङ्क्तौ सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्ते, अत एवैकेकप्रकारस्याहतिः कर्तुं शक्यते, क्रमनियमाभावादिति । इति श्रीविरग्निचित्सप्ताध्यपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपङ्क्तौ षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्ते । * * * मैत्रावरुणाः पयस्याया उपशुत्वं देवसूहविषां क्रमश्चाध्यसू * यत् अत्र * * * । इति श्रीविरग्निचित्सप्ताध्यपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिसुतेन याज्ञिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपङ्क्तौ अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः ।

० अध्याये, शतवद्रियपुरश्चरणाङ्गोभूतसोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रायश्चित्तस्य चेत्किं । १८, द्वादशाक्षीय-गवामयनेष्टाङ्गीभूतत्रिशतसूत्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No. 667. साधनपञ्चकं, षटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 26—27 on a page. Extent,—s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Misra. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Sádhana-pañchaka. Five stanzas, by Śaṅkara Achárya, on the duties of a Vedānta neophyte, with a commentary by Bhádhara.

Beginning. वेदा नित्यमधीयतां तदुद्दिष्टं कर्म खनुष्यतां तेनेशस्य विधीयतामपचितिः
काम्ये सतिस्वच्छतां । पापैघः परिधूयतां भवसुखे दोषैः अनुसन्धीयतामात्मच्छा
व्यवसीयतां निजगृह्यात् तूर्णं विनिर्गम्यतां ॥ १ ॥

(टी०)

करं धूनयन्तं सुखं स्वादयन्तं स्वतोजाभिभूताविवर्गं गणेशं । सभक्तेष्टदातारमाद्यं
सुराणां गणेशानमीशानमहं नमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्मितस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीकां मनोज्ञां बुधसेदवोज्ञां सुयुक्तियुक्तां किल भूधराण्यः ॥

इह खलु परमकारुणिका भगवान् सकललोकहितावतारो भवभयनकिर-
दुस्तरममुद्रनिजमूर्तितारणे कैवर्तको द्रविडावशरत्नाकरचन्द्रमाः श्रीमच्छङ्करा-
चार्यः सदेहसुखिहृत् शिष्यान् प्रति उपदिशति वेदा नित्यमित्यादि ॥

End. यः श्लोकपञ्चकमिदं पठते मनुष्यः सच्चिन्तयत्यनुद्दिष्टं स्थिरतामुपेत्य । तस्याशु
संछतिद्वानलतोत्रघोरतापः प्रशान्तिमुपयाति चित्तिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठने फलं दर्शयति, यः इति । यः मनुष्यः इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अनुद्दिष्टं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्तयति, तस्याशु शीघ्रं संछतिदवा-
नलतोत्रघोरतापश्चित्तिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषयः । श्रीमच्छङ्कराचार्येण स्वशिष्याय पद्मभिः श्लोकैः साधनोपदेशः कृतः ।

No. 668. तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 11—14 on a page. Extent, 773 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Vasur Bazar, Dháká, Dinabandhu Goswámi. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tattvasāra. A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāṇa. By Rādhāmohana Śarmā.

Beginning. श्रीकृष्णचरणाम्बोजे परानन्दावताम्बुधौ ।

सनौ मधुव्रते नित्यं रमतां समताङ्कितः ॥

श्रीकृष्णभावलब्धेन राधासोहमशर्मणा ।

श्रीमद्भागवतस्यार्थं तत्त्वसारः प्रकाशयते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदेवतैरर्थितो भगवान् नारायणो व्यासत्वेनावततार । ततश्च वेदान् ब्रह्मा विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति-विद्योन्मन्दबुद्धिजना अल्पाद्युपो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्वीशूद्रद्विजवन्धूनामपि निःश्रेयसाय च भारतपुराणान्तराणि कृत्वेत्यादि ।

End. मुनीनां मननशीलानां मुक्तस्यापि शुकस्य श्रीमद्भागवत—इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । भागवतसारार्थवर्णनं ।

No. 669. अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper. Folio, 21. Lines, 6 on a page. Extent, 362 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mísra. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Aradhātugítá. A poem inculcating dispassion, and the Vedānta scheme of salvation. By Dattatraya.

Beginning. अस्य श्रीअवधूतगीतासामान्तस्य अवधूत ऋषिरनष्टपङ्कन्दः श्रीभगवान् निरञ्जनो देवता निरञ्जनश्रीत्यर्थं जपे विनियोगः ।

ईश्वरानुग्रहादेव पुंसामत्येति आसना ।

महाभयपरित्राणा धिपणा चोपजायते ॥

येनेद् पूरितं सर्वं आत्मनेवात्मनात्मनि ।

निराकारं कथं वन्दे ह्यभिन्नं शिवमव्ययम् ॥

End. चिन्ताक्रान्तं धातुबद्धं शरीरं नष्टे चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।

तस्मात् चित्तं सर्वतो रक्षणीयं सुखे चित्ते बुद्धयः सम्भवन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीतायां स्वात्मज्ञान्युपदेशे अष्टमप्रकरणं समाप्तम् ॥

विषयः । आत्मज्ञानोपदेशः ।

No. 670. पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page. Extent, 80 s'lokas. Character, Bongali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Verso. Correct.

Puṇḍarīka Upanishad. Pippaláyana's instructions to Puṇḍarīka on the knowledge of Brahma.

Beginning. ॐ अथ होपेत्य तत्त्वज्ञं महर्षिं पिप्पलायनं ।

प्रशयाधनतः शान्तः पुण्डरीको बभाष च ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं खित् ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ध्येयमप्युत ।

किं भयं वाभयं किं खित् कक्षाद्येतद्विवर्तते ॥

को बन्धः कस्य वै मोक्षः ब्रूहि निःश्रेयसाय मे ।

End. य इदं पठते नित्यं ब्रह्मायान् संयतेन्द्रियः ।

मुच्यते स हि पापेभ्यो यो विष्णुं नाभ्यसूयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाध्यात्मविद्योपदेशः, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेशः कृतः ।

No. 671. वैखानसीयोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 72 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verso. Correct.

Vaikhānāsīya Upanishad. An apocryphal Upanishad of the Atharva Veda on the divinity of Kṛishṇa. It is alleged to have been first expounded by Nārada to Vádarāyana.

Beginning. ॐ सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायार्क्षिकमर्घ्ये ।

स्वात्मज्योतिःप्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वादरायणे च वै भगवन्तं नारदमनुससार । कः परमो देवः किं हि दु

ब्रह्म कस्मिन्नेतं प्रोतश्च सर्व्व । तस्मै स होवाच कृष्णो वै परमं दैवतं ब्रह्मेति ।

तन्महिमानमामनन्ति तस्मिन्नेतं प्रोतश्च सर्व्व ॥

- End. तदेकासनं वैखानसं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाशिष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न हेतुकेभ्यः पशुभ्यः । ॐ तत सदिति ।
- विषयः । श्रीकृष्णमाहात्म्यकथनं, यन्माहात्म्यं नारदेन बादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lokas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pis'acha.

Beginning. सर्वं रसं गूढं रविद्वारासमा नागसरा वेश्वरीशमन्त्रा (?) ।

बेलासरोतीरकराजहंसा श्लोकान्तं सप्तशतेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपारिजाताय स्वादवेचैकपाणये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतामृतदुहे नमः ॥

End. किं बज्रना यत्र सप्त यस्मिन् पक्षे योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यत्र पार्थः धनुर्धरः
उद्यद्गण्डीवस्तत्र तस्मिन् पक्षे श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्षणं
भूतिर्नैतिर्नयः प्रज्ञा जयसाधिका इति । इत्थं मतिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिसमाप्तर्यं ॥ इति पैशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápani. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Kṛishṇa. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ आसीन्नियमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्त्वक्षमयत्तमयवहार्यमप्राप्त्यमवाह्य-
मध्यममवज्ञेयमतर्कमबोधमचिन्त्यमसङ्गमेकं न तमो न गन्धवती नोष्टं न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न ध्रुवो न तत्त्वं, तत् कवलं सिद्धं शुद्धं बुद्धं स ईशः स
कालः स सुखद आदिर्गुरुरनादिनिधनः शिवः पिता स्वधर्मः स होदयः
कल्याणम विगुणात् परः । इत्येव श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठं सकाशे रक्षिणीप्रियं ।

लीलारूपं राधिकायाः सिद्धं सन्न्याससूतम् ॥

End. वशिष्ठश्च दृढस्थत्यं चार्वाकमध्यापयन्ति युजमानस्य वार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
मूलधत्तैः ।

Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रक्षस्यवर्णने राधोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधिकायास्तत्त्वरक्षस्यवर्णनं ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101. Lines, 11—12 on a
page, Extent, 5188 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of
deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new.
Prose. Generally correct.

Gītābhūṣaṇa Bhāṣya. A commentary on the Bhagavadgītā.
By Baladeva Vidyābhūṣaṇa.

Beginning. सत्यानन्नाचिन्यशक्त्येकपक्षे सर्वार्थ्ये भक्तैरज्ञातिदक्षे ।

श्रीगोविन्दे विश्वमर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमात्मां सतिर्नः ॥

अज्ञाननीरधिरूपेति यथा विशेषं भक्तिः परा विभजते परिपोषमुच्चैः ।

तत्त्वं परं स्फुरति दुर्गममयजसं पाङ्गुण्यभूतसंरचितां (?) प्रणमामि गीतां ॥

अथ सुखचिह्ननः स्वयं भगवान् अचिन्यशक्तिः पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पाथव
विविचजगदुदयादिर्विरिञ्चिचिन्यधरणः खजन्मादिलीलया स्वतुल्यान् सहा-
विर्भूतान् पारिषदान् प्रवर्षयन् तथैव जीवान् बहून् अविद्येत्यादि ।

End. श्रीमद्गीताभूषणनाममार्थं यत्नात् विद्याभूषणेनापचीर्णं । श्रीगोविन्दप्रेमसाधर्य-
लुब्धः कारुणाद्राः साधवः शेषधर्म्मः ।

Colophon. इति श्रीभगवद्गीतोपनिषद्भाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No. 675. निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page, Extent, 64 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Misra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Nirálamba Upanishad. •An elementary treatise on the Vedánta doctrine, comprising thirty questions, such as : Who is Brahma ? who the Creator ? who Ísvara ? what is duty ? &c., &c., propounded by Bharadvája, and their appropriate answers by Brahmá.

Beginning. भरद्वाज उवाच । १ प्रश्नः । किं ब्रह्मति । ब्रह्मोवाच । उत्तरं । अचि-
न्तोपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्तं शब्दं शान्तं निर्गुणं निरवयवं नित्यामन्दम-
खण्डैकरसमद्वितीयं चैतन्यं ब्रह्म ॥ २ प्रश्नः । किं सकलं ब्रह्म । २ उत्तरं ।
अव्यक्तात्मसदृशकृत्पृथिव्यग्नेजावाप्वाकाशतत्त्वं । तेन दृष्टद्रूपेणाण्डकोषेण
कर्माज्ञानारूपतया भासमानं सकलशक्त्युपपन्नितं सकलं ब्रह्म । ३० प्रश्नः ।
को ब्राह्मणः । ३० उत्तरं । ब्रह्मवित्स एव ब्राह्मणः ।

End. इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । १, किं ब्रह्म । २, किं सकलं ब्रह्म । ३, क ईश्वरः । ४, को जीवः । ५, का
प्रकृतिः । ६, कः परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्याः । ८, का जातिः । ९, किमकर्म ।
१०, किं कर्म । ११, किं तपः । १२, किमासुरः । १३, किं ज्ञानं ।
१४, किमज्ञानं । १५, कः संसारः । १६, को बन्धः । १७, को मोक्षः ।
१८, किं सुखं । १९, किं दुःखं । २०, कः स्वर्गः । २१, को नरकः । २२, किं
परमपदं । २३, क उपास्यः । २४, को विद्वान् । २५, को मूढः । २६, कः
सन्न्यासी । २७, किं याज्ञं । २८, किमयाज्ञं । २९, कः समाधिः । ३०, को
ब्राह्मणः । भरद्वाजप्रश्नानामसत्तन्निश्चितप्रश्नानामुत्तरवर्णनं ।

No. 676. पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 16. Lines, 12—14 on a page. Extent, 353 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Misra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Panchikarana-mahāvākya-rtha-bodha-prakāra. A Vedānta treatise founded on the *Panchikaranaprakriyā* of Śaṅkara Acharya. From its abrupt commencement I suspect the MS. is imperfect, and does not contain the beginning of the work.

Beginning. अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन शब्दितो जीवशब्देन च, तथा क उक्तः स्यात्, तदुच्यतां ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तत्स्वरूपस्य कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रोतिः किमात्मनो तथा भवेत् ॥

End. महावाक्यप्रबन्धे हि सारात् सारतरं महत् ।

अवशान्मुच्यते जन्तुर्ह्यसंसारसागरात् ॥

Colophon. इति वेदान्तसाराभारपञ्चीकरणमहावाक्याबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुरुशिष्याः कथोपकथनच्छलेनाध्यात्मविवेकोपदेशः ।

No. 677. खानुभवादर्थः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 72. Lines, 10 on a page. Extent, 2193 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamāna, Bābu Hitalāla Mīśra. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Śānubhavadarśa. Dissertation on the dualistic or Vaiṣṇava form of the Vedānta; the text in verse with a commentary in prose. Both anonymous.

Beginning. (मू०प्रा०) यस्मात् परं किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै

सच्चित्सुखाय विभवे पुरुषोत्तमाय ।

नो यच्च वागपि मनो न विरोधनाय

कृष्णाय पूर्णमहमे यदुनन्दनाय ॥

अतिदूरतरं निजं स्वयं गुरुशास्त्राण्यविचार्यते यदि ।

निकटं गुरुशास्त्रबोधनात् प्रकटं स्यात् वत नौरवयं (?) हि तत् ॥

(टो०प्रा०) [चिकीर्षितस्य] ग्रन्थस्य निर्व्यभिचरपरिसमाप्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-परिपालनकालं विशिष्टशिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्यताकं खेष्टदेवतान-भस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् प्रकरणप्रतिपादमर्थं सकृद्वेपेण दर्शयति यस्मा-दित्यादि ।

No. 788. जानक्यानन्दबोधनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 264. Lines, 7 on a page. Extent, 2544 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jānakyaṇanda-bodhana. A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sitā, during her exile in the hermitage of Vālmīki, and consoles her by religious advice. By Śrīpatigovinda.

Beginning. (प्रथमतः ५२ पत्राणि न सन्ति ।)

End. यथाशस्त्रं मया चित्ते जानकीजगदीशितुः ।
 कृतं तेन सदा रामः प्रसन्नोऽस्तु गुह्यमम् ॥ ७१ ॥
 यदस्मिन् मौष्ठवं भाति तद्गुरोरेव मे न हि ।
 यच्च निन्द्यं भवेदत्र तस्मैव गुरोर्न हि ॥ ७२ ॥
 इति गोविन्दसङ्कीर्ते जानक्यानन्दबोधने ।
 लयाख्यो विंशतितमस्तरङ्गो रङ्गदायकः ॥ ७४ ॥

Colophon. इति श्रीपतिगोविन्दविरचिते जानक्यानन्दबोधने भागीरथीजानकीमंवादे
 विंशतितमस्तरङ्गः ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे वाल्मीक्याश्रमे परित्यक्तया जानक्या सद्य मूर्त्तिमत्या गङ्गायाः प्रबोध-
 वाक्योक्तिः । अत्र २० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पत्राणां खण्डितत्वात्तरङ्गत्रयस्य
 विषयो न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपयपदार्थनिर्णयं वेदान्तमतेन
 नैयायिकं बोधयन् कथयति । ५, श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
 मोक्षकारणत्वोपपादनं । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण-
 त्वोपपादनं । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरस्य हर्यभिन्नत्वस्य जगत्कारणत्वादेय
 प्रतिपादनं । ८, मनोलयप्रकारयनं । ९, बन्धमोक्षकारणकथनादि । १०,
 अहन्मोक्षान्तिनिरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चवटीवृत्तान्तकथनादि । १२, सीता-
 रामयोः पूर्वकृतरक्ष्यरासलोलोकयनं । १३, रामस्य सखीगणपरिवृत्या सीतया
 जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६, नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्याः पुनः
 प्रबोधनादि । १७, वामनाज्ञासप्रकारकथनादि । १८, सर्वत्र रामभावनाकथ-
 नादि । १९, रामस्य सर्वात्मकादिवर्णनं । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

सप्तदशशतानां समाहारः सप्तदशशती, षट्कोनषष्ट्याऽधिका षट्कोनषष्टा तथा ।
धातव एव स्कन्धास्तैः । फलान् प्रतिस्कन्धं प्रयोगरूपाणि फलानि स(म)र्पयन् ॥

अथ ग्रन्थकृदात्मानं व्याख्यापयति :—

विद्वदनेशशिष्येण भिषक्केशवस्तुना ।

तेने वेदपदस्येन बोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो बोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव इति पूर्वणान्वयः ।

सम्पादयन्तीमङ्गादौ कार्तिस्ररलसन्निधिं ।

अयध्वं विबुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥

व्युत्पादयन्तु शब्दज्ञासैलैः स्तूत्रैरुदाहृतीः ।

सर्वव्याकरणार्थायां नास्यां तान्यलिखं ह्यहं ॥ २ ॥

य एनामविदित्वेच्छेत्कर्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।

स वै मूढो विदां मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयात् ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितबोपदेवविरचिता काव्यकामधेनुर्नाम धातुवृत्तिः समाप्ता ।

स्वर्गे गोर्वाणनार्थः सुरपतिसभितः शाब्दिकानां वरेण्यं

पाताले शेषदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्तिं ।

यस्तीर्णः शास्त्रपाथेनिधिमखिलमिमं गोष्पदं वा सुरादौ

शिष्योऽकार्षीदनेशः कविकुलतिलकः कैशविर्बोपदेवः ॥

गजाननं भूतगणधिमेषितं कपित्थजम्बूफलसारमक्षितम् ॥

उमासुतं शैकविनाशकारुणान्नसामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः । इकाराद्यनुबन्धद्वारा सेङ्वेण्नेङ्धातुनिर्देशः । अकारादिचकारपर्यन्तवर्णान्त
विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, सैवधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो
धातुपाठग्रन्थस्य वृत्तिः काव्यकामधेनुनाम्नो । उभयोः कर्ता बोपदेव एव ।
ग्रन्थशेषे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंहिता ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2470 ślokaś. Character, Nāgara. Date, SM. 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Generally correct.

खरसः काथकाण्डो च हिमः कल्कश्च चूर्णकम् ।
 तथैव गुटिकालेहो स्नेहः संयाममेव च ॥ ९ ॥
 धातुसुद्धी रसाद्यैव खण्डोऽयं मध्यमः स्मृतः ।
 स्नेहपानं स्नेदविधिर्वसनञ्च विरेचनं ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवासाः स्यात् ततश्चापि निरुहनं ।
 ततश्चाप्युत्तरो वास्तिस्ततो नस्यविधिर्मतः ॥ ११ ॥
 धूमपानविधिश्चैव गण्डपादिविधिसंज्ञा ।
 * * दीनां विधिः स्थातस्तथा शोणितविश्रुतिः ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारश्च खण्डः स्यादुत्तरत्रयम् ।
 द्वाविंशत्स्मिताध्यायेत्तथैव संचिता स्मृता ॥ १३ ॥
 षड्विंशतिशतान्यत्र श्लोकानां गणितानि च ॥
 आयुर्वेदसमुद्रस्य गूढार्थप्रदसंशयम् ।
 ज्ञातः कैश्चिदुधैस्तेषु कृता विविधसंचिताः ॥
 कश्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतेयं संचिता मया ।
 कृपाकटाक्षविचेपमस्यां कुर्वन् साधवः ॥
 विविध * या * * हरिद्रनाशनं हरिरमणीव करोति योगरतैः ।
 विलसतु शार्ङ्गधरस्य संचिता (क) विरुद्धयेषु सरोजनिर्मलेषु ॥

End.

Colophon. इति श्रीदामोदरखनुना शार्ङ्गधरेण विरचितायां संचितायां चिकित्सास्याम्
 नेत्राञ्चनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
 विषयः । पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये, माषटङ्गादिभानकथनं । २, भेषज्यकालगुणवीर्यादि
 कथनं । ३, नाडीपरीक्षा । स्वप्नदर्शनप्रतीकारः । वैद्याकारकदूतलक्षणदि ।
 रोगिचिकित्सार्थं गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् । ४, दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्य स्नायुमज्जानाड्यभ्यासिभ्यश्चास्त्रैश्च खण्डपादिकथनं ।
 विश्वरुष्टिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भोत्पत्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।
 ९ खण्डे ।—८, खरसकल्ककाथादिरसकथनं । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रोगविशेषे गुडूच्यादिविविधकाथविशेषोक्तिः । १०, पाण्डमन्यादिकथनं ।
 ११, रोगविशेषे हिमौषधकथनं । १२, कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३,
 चूर्णौषधकथनं । १४, वटकमोदकगुटिकौषधकथनम् । १५, अवलेहौषध-
 कथनं । १६, घृतपाचौषधकथनं । १७, नारायणतैलादिविविधतैलविशेष-
 कथनं । १८, असवारिष्टनामकौषधकथनम् । १९, नानाविधधातुशोधन-
 मारणकथनम् । २०, पारदादिनाभारसंशोधनमारणप्रकारः ।

No. 792. कूटमुद्गरः, सटीकः ।

Substance, country paper, $14 \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mādhava. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्रा० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषायाः षड्रसाः । तत्र त्रिभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणैः कफवातौ यथाक्रमं दृडिसमौ यातः । कफो दृडिं याति वातः
शमं यातीत्यर्थः ।

मू० प्रा० । कफवातौ वातकफौ यातः पित्तञ्च दृडिसमौ ।

त्रिभिराद्यैस्त्रिभिरन्यैस्त्रिभिराद्यपरैस्तदन्यैश्च ॥ १ ॥

End. टी० परि० । किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
आत्मनः सविनयत्वमुक्तम् ॥ २० ॥

क्षीरमिष वारिविमिश्रं भक्ष्यहेमन(?) पीयते यद्वत् ।

क्षित्वा दोषमशेषं गुणमिह गुणिनो ग्रहीष्यन्ति ॥

मूलपरि० । मिषजा माधवेनेदं किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।

यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् त्वमध्वं मनीषिणः ॥

Colophon. इति श्रीमाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रदिषड्रसगुणदोषकथनं । जीर्णाजीर्णान्नगुणदोषः । पानीयापानीयजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । व्रणचिकित्साप्रकारः । पथ्यापथ्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, $6\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotiratrātra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. अथोक्थेऽ लिख्यते । १२ ११ २ ११ २। ११ २ ११ २ ११।
पवस्व वाचा अग्निं यः सामं चित्राभिह्वताभिः । अभि-

२। ११ २
विश्वानि काव्या ॥ १ ॥

Anubhavasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Sacchidanānda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणशेषा ॥

जय जय जडचैतन्यपरेषा । श्रीसदानन्द गुरुवरा ॥ १ ॥

End. तथा अवि त्यास चतुरानन । त्यालागि श्रीनारायण ॥

खर्ये उपदेशि आपण । चतुः श्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरणं समाप्तम् ।

(अतःपरं) अर्थादर्थे यदा दृष्टिं गन्तुं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दशा सोऽन्मनी श्रुता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्तो जगद्धर्मः ।

अविवर्त्तं ततश्चाहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । शारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मेक्यमेवाध्यायमुमुक्षुर्कर्मआदिकथनं ।

No. 796. नैगेयानां चतुर्द्वैतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 10 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving "the names of the poets, and the deities for the verses composing the Ārchika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas." Max Müller, Ancient Sanskrit Literature, p. 227. The work comprises two prapāthakas, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अश्वार्थमार्चिकस्याग्रे तमग्रेऽग्निरेहि तामग्रे भरद्वाजो वार्षस्यत्योऽग्निमोधातिथिः

काण्डः प्रेष्ठमुशना काव्यस्वप्नः सुदीतिर्बार्हङ्गिरसः सौहोचः पुरुमोडो वाते वत्सः

काण्डेऽग्रे सुमित्रो वाभ्रश्चो वभ्रश्चो वामुरुपः ॥ १ ॥

End. आशुरध्याय ऐन्द्रो वृहस्यते वृहस्यतिः प्रथमेऽभिमोनाणि वृहस्यतिः पञ्चमे

दक्षिणा षष्ठे मरुतोऽष्टमे वरुणो नवम आदित्या दशम उद्धय देवा अष्टमे

मातृत्युत्तमोमोषा प्रथमाघी देवीकङ्का अष्टमे विरचसृतीया सङ्गामाशीर्माम्पु-

विश्वामित्रकुलोद्देशो विद्युर्वाखाः कलानां निधि-
 र्वागुम्फे निखिलेऽपि यस्य वसुधा शिष्यप्रशिष्येयिता ।
 विद्या पद्मविकाशनैकतरणिः श्रीभट्टगोविन्दजः
 सङ्गुवद्वगनायणोर्विजयते श्रीभट्टरामेश्वरः ॥
 त्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयसी ।
 यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिमुपेयसी ॥
 शास्त्रेष्वधीती पितुरेव यः श्रुतीः स्मृतीः सभालोच्य च देशरीतीः ।
 नारायणस्तत्तमयो विसृक्ते तीर्थत्रयीमेतुमसौ विधत्ते ॥
 ग्रन्थेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् स्वं ग्रन्थं गुणगणवत्त्वमाह को न ।
 तत्पुनः शिरसि कृताञ्जलिस्तु याचे श्रेष्ठं तत्सदसिदोहोच्ये मया यत् ॥
 खलानां प्रार्थनेपेक्ष खलताखलतास्तु वः ॥
 भवतां भूषणेऽप्यत्र दूषणे सास्तु मानसं ॥
 यत्र यत्र दृष्टा भक्तिर्यदा यस्य महात्मनः ।
 तत्र तस्य सदादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि वज्रनालम् ॥

End.

Colophon. इति श्रीमद्विद्वत्कुटुमाणिक्यश्रीभट्टरामेश्वरखरिखनुनारायणभट्टविरचिते त्रिष्य-
 लीभेता सामान्यप्रघटके प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरणं समाप्तं । समाप्तश्च प्रघटकः ।
 इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकमसम्पूर्णं)

विषयः । १ प्रघटके, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतस्तीर्थप्रश्ना । तीर्थस्वरूपं ।
 २, गोगुर्वादिगौणतीर्थं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-
 शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण सह कच्छा-
 दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-
 यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवासविधिविचारः । तीर्थ-
 मुण्डनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतपणं । तर्पणीयव्यक्ति-
 क्रमोज्ञेयः । नदीरजादोषोद्धवमासदिननिर्देशः । तीर्थश्राद्धविधिः । तीर्थश्राद्धे
 निषिद्धद्रव्याणि । आमात्रज्ञेयश्राद्धादिविचारः । तीर्थश्राद्धे एकोद्विद्यादिश्राद्धान्त-
 समवाये निर्णयः । ८, तीर्थश्राद्धाधिकारिणः । ९, तीर्थश्राद्धे दानकालपार्वण-
 श्राद्धादिनिर्णयः । तीर्थेऽस्मिन्निचेपविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्मि-
 न्प्रचेपविधिः । प्रतिग्रहप्रतिषेधार्थं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।
 (साधारणस्तीर्थविधिः प्रथमसूक्तः, प्रयागादित्रयविधिः पश्चात्, इत्यत्र सङ्ग्रहः)

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomaney. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do. from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides ; obnoxious sides ; calculations from the directions of the wind austomancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war. The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath ; considerations about the left and right sides. Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomaney.

Beginning. मूलप्रा० । नला गुरुन् समालोच्य खरशालाणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां सहोक्तिताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुरुं तदुक्तखरयन्त्रम् ।

विष्टोमि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा ग्रन्थकृत् प्रारोक्षितग्रन्थपरिसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्यूहायो-
पहाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुह्यप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानोति । नन्वेति
भूरिखरशालाणि वदधामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणार्थः । तेन वादिप्रति-
वादिदम्पतीसुभटयूतकृन्मलादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वमस्य ग्रन्थस्य ।
धार्मिकानामिति ग्रन्थाप्रामाण्यप्रकाशनिवारणाय । यतस्तूपायप्रवृत्तेपाथो ह्यपतिः
परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतवञ्जनरसग्रन्था-
विरोधं गुरुमतमनुसृत्य परिहरति तत्र शमेऽङ्गेत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वंशे वत्समुनीश्वरस्य शिवदासाख्यादुषण्णानितः

सघाडमिचिदाप यस्य अनकः श्रीसूर्यदासोऽजनि ।

यन्मातुसंशसा दिशे दश विशालाक्षा वल्लभा यथात्

स प्राप्यं खरशालसारविचितं रामोऽवसन्नेमिषे ॥

विषयः ।

युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाङ्गमादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।
नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिस्वराणां बालयुवा-
द्यवस्था । अकारादिस्वराणां पञ्चराशीमादिकथनं । साचावर्णादिस्वरसमूह-
कथनं । नामाक्षराङ्गन्यूनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटानां पूर्वादि-
दिगवस्थितिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुस्तदिग्विचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राक्षसगिनीवलकथनादि । युद्धे वर्ज्यकालादि । युद्धे जयपराजय-

- Beginning. ब्रह्मोदनं पचति । रेत एव तद्धते । यदाज्यम् * * ते तेन रश्मिनामुभाभ्यामा-
दत्ते । तेजो वा आज्यं, प्राजापत्योऽज्यः, प्राजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेतो
वा एषो मेधो यदज्यः ॥
- End. खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।
- विषयः । अज्यमेधयज्ञकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं, इष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page. Extent, 800 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

- Beginning. नत्वा गणेशपादाब्जं गुरुनपि महीयमानम् ।
कुर्वे ब्रह्मकनामाहं चातुर्मास्यस्थमादितः ।
प्रयोगं सर्वथा ग्रन्थाननुदित्यैव सिद्धये ॥
अक्षय्यं च वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।
- End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादिकं नास्ति ।)
- विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं । चातुर्मास्येष्ट्यारम्भकर्त्तव्यविशष्टेष्टिकथनं ।
आपस्तम्बीयाग्निहोत्रकथनं । आश्वलायनीयवर्णप्रघासेष्ट्यादि ।
(खण्डितत्वाद्विषयान्तराप्ताः)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11×5 inches. Folia, 91. Lines, 10 on a page. Extent, 1850 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Rudrānushthāna Padhhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushthāna* ceremony. By Moṅgnātha. This is different from No. 187, ante I, p. 100.

- End. सप्तदश आर्भव एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमायां पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकाहेभ्यः । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।
- Colophon. इति श्रीदीक्षितत्रिपाठिगोवर्द्धनेन विरचितायां सप्तमोमसंख्यापद्धतौ प्रथमो-
ऽग्निष्टोमः समाप्तः ।
- विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-pūrṇa-māsayorādhvarya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Pūrṇamāsa rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. अथ दर्शपूर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । यातरग्निहोचानन्तरमध्वर्युः क्षतसन्ध्यो-
पास्त्याचमनो यजमानेन वृतास्त्रि करिष्यामीति वदति ।

End. (खण्डितलाक्षेपवाक्यादिकं नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्त्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगापरसूत्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogāpara-sūtra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राक्स्मृतिवियोगान्तरं मातरं भ्रातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्स्वर्गार्थेन निमित्तेनेमानि छन्दांसि संस्कर्त्ता आवयेत् ।

End. तस्मात्त्वमधिजातोऽसि त्वदयं जायतां पुनः ।

असौ स्वर्गाय लोकाय स्वधा नम इति शान्तिर्वै वामदेव्ये शान्तिर्वै वामदेव्ये ।

Colophon. इति छन्दोगापरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । अन्येष्टिक्रियाप्रयोगः ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4$ inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vāja-peya rite. By Yājñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणक्षत्रिययोरेव शरदि वाजपेयो भवति न वैश्यस्य ।
तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं शुक्लपक्षे वृहस्पतिमयो भवति ॥

End. सापि विस्तारेण द्वादशाक्षे उक्ता । तदन्ते यूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं । हिरण्य-
मालाश्च या यावेन दद्या सा तस्मै देया । ? पञ्चमी कण्डिका । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवकृता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapādikā-vivaraṇa. The *Panchapādikā* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of Sāṅkara on the Vedānta aphorisms. By Pādapadma Kṣhārya, a disciple of Sāṅkara. The *Vivaraṇa* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakāśātmā Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्ववृत्तये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

तामसाय जगतः प्रकाशकद्रु द्वैतजालवपुषे नमः सते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगद्गुणामयस्खलद्रुद्धगुणाः प्रसरन्ति वाचः ।

सा वेदशास्त्रपरिनिर्मितवन्द्यदेहा भूयात्समग्रवरदैव सरस्वती नः ॥

विघ्नाभिनापमपक्षत्य मदीयकृत्यवोजं प्रवृद्धमदनुग्रहवर्षपानैः ।

सम्प्रार्थितः सिततरेऽपि गणेशमेधः सिद्धन्नभीष्टफलमङ्कुरयत्वमेधं ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णकृतमजामिलोपाख्यानं सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । अजामिलनाम्नो विप्रस्य जन्मावधामरणान्तविवरणं ।

No. 811. वामनचित्रचरित्रं, विष्णुस्तवद्वयमहितं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 5. Lines 16 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Vāmanachitracharitra. A poetical description of the dwarf incarnation of Vishṇu. By Jayakṛishṇa. Attached to the work are two short hymns in praise of Vishṇu.

Beginning. सन्नुमतोऽप्यतनोत्तां सज्जनस्योत्तुङ्गतामनन्देयः (?) ।

तं वन्दे श्रीकान्तं लीलावासनसवासनं विभवेः ॥ १ ॥

विधिमुखैरभरैर्विमतादिनैः (?) सविनयं नयशालिभिरर्थितः ।

सकृत्तः शरणागतशर्मदः स हरिराविरभूत् किल कम्पयात् ॥

End. परिचारकवंशजन्मना जयकृष्णेन कृता स्तवात्मिका ।

वटुवेशपटार्चरेर्मुदे रचना स्त्रीक्रियतां सहात्मभिः ॥ ५६ ॥

Colophon. श्रीमत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णरचिता श्रीमद्भगवद्वामनचित्रचरित्ररचना सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । वामनावतारलीलावर्णनं ।

No. 812. गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 3. Lines 16 on a page. Extent, 100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Govardhanadhrita Kṛishṇa Charitra. A poetical description of a miracle performed by Kṛishṇa by holding up the mount Govardhana near Vrindāvana like an umbrella over the cowherds and their flock of that place to protect them from a monstrous shower of rain with which Indra wished to destroy them. A legend occurs in the Tṛittiriya Āraṇyaka in which Vishṇu is said to have performed a similar feat. By Jayakṛishṇa.

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, ग्रहयोनिभेदकथनादि । ३, गर्भाधान-
मुहूर्तौदिकथनं । ४, स्तुतिकाष्टतान्त्रिकथनं । ५, शिशुस्तुतिकयोररिष्टयोग-
कथनं । ६, शिशोरायुर्दायकथनं । ७, ग्रहदशानन्दशादिविभागकथनं ।
८, राश्यष्टवर्गशुभाशुभफलं । ९, ग्रहयोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथनं । ११, स्त्रीजातककथनं । १२, मरणज्ञानकथनादि । (इतः परं
खण्डितं)

No. 814. काशिकावृत्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters $11\frac{3}{4} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 s'lo-
kas. Character Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder, old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāśikā-vṛtti. A commentary on the grammatical aphorisms of Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next to the Mahābhāṣya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताव्यः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रा० । एकाचो द्वे प्रथमस्य । अधिकारोऽयम् । एकाच इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च वितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रा० । युवोरनाकौ । अङ्गस्येत्येव । युव इत्येतयोस्त्वृष्टविशेषणयो-
रनुनासिकयणोप्रत्यययोर्यद्धणम् (?) । तयोः स्थाने अन् अक् इत्येतावादेभ्यो
भवतः ।

८ अध्यायप्रा० । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमा० । निर्गता प्रवाणी अस्मिन्निष्प्रवाणिः । स्वर्यादिभ्यो चिरा-
दपहृत इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां वृत्तौ पञ्चमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

गोदातीरनिवासी पद्याद्येनाश्रिता काशी ।

ऋग्वेदीयाभ्यस्ता साक्षा प्राखाञ्चलायनी शस्ता ॥ ४ ॥

निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिमानेभ्यः ।

प्राप्ता शैशवसमये विश्वेशानुपपन्नं हृदये ॥ ५ ॥

लघुवयसा गततमसा * * लाधिकादभिद्रवद्रजसा ।

यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥

बुद्धा विबुधाधिकृतां दत्ता यस्मै कवीन्द्रसम्पदवो ।

यवनकरप्रहणाभ्यो मग्ना येनोद्धृता दृष्टिमी ॥ ७ ॥

विजितमहीतल तस्मै (?) दत्तं विद्यानिधानपदमस्मै ।

आचार्याङ्गयसहितं यतिबुधवृन्दैर्महीतले सहितं ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।

श्रीमत्काशिविकाश्रिभिः सुकविभिस्तदुत्प्रयागामिभिः(?)

नानादेशनिवासिभिश्च रचितं विद्यागणोल्लासिभिः ।

श्रीकृष्णेन सरस्वतीपदयुताचार्योपनामश्रित-

श्रीविद्यानिधिसत्त्वकीन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टकं ।

End.

प्रयागतः स्नानपुण्याम्बपूरैः समुत्थाद्य सत्कीर्तिवक्त्रोमतस्त्रीः ।

पवित्रोद्गोत्रा सुरत्राणकारी सत्ताक्रीन्द्रसंस्तवविन्दो(?) विभाति ॥

* * सद्रमालङ्कृतिवद्रजसस्त्री यमप्रमदारलीलयैव (?) वाणी ।

कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरामणरेति शिरामणित्वं ॥ ९ ॥

दैत्या * वापचितोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणसम्मुखस्थः ।

इदानीके(?)पुत्कटकायकान्निर्जीव्यात्कवीन्द्रः कविरद्भुतोऽयम् ॥ १० ॥

एते रघुनाथभट्टगुर्जरस्थ ।

Colophon.

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तकं ।

विषयः ।

हेमराजमित्र-माधवभट्ट-खडगमित्र-रघुनाथदीक्षित-क्षमानन्दयाज्ञपेथि-
भय्याभट्ट-केशवमित्र-मीमांसकसिद्धेश्वरभट्ट-चक्रपाणिपण्डित-गणेशभट्टधर्मा-
धिकारि-परमेश्वराचार्य-रामकृष्णनागर-मैथिलोपाध्यायविश्वभर-जगदीश-
जनि-श्रीरामेश्वरपञ्चाननभट्टाचार्य-जयकृष्णोपाध्याय-गौरीपतिमित्र-दा-
मोदरभट्टकालोपनामका-ऽग्निहोत्रिधर्मेश्वर-व्रजभूषणकवि-कृष्णचन्द्रमहा-
ऽनिरुद्धमित्र-बालकृष्णज्योतिर्वित्-पूर्णानन्दब्रह्मचारि-कालिदासमित्रपौत्र-
सुरलीधर-कृष्णाचार्य-पट्टवर्द्धनमहादेवभट्ट-दक्षिणात्यलीलाधरभट्ट-मैथि-
लवदरीनाथोपाध्याय-श्रीरामकवि-गणेशभट्ट-मौनिविश्वेश्वरभट्ट-श्रीमहो-
पत्युपाध्याय-शिवदत्तमित्र-कविशेखर-रघुनाथोपाध्याय-तिलभाण्डेश्वर-ब्र-

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Aṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाहनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पञ्चाशतेन पूजातर्पणं । आच०
प्रा० अवाद्य० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं हृन्दसां सामसञ्ज्ञिकानां यातयामत्वनित्यर्थं
वेदस्याध्यापननिमित्तसपाकर्मात्सर्गकर्माहं करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वे० वेदस्याध्यापननिमित्तऋषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यश्चूनातिरिक्तं
तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविद्भ्योः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णमस्तु
उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु दंडपुत्र० वाञ्छितार्थफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथनं ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verse. Generally correct.

Bála Tantra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras. By Kalyána, son of Mahidhara, and grandson of Rámadása. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srávana in the Saka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नवनतिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिणं ।

कल्याणोऽहं नमस्कुर्ये विघ्नेशं ग्रन्थसिद्धये ॥ १ ॥

प्रयोगसारप्रमुखगमेषु प्रोक्तेषु शास्त्रेषु च सुश्रुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निबध्यतेऽस्मिन् ग्रन्थे सथा तत् खलु बालतन्त्रे ॥ २ ॥

End. पद्यान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पदैः स्वकीदैः कतिचित् प्रदीप्तेः ।

प्रोक्ता चिकित्सा वसिष्ठा शिशूनां सदेशकालादिसमीक्ष्य कुर्यात् ॥ २७ ॥

to the Nārada Purāṇa, the Brahmāṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmāṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nārada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Sañhitā, and not that of the Brahmāṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Vishnu Purāṇa*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skānda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Māhātmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyā and the genealogy of the Ikshāku race. II. Account of Nahusa, Yajāti &c., III. Story of Bhadrāsreṇya and Urvasī. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kās'irāja. XVI to XVIII. Do of Tālajaṅgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyā. XXII. Nārada's visit to Nārāyaṇa sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nārada and Nārāyaṇa. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahlāda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kārtavīrya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rāja. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XII. Do. of a saint in the court of Kārtavīrya. XL to XLIII. Do of Śilavatī, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbāsa. XLV—XLVI. Destruction, by Rāvana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kārtavīrya. XLVIII. Origin of the human frame, XII—LII. Asita's advice to Kārtavīrya. LIII—LIV. Description of the court of Kārtavīrya. LV. Kusāmba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Vis'vāmītra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'urāma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhārata-varsha. XLIV. Parasurāma visited by certain sages.

Beginning. विश्वोत्पत्त्यादिषु गुणतया यत्कलां शक्तिं सूते-

रत्नव्यामोहयति सततं शक्तिलेशे यदीयः ।

शश्वच्छन्तं सकलभुवनव्यापि भाराथणाख्यं

प्रत्यग्ज्योतिः स्फुरतु हृदये सच्चिदानन्दरूपम् ॥

सगरस्य च मे शंस जन्म कर्म च विस्तरात् ।
 यन्नाम्नाद्यापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूदपान्निधिः ॥
 जैमिनिस्त्वाच । शृणुष्व मत्तः सकलं यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।
 भारतं खण्डमुद्दिश्य सगरश्च महीपतिं ॥ इत्यादि ।

End. ततः सरभसं रामस्यापे कालानलोपमे ।

सुवर्णपुङ्खनिशितं मन्दधे शरमुत्तमम् ॥
 तस्मिन्नस्त्रं मन्त्राधारे भार्गवं वक्रिदैवतं ।
 युयुजे भृगुशार्दूलः समन्त्राभ्यासतत्परः ।
 ततश्चाल वसुधा मशैलवनकानना ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ अध्याये, अयोध्यावर्णनं, इल्लकुर्वश्वर्णनारम्भश्च । २, नक्षत्रयथात्यादिराज-
 वृत्तान्तकथनं । ३, भद्रश्रेणोर्विश्रुतादेश वृत्तान्तकथनं । (४ अध्यायावधि १४
 अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते ।) १५, काशिराजादिवृत्तान्तः । १६,
 शङ्कुतालजङ्गादिराजवृत्तान्तकथनादि । १७, १८, तालजङ्गुपराजितस्य
 सुबाहुराजस्य सभार्यस्य और्वमुनेराश्रमवासमादेवैतयेत्यस्य और्वाश्रमागमनवृत्ता-
 न्तस्य च कथनं । (अत्र सप्तदशाध्यायसमाप्तिर्नदृश्यते । एकदैवाष्टादशाध्याय-
 समाप्तिः ।) १९, गरुडस्य पुनरौर्वसहर्षिनिकटे गमनादि । २०, सगरस्य
 अयोध्यापुरीगमनादिकथनं । २१, सगरकर्त्तृकराज्यशासनादि । २२, नारदस्य
 क्षीरसमुद्रशायिनो भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
 कथनादि । २४, २५, बलिप्रह्लादवृत्तान्तकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
 प्रति हरिसमाराधनविषये प्रह्लादकर्त्तृकं व्रताद्यनुष्ठानोपायकथनं । कार्त्तवीर्य-
 तपःकरणं, नारदकार्त्तवीर्यसंवादादिकथनञ्च । (२६ शेषभागः २७ अध्यायस्य
 न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकाममार्थमिलराजकृतपितृयज्ञकथनं ।
 इलस्य राज्ञः स्त्रीभावप्राप्तादि च । ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमेवादि ।
 ३३, गोकर्णतीर्थे इलस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केशवाराधना-
 ङ्गीभूतदीपप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाप्यव्रतविधिकथनादि । ३८,
 कार्त्तवीर्यदृष्टापूर्वमुनिरूपवर्णनादि । ३९, मुनिदर्शनतः कार्त्तवीर्यविस्मयभव-
 नादिकथनं । ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः श्रीलवत्या उपाख्यानं । ४४,
 रुद्रक्रोधादुर्वारसो मुनेरत्यन्तिकथनादि । ४५, रावणकृतमरुतराजयज्ञभङ्गो
 रावणसदृशयुद्धादि च । ४६, रावणकार्त्तवीर्ययोरुद्धवर्णनादि । ४७, कार्त्त-
 वीर्यस्य वैराग्यादयादिकथनं । ४८, शरीरोत्पत्तिवर्णनादि । ४९, ५०, ५१,

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाजया रामशर्मणा व्याख्यानं
मध्यसिद्धान्तकौमुद्यादीकाया मध्यमनारमायाः सुप्तिङन्तं समाप्तम् ॥
विषयः । मध्यसिद्धान्तकौमुद्या प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date SM. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'ivapijā-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिर्लिख्यते । आद्ये मुहूर्ते चोत्थाय यामिनीचैलमसृजेत् ।
सहस्रदलकमलमध्यस्थस्य(?) मूर्द्ध्नि ध्यायन् गुरुं समं ॥ ततो ध्यानं ।

End. निर्मास्य मस्तके धारयेत् । भूलं । पादोदकं पिबेत् । नैवेद्यं तद्गङ्गाय विभजेत् ।
स्नयं भुक्त्वा तन्मयो विहरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवमूर्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{3}{4}$ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parāśara Upapurāṇa. An Upa or minor Purāṇa. Contents, 1. Descriptions of Upapurāṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Brāhmanas, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. सौरमण्डलमध्यस्थं साम्नं संसारभेषजम् ।

नीलघोषं विहृपाक्षं नमामि शिवमययम् ॥ १ ॥

No. 824. आह्निकप्रकाशः, वीरमित्रोदयोः ।

Substance, country paper, 14½ × 6 inches. Folia, 174. Lines 11 on a page. Extent, 6000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Āhnikapraśāś'a. The proper daily duties of Brāhmaṇas from sunrise to the time of retiring for rest at night. By Mitra Miś'ra, son of Paras'urāma Miś'ra, and grandson of Haṇsa Paṇḍita. This is a part of the well known Smṛiti compilation called *Vīramitrodaya*, which was compiled under the auspices of Vira Siṅha a king of Kās'ī, who belonged to the Bundelā clan. He was the son of Madhukara Shāh and grandson of Pratāparudra. The part of the work which treats of inheritance is a leading authority on the subject in the North Western provinces.

Beginning. सिन्दूरारणमण्डमण्डलगलदानाभसा धारया

सिञ्चन् पदसक्तभक्तजनताविघ्नौघधूलोरिव ।

धम्मिल्लालिमिवालिष्टन्दमनिशं सूक्ष्मा दधानं हर-

प्रेथासं गिरिजाङ्गजं गजमुखं वन्देऽरविन्देक्षणम् ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End.

प्रत्याशं परिवर्द्धितेऽर्थिजनता दैन्यान्धवारापक्षे

श्रीमद्दीप्तगुणैर्दानजलधिर्धदत्तचन्द्रोदय ।

राज्ञादेशितमित्रमित्रविदुषस्त्यागिभिर्निर्मिते

यन्त्रेऽस्मिन् परमाह्निकोक्तिमणितः पूर्तिं प्रकाशोऽगमत् ॥

Colophon.

इति श्रीमत्सुकलसात्मनश्चक्रचूडामणिमरोचिमञ्जरीनीराजितचरणकमलश्रीमन्म-

हाराजाधिराजप्रतापशूद्रतनूजश्रीमन्महाराजसमुत्करमाहखनुश्रीमहाराजाधि-

राजचतुर्दधिवलयवसुन्धराहृदयपुण्डरीकविकासदिनकरश्रीवीरमित्रोदयो-

तितश्रीहंसपण्डितात्मजश्रीपरशुराममिश्रखनुसकलविद्यापारावारीणजगद्गिरिद्रो-

महागजपारीन्द्रविद्वज्जनजीवातुश्रीमन्मित्रश्रीमित्रकृते श्रीवीरमित्रोदयाभिधमि-

बन्धे आह्निकप्रकाशः पूर्तिमगात् ।

विषयः ।

ग्रन्थकारवशकथनं । ब्रह्मसूक्त्यादिकृत्यं । स्वधर्मचिन्तनादि । गोश्रोत्रियादिमा-

हृत्यदर्शनं । विष्णुवैतर्गविधिः । श्रुतिकादिशौचक्रिया । आचमनद्विराचम-

नादिकथनं । दानधावनस्य स्नानस्य च विधिः । एतद्विधप्रथमभागीयकृत्यं । ततो

विद्याभ्यासस्याहो द्वितीयभागे कर्तव्यतोज्ञः । तृतीयभागे अशौषार्जनाद्यैरुपस-

र्पणं । चतुर्थभागे कात्यायनगोभिलादिमतानुयायिष्यकृष्यकस्नानविधेः कथनं ।

इति श्रीमोक्षोपनासः कृष्णभट्टस्य सूनुना व्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(इतः परं सार्द्धपञ्चदश्यात्मकः पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकृता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधक—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः । अग्न्याधानेऽधिकारी । अग्न्याधानकालः । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देहशुद्ध्यर्थं प्रायश्चित्तकथनं । भस्मसृत्तिकापञ्चगव्यादिस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताङ्गीभूतकुष्माण्डहोमः । गार्हपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भणोपेष्टिः ।
श्रुतिवीर्युद्धदृष्टस्यत्यादिचतुर्होतृहोमः । वपनप्रकारः । सम्भारसङ्ग्रहादिकथनं ।
(अनाधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ।)

No. 826. गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2590 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. Now. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthāḍars'a. A commentary on the Jñānārṇava Tantra. By
Kās'īnātha alias Sivānandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अन्ताख्यं गुरुं नैमि कवित्वप्रतिभाकरम् ।

शास्त्रवल्लीजलधरं स्फुरत्कीर्तिकरं परं ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमयं ॥

या विद्येत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाद्या परा

सर्वज्ञा भवबन्धभित्तिनिपुणा सर्वाशये संश्रिता ।

दुर्ज्ञेया सुदुरात्मभिश्च मुनिभिर्धोमास्पदं प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतीह सा भगवती बुद्धिप्रदा मेऽस्तु वै ॥

अनाद्यायाखिलाद्याय मायिने गतमायिने ।

स्वरूपाय सरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणी ।

भाटरूपेण सततं सङ्खारेऽखिलेष्टदां ॥

ज्ञानार्णवे सहातन्त्रे गुरुणामुपदेशतः ।

गूढार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

Beginning. समस्तप्राणिजातस्य हृत्पद्मनिलये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेयं यज्ञात्मानं नमाम्यहम् ॥

आश्वलायनसूत्रस्य देवसाम्यादिव्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End.

(यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मित्रा वरुणेति स्तोत्रियानुरूपौ, ऋजुनीति न इत्यारम्भयोः । मित्रं वयमित्यादिविश्वजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छंसिनः । सुकृपकलमुत ———

विषयः । दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रहोमः । आहिताग्नेः प्रवासकालीनाग्न्युपस्थानम् । पिण्डपिष्टयज्ञः । अन्वारम्भणोद्येष्टिः । पुनराधेयेष्टिप्रयोगादि । आग्रयणेष्ट्यादि । पुत्रादिकाम्येष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुबन्धप्रयोगः । एकादश्विनां पशुगणानां देवतानां क्रमः । तस्यद्देवतादिसौचामणीकर्म । हविर्यज्ञप्रायश्चित्तोक्तिः । सोमप्रयोगः । यज्ञशेषकृत्यं । अत्यग्निष्टोमप्रयोगः । षोडशिकर्म । विहृतषोडशी । वाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अष्टोद्योमस्य क्लृप्तिः । शन्नस्य प्रतिगरः । अतिरात्रपर्यायः । पौष्करोक्तसौकादश-प्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Purushottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of the *Vishṇu rahasya* section of a work named *Mahāpurushavidyā*, probably a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known *Purushottama Māhātmya* of the Skanda Purāṇa, the treatment thereof is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine chapters as follows: I. Incarnations of Vishṇu. II. Origin of Nīlāchala, and the reasons why Vishṇu assumed the form of a wooden divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The temples of Jagannātha. VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's visit to Purī and praise of the locality. VIII. Merit of visiting Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit of tasting food offered to him.

Sāṅgrahanyeshṭi. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गृह्येष्टा यजते । इमा जुनताः सङ्गृह्णीति । द्वादशारबिर-
शुना भवति । द्वादश मासाः संवत्सरः । संवत्सरमेवावस्ये ।

End. साङ्गृह्येष्टा, तस्मादश्वमेधयाजी यत्परिमिता ययश्मस्ते ययं मुखे या
दीक्षां देवानेव तेत्वय इमे लोकाः । श्रिताय प्राणापानावेवास्मिन्नादाजुन्य
एकैववतिः ॥ ९१ ॥

विषयः । अश्वमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्त्येष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 X 3½ inches. Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct.

Antyeshti-paddhati. Funeral ceremonies meet for Brāhmaṇas who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva.

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्त्येष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे सरणश्रद्धायामुपहोम
न्यायेन अतिनैकटेऽसमस्य होमन्यायेन वा अवशिष्टा होमाः कार्यः ।

End. अकृतारक्षसोमेक्षां भार्यामेवानुवर्तते ।
नास्ति माहेन्द्रसाम्राज्यं सन्ति सारसतादयः ॥
केचित्पत्यः प्रधानत्वान्नाद्रियन्ते तु येषिता ।
तेनेष्टौ स्यान्महेन्द्रेत्या न स्युः सारसतादयः ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवकृतान्त्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, 10 X 4½ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

अग्न्यायनस्याननिरूपणेति । अग्निप्रमाणेति । अग्निमन्त्रादग्निसम्पाद-
नेति । सूर्योदयलक्षणादीनां परिमाणकथनं । इष्टिभेदेन चरुभेदकथनं ।
चरुहोमादिकथनं । इष्टिभेदेन भोज्यवाक्छणसङ्ख्याभेदश्च । २, आध्याग्राधाने
कर्त्तव्यादि । पुण्याहवाचनविधिः । नान्दीमुखयाद्यादिकथनं । आर्चाग्न्या-
धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि
(खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 833. आधानबौधायनः ।

Substance, country paper, 8³/₄ × 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a page. Extent, 1000 śloka. Character, Nāgara. Date Sm. 1866 Sk, 1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose. Generally correct.

Ādhānaprayoga alias *Ādhānabaudhāyana*. A treatise on the collec-
tion and preservation of the sacred household fire, founded on the rules
of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is
missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तग्रीष्मर्तवः । पौर्णमास्य-
मावास्या यजनीशक्तिशयः । छत्तिकारोहिणीपुनर्वसुपूर्वाश्रफल्गुनोच्चित्रा
नक्षत्राणि । ऋगशीर्षविप्रोष्ठपदश्रवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविसर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वा-
धानस्त्वष्टिः ।

Colophon. इत्यन्वारम्भणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्त्तव्यः ।
(परिसमाप्तिश्चकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्तौ सन्देशः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । ऋत्विगादिवरणं । ऋत्विगादिभ्यो बौधा-
यनमतानुयायिमधुपर्कदानं । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरणं । यज्ञपाचा-
णमायतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । गापित्यज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
भृतो राज्ञो मङ्गलार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्यादिहोम-
कथनादि । आहवनीयगार्हपत्यकर्त्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्त्तव्याग्न्यु-
पस्थानं । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवसानैष्टिकथनादि । पौर्णमासीष्टि-
कथनञ्च ।

मोराधिकं ततो वैश्वस्तथा प्रादेशिको हयम् ॥
 राजा दद्याद्वरं ग्रामं समूहे राज्ञवत्तथा (?) ।
 थशोक्तां दक्षिणां दद्यात्सकलं फलमश्रुते ॥

Colophon. इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः समाप्ता ।

चलरनाशलोका (?) ।
 बलिं गृह्णन्निभं देवा आदित्या वसवस्तथा ।
 मरुतोऽथाश्विनो रुद्राः सुपर्णाः पद्मगा ग्रहाः ॥
 असुरा यातुधानाश्च पिशाचा मातरो नगाः ।
 शाकिन्यो यक्षधैताला येगिन्यः पूतनाः शिवाः ॥
 जम्बकाः सिद्धगन्धर्वा मान्धा वीर्या वराननाः ।
 दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनाशकाः ॥
 जगतां शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ।
 मा विघ्ना मा च मे पापे मा भन्तु परिपन्थिनः ॥
 सौम्या भवन्तु वृक्षाश्च भूतप्रेतसुखावहाः ।
 अस्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्तोऽभ्यर्चिता मया ।
 सप्रसादं प्रकर्त्तव्यं शान्तिकं विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनामन्त्रः ।
 विषयः । ग्रहमन्त्ररुद्रस्तुतादिभिः शान्तिकर्मानुष्ठानम् ।

No. 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 × 4 inches. Folia, 113. Lines 7—10 on a page. Extent, 2200 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Mahāgni-prayoga. Rules for the performance of the rite called Mahāgni. By Vāsudeva Dikshita, son of Mahādeva Vājapeyi, disciple of Viśveśvara Vājapeyi. The work was compiled under the patronage of the Chola king Śāhji Sarabhaḥji Tukoḥji Bhosla. The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter. The total number of chapters is 19.

Beginning. स्वाद्वीं त्वा स्वादुना । त्रीत्रां त्रीत्रण । अश्वते मश्वतेन । मधु मतीं मधु-
 मता । हजामि मश्वतेन । सोमोऽस्य अग्निर्वा पश्य । सरस्वत्ये पश्य-

Agnihotrahoma. Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-nārāyaṇa Deva.

Beginning. श्रीवृत्तिं च त्रिया युक्तं गणेशश्च सरस्वती ।

आपस्तम्बमुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणमुतो रुद्रदेव इति श्रुतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमोऽयं तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End.

अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पथिकृते वैश्वानरी च समानतन्ते पूर्वमेवेत्ता आय-
यणमकृत्वा नवान्नाशने वैश्वानरी । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेभ्यां तदा मारुतं
त्रयोदशकपालं निर्वपेत् । ऐन्द्राग्निविकारः । आमावास्यातन्ते पूर्वात्तथाय्यानु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्तम्बोक्ता इष्टयः समाप्ताः ।

विषयः । अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्कल्पादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्यायुक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधिपयणादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । समिद्धोमः ।
अग्निमसंस्कारः । पूर्वहोमद्रव्यकथनं । अश्वे च ऋत्विजाभावे भुजमानकर्तव्यं ।
पक्षहोमविधिः । सायम्प्रातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवासं कर्त्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासगमने विधिः । प्रवासादागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्तं । होमलोपप्राय-
श्चित्तादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । केशकीटायुपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःस्कन्नप्रायश्चित्तादि । अङ्गारस्य वह्निगमने प्राय-
श्चित्तादि । दर्शपूर्णमासेष्टतत्प्रायश्चित्तादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 śloka. Character, Nāgura. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Lakṣa-homa Padhhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमस्तेन वाङ्मत्युत्पन्नेन ।

सङ्क्षिप्तयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाश्यते तस्य कृत मयैषा ॥

प्रमाणप्रमेयशंसयप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवाद्जल्पवितडाहेत्वा-
भासञ्चलजातिनिग्रहस्थानानां तत्त्वज्ञानाग्निश्रेयसाधिगम इति न्यायस्यादिमं
सूचम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषोडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्मोक्षप्राप्तिर्भवतीति ।

End. इति हात्यन्तमनुपयुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लक्ष-
णावभिमानदोषाय । एतावतैव बलव्युत्पत्तिमिदं ।

Colophon. इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषोडशपदार्थविवरणं ।

No. 841. ऋषितर्पणं, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 7 on a page. Extent, 290 s'lokas. Character, Nagara. Date, Sm. 1827. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, somewhat old. Prose. Generally correct.

Rishi Tarpana. Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maitrāyāni Sākhā of the Rig Veda. Anonymous.

Beginning. अथ मैत्रायणीयशाखायां ऋषितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृह्णात् सर्वां सामर्थीं
गृह्णीत्वा ऋषितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थे जाते सति उदेन
मूर्त्तौ स्नेयेति शान्तिः पठनीया । तीर्थे गत्वा दर्भनानीय दर्भविच्छ्रमं कृत्वा
सप्तर्षिपटवन्धनं । तत्र क्रमः ।

End. स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नः सार्वर्षी अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो वृद्धस्यतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अम्बरकल्पं सम्पूर्णं ।

विषयः । सप्तर्षिपूजनतर्पणादिकथनं ।

अभिषेकादिमाङ्गल्ये भार्यापुत्रान्वितस्य च ॥ ६ ॥
 प्रणीतानां विमोक्षादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।
 विसर्जनं ग्रहादीनां पदार्थानामयं क्रमः ॥ ७ ॥
 वशिष्ठः सर्वकल्याणं नवग्रहसखं तथा ।
 शान्तिदं राज्यदं श्रोद्दमायुरारोग्यवृद्धिदं ॥ ८ ॥
 अभिषेकं मूर्द्धिहोमं माङ्गल्यं स्वस्तिवाचनं ।
 आशीर्वादान् क्रतोः प्रेषानूर्द्धस्यस्यैव कारयेत् ॥ ९ ॥
 प्रोक्षितं दुल्लसमूर्णं दूर्वाङ्कुरशमीयुतं ।
 कांस्थपात्रं सताम्बूलमाङ्गवद्वपिनं बुधैः (१) ॥ १० ॥
 समिदाधानमेतेषां ग्रहयज्ञे विधीयते ।
 दक्षिणादानमेतेषां तेषां ब्राह्मणभोजनं ॥ ११ ॥
 यज्ञे शान्तिककल्याणे सृगी हंसी च कीर्तिता ।
 अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधैः ॥ १२ ॥
 मुख्या कनिष्ठतर्जन्या हंसी मुक्तकनिष्ठिका ।
 शूकरी करसङ्कोचो मुद्राचयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥
 आवाहनस्यापनसन्निधापनसन्निरोधनसन्मुखोत्तरणसकलाकरणावगुण्ठनकरणा-
 स्थनीकरणपरमोत्तरणप्रार्थनमुद्राः प्रदर्श्ये ॥

Colophon. इति श्रीलघुशैलकी समाप्ता ।

विषयः । कुण्डलपस्थण्डिलकरण—कलशस्थापनविग्वरण—कुशण्डिका—ग्रहस्थापन-
 पूजन—हविर्भिवारण—समिदाज्यचरितिलयवहोम—पञ्चाङ्गद्रव्यपूजा—तद-
 शांशहोम—ग्रहपूजार्थदानप्रार्थना—वक्त्रपूजा—बलिदान—पूर्णाङ्गतिखिष्टक-
 द्वाहोमादिकर्मणामनुष्ठानप्रयोगः ।

No. 843. रुद्रजपः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 259 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old; some of the leaves are torn. Prose. Generally correct.

Rudrajapa. Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated. Anonymous.

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पञ्चतन्त्रसप्तमोऽध्यायः श्रीभावमिश्रदेवकारिते षड्दर्शननारायणभट्टा-
त्मजलक्षणभट्टकृते सौचकल्पद्रुमे अग्निष्टोमे सुत्याकाण्डं नाम पञ्चमं कुसुमम् ।
विषयः । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदर्शपूर्णमाससौचप्रयोगकथनं । १,
आधानेष्टिः, आग्रयणेष्टिः, अन्वारक्षणीयेष्टिः, कतिपयकाम्येष्टिः, चातुर्मास्येष्टिः,
वरुणप्रघासेष्टिः, सायान्ते गृहमेधोयेष्टिः, क्रीलनीयेष्टिः, माहेन्द्रोष्टिः, पित्र्येष्टिः ।
(४४ पत्रे पित्र्येष्टारम्भः । ततः पचाणि न सन्ति ।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपचाणि
न सन्ति । (द्वादशपत्रावधि विषयः । द्वितीयकुसुमस्य श्रेष्ठतृतीयचतुर्थ्यां
पञ्चमारम्भश्च नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपशुवन्धप्रयोगकथनं, सोमप्रयोग-
कथनं, दीक्षिणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपशुप्रयोगस्य कथनं, सैत्याहप्रयोगस्य
तद्वर्गगतानां प्रातःसवनमाध्यन्दिनसवनानादीनाञ्च कथनं ।

No. 845. आख्यातवाट्टीका ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 38. Lines, 9—10 on
a page. Extent, 1180 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

A'khyātarāda Tīkā. A commentary on the *A'khyātarāda* or *A'khyā-
tarāveka* of Raghunātha Śīromani, a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes. By Jayarāma Nyāyapañchānana. Dr. Hall gives two
aliases for the name of the work, *A'khyātarāda tippaṇī* and *A'khyāta-
rāda-ryākhyā-sudhā*, noticed in MSS. examined by him. Contributions, 59.

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समासतः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनोति मनोरसं ॥ ० ॥

अनुकूलव्यापारलसाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति केचित् । अनुकूलत्वस्य संसर्ग-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथेत्येके ।

End. तत्र चैव पचति सुन्दरः पचतीत्यादौ मण्डनमतदूषणेनैवैतन्मतं दूषितप्राद-
मित्यस्मात्कृतशब्दालोकरहस्ये विस्तरः ।

अपूर्व जयरामेण विबुधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानमुधा कण्ठे निधीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवाट्टीका समाप्ता ।

विषयः । चातुर्तिबादीनां शक्यार्थनिष्पत्तिविचारः ।

No. 847. चातुर्मास्यहोत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1707. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Pārjanya, Varuṇa-praghāsa, Śākamedha and Sunā-sīra ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां होत्रम् । अन्वारम्भणीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्तु इत्यादि । पञ्चदश सामिधेन्यः । आवाहने प्रकृतं सर्वं ।

End. आहवनीये समिदाधानान्तं । इष्टिः सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां होत्रं समाप्तम् । यजुर्वेदीनां होत्रिकं समाप्तम् ।

विषयः । पार्जन्य—वरुणप्रघास—साकमेध—शुनासीरीयादीष्टानुष्ठानकथनं ।

No. 848. कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8. Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1892. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Kaivalyopanishad Dipikā. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारं । कैवल्योपनिषदं कैवल्यार्थावबोधिनो ।

वाङ्मयस्यैव कैवल्येन कैवल्यत्वात्मा प्रसीदतु ॥

भगवतो मुनिर्मतेष्व सुखप्रतिपत्त्यर्थं कश्चनाश्चलायनसुररीकृत्य निमित्तीकृत्य आख्यायिकामवतारयति ब्रह्मविद्यायामास्तिक्यं जनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-सम्पत्त्यन्तरम् आश्चलायन ऋग्वेदाचार्या भवन्तं पूजावन्तं परमेष्ठिनं सर्वो-त्कृष्टस्थाननिवासिनं परिसमेत्य शालीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान् । इत्यादि ।

मूलप्रा० अथाश्चलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिसमेत्युवाच । इत्यादि ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page. Extent, 820 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Bhuvanadīpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Sūri. The work is written in the trivallī form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña Śiromaṇi, entitled *Bhāvatodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadīpa-tīkā*. No. 762, p. 169.

Beginning. अर्हदादीन् प्रणम्याथ गुरुनयस्य ते कृते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य क्रियत विवृतिर्मथा ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणसरस्वतीदेवतास्तववाचकं प्रथमस्रोतमह । व्याख्या (?) । सारस्वतमिति सरस्वत्याः सम्बन्धि सारस्वतं, तच्च तन्महश्च तन्मस्त्राद्य मया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलप्रा० । सारस्वतं नमस्त्राद्य महः सर्वतमोपहम् ।

ग्रहभावप्रकाशेन ज्ञानमुन्मील्यते मया ॥ १ ॥

End. टीकास० । तेषां प्रकाशाय हेतुर्थं चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ ६१ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रश्नशास्त्रस्य निर्मिता ।

केनापि कृतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकज्योतिर्यन्यतत्त्वविचारसारनिष्णातान्नःकरणदैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाश्चप्रश्नग्रन्थार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिग्रहाणामुच्चनीलग्रहादिभावकथनं । ग्रहाणां परस्परं मित्रामित्रभावकथनं । जलस्थलचारिग्रहरूपणं । ग्रहस्वरूपविशेषकथनादि । ग्रहविशेषस्य कटुतिक्तादिरसविशेषप्रियतादिकथनं । प्रच्यक-धातुमूलजीवचिन्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । ग्रहाणां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रश्नलग्नगतसूर्यादिग्रहफलं । चौरज्ञानप्रकारादि । धातुमूलादिविज्ञानपरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्थग्रहानुरूपशुभाशुभफलकथनादि ।

पन्थादौ निर्विघ्नपरिसमाप्तार्धमन्नभट्टोपाध्यायः शिष्टाचारानुमितश्रुतिबाधित-
कर्तव्यताकं नमस्कारात्मकं मङ्गलमाचरन् श्रोत्रप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टयं दर्शयन्
शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितपन्थप्रतिज्ञां कुर्वन् शिष्याणां मङ्गलप्रवृत्तये आ-
स्तिकमार्गप्रवृत्तये वा तद्विधधाति । निधायेत्यादिना ।

End.

एवं सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुत्रादावात्मत्वस्वीयत्वाभिमानरूपमिथ्याज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तेन प्रवृत्त्यनुत्पत्तिः । तत्कालीनशरीरेण कायवृत्तेन
वा भोगतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणां नाशः । ततो जन्माभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकैरेव कुर्वाणा दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलोज्ज्वलभ्यामेन च पाचयेत् ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञानः कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वा तिसृष्वप्येति नान्यः पन्था विद्यते अथनायेति
श्रुतेश्च सगुणोपायना काशीमरणादरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिर्हेतुलं । अतएव
परमेश्वरः क.श्यां तारकमुपदिशतीति सारम् ।

Colophon. इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामान्नायगकौशिकान्वयभवश्रीवेङ्कटेशात्मजः

शेषीनाममतीजनिर्द्रविडः कोयंपुरीसंस्थितिः ।

छत्वन्याचरमाद्यभावसमलं भिद्वान्नाचन्द्रोदयं

++ सार्द्धसहस्रपद्यकिरणं श्रीचन्द्रचूडार्पणं ॥

सपादशतकन्यूनशरत्पद्मसहस्रकं ।

भूते कलो च भिद्वान्नाचन्द्रोदय इहोद्भूतः ।

इति श्रीभिद्वान्नाचन्द्रोदय समाप्तिर्निलमति ॥

विषयः । तर्कसङ्ग्रहव्याख्यानं ।

No. 852. सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 154. Lines, 6—10 on a page. Extent, 3600 shlokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verso. Generally correct.

Beginning. (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. इन्दूपलेन्द्रमणिसुन्दरमिन्दुचूर्डं वन्दारुद्वन्दपरिवन्दितपादपद्मं ।

आनन्दमन्दहसितोत्ससदाननेन्दुं वन्दामहे वयममन्दमुदां विशेषे ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमलमङ्गायमानख्य-
अकाशाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिकुटिब्याख्या हरितल्लमुक्ताव-
ल्लिसमाख्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिमस्वरूपादिवर्णनपराणां शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
ह्रस्वोक्तानां व्याख्यानं ।

No. 854. ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches. Folia, 92. Lines, 14 on a page. Extent, 3438 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, 62 pages, old, the remainder new. Verse. The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect.

Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttara-khaṇḍa. The last part of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. The following is Dr. Wilson's account of this work. "Copies of what profess to be the entire *Brahmāṇḍa Purāṇa* are sometimes, though rarely, procurable. I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight; and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purāṇa*. The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Vāyu Purāṇa*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti *Brahmāṇḍa Purāṇe*' substituted for 'Iti *Vāyu Purāṇe*.' I do not think there was any intended fraud in the substitution. The last section of the first part of the *Vāyu Purāṇa* is termed the *Brahmāṇḍa* section, giving an account of the dissolution of the universe: and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Vāyu* as the teacher or narrator of it.

विनयावनतो भूत्वा सन्नष्टाव जगत्पतिम् ॥ १० ॥

अथोवाच जगन्नाथकुष्ठोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरय भद्रं ते भविता भूसुरोत्तम ।

इति शृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिसत्तमः ।

अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निमे पाभरज्ज्वावः ॥ ११ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति शृष्टो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

End. चक्रेश्वरीं हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रमसर्पणं ।

मुद्रां प्रदर्श्य योन्याख्यां सर्वानन्दमनु न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यस्यचक्रसु साक्षादेवो भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे त्रयप्रोवागस्त्यसंवादे ललितोपाख्याने न्यासविधिनोम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥

विषयः । १ अध्याये, त्रयप्रोवागस्त्यसंवादे ललितोपाख्याने न्यासविधिनोम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः । २, महादेव्या आधिर्भावः, देवी-
विधिरूपान्तरादि च । ३, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिकं,
वज्राख्यचोरोपाख्यानञ्च । ४, अगस्त्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथनं, लक्ष्मणादि-
भक्षणजन्यपापक्षालनविधिश्च । ५, केनोपायेनाहं निश्चिको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य वृत्तस्यतिरुत्तरं ददाति, समुद्रमन्यनविवरणादि च । ६, देवेभ्यो-
ऽन्यतदन्तर्गतं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । महादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
वृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पात्यन्तिध्वंसवृत्तान्तं, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्यश्रीवृद्धिसमयकथनं, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्रं प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यहननोपायकथनादि च । ९, देवता-
कृतदेवीसुतिः । देवीसकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं ब्रह्म-
विष्णुशिवादीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवोविवाहोत्सववर्णनं । १२, भण्डदैत्य-
वधार्थं ललितादेव्यादुद्धसज्जादि । १३, देवीसैन्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
दुद्धयात्रादि । १६, जम्बिनीमोहिन्यादिदेवीप्रकाशकथनादि । १७, महेन्द्रपर्व-
तोपासकसमर्पणवतटविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराचक्रप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदसैन्यवधः । १९, देवीकर्तृककरङ्गादिपञ्चसेनापति-
वधः । २०, भण्डसप्तसेनापतिवधः । २१, विषङ्गदैत्यस्य दुद्धसेनात्पलायनं ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रवधादि । २३, दैत्यसैन्ये गणेशवीर्यप्रदर्शनादि । २४, विषङ्ग-
दैत्यवधादि । २५, भण्डासुरवधः । २६, भण्डासुरसैन्यवधादि । २७, २८,
ललितानिवासाथं ललिताच्चैवनिर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kāsīnātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिखाजगरयस्ते यो जीवयति भूतलं ।

तं वन्दे परमानन्दं सर्वसाक्षिणमीश्वरं ॥

तनुं घनञ्च धाता च सुहृत्पुत्ररिपुक्षियः ।

शृत्युश्च धर्मकर्मयुवया भाषाः प्रकीर्तिताः ॥

End. सप्तविंशंशके शुक्रो विंशत्यंशे शनैश्चरः ।

सैद्धिकेयश्च विंशंशे परमेष्ठः प्रकीर्तितः ॥ ३९ ॥

Colophon. इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसंज्ञाकरणानि । श्रेष्ठोदयादिराशिकथनं । उच्चनीचसंज्ञादिग्रहनिर्णयः । राजयोगादिकथनं । स्त्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितिरव्यादिग्रहशुभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरणगणनासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादिग्रहशुभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादिग्रहवद्वद्वादशभावफलं । स्त्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । २ परिच्छेदे, नवग्रहाणां चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । श्रेष्ठोत्तरीदशाकथनादि । रव्यादिग्रहदशाशुभाशुभफलानि च । ३, ४, द्विव्यादिग्रहयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Yoginī-dasā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

No. 858. केतुदयफलं ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 14. Lines, 7—8 on a page. Extent, 240 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Ketūdayaphala. The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe. Various kinds of comets are described, such as bow-shaped, three-tailed, twenty-five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three-colored and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars; one-starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars; white-coloured with 204 tails and square; bushy like 24 bamboo tufts put together; like a headless trunk and brown coloured; thick and transparent; having three nuclei; like a smoky mass; having a tail of smoke; having 13 tails; having a tail like that of a horse; annular with tails projecting from every side; spike-shaped, &c., &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length. Anonymous.

Beginning. उदयास्तमनं केतोर्गणिते सत् प्रकाशते ।

ज्ञातुं खदियभोमाश्च यतस्ते त्रिविधा मताः ॥ १ ॥

एकोत्तरशतं त्वेकं सहस्रमयुतं विदुः ।

एकश्च द्वादशा भाति प्राज्ञ वे नारदो मुनिः ॥ २ ॥

यावन्त्यहानि दृश्यन्ते तावन्मासेः फलं भवेत् ।

मासाः समाश्च विज्ञेया इत्युच्युर्मुनयः किल ॥ ३ ॥

सुस्त्रिंशो रुचिरः सूर्यस्त ऋजुः शुक्लः शुभप्रदः ।

विपरीतस्याशुभः केतुस्त्रिंशेन्द्रधनुःप्रभः ॥ ४ ॥

मुक्ताकनकसङ्काशः सशिखाः पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्याश्च तद्दृष्टाः सूर्यपुत्रा भयप्रदाः ॥ ५ ॥

बहुवर्णाग्निसङ्काशः पञ्चविंशतिश्छाकाः ।

आग्नेय्यां दिशि सन्दृष्टास्तेऽग्निपुत्रा भयप्रदाः ॥ ६ ॥

सशिख्रभास्य काकाख्याः केतवः कष्टदायकाः ॥ ११ ॥
 कालपुत्राः कबन्धाख्या कबन्धसदृशादृशाः ।
 पञ्चवतिस्र भयदा हिमरश्मिसमप्रभाः ॥ १२ ॥
 विदिकपुत्रास्त्वकतारा विदिक्षु च समाश्रिताः ।
 नवसङ्ख्याश्च विपुला मन्त्राभयनिवेदिनः ॥ १४ ॥
 उत्तरस्यां मन्त्रास्यूला निर्मलाश्चापरोदयाः ।
 दृष्टः करोति मरणं पश्चादन्नमस्त्रिद्विजित् ॥ १५ ॥
 अस्ति केतुश्च त्रिचिह्नः + कर्कचुङ्गयावहः (?) ।
 दृष्टः प्राच्यां च शलाख्यलाहकस्त्रिंशस्य पापदाः ॥ १६ ॥
 कपालाख्या भूचश्रिखा दृष्टा मायां (?) जलापहः ।
 दृष्टाः प्राच्यां च शलाख्यलाहकस्त्रिंशस्य पापदाः ॥ १७ ॥
 प्राग्योमार्द्धविचारो स्यान्नया क्षुण्णत्युकारकः ।
 प्राग्निमार्गे स्थूलाग्रे दृष्टः स्यादक्षयप्रभः ॥ १८ ॥
 बामचिभागगामी च रौद्रः क्षुद्रयमोददः ।
 पश्चिमाशास्थितो यस्तु शिखास्याभ्यधमंस्थिता ॥ १९ ॥
 यथायथो+दं परा (?) गच्छेत्तथा दैर्घ्यं प्रयाति च ।
 संक्षुब्धलभुनोन् सङ्घं (?) भुवं चाभिजितं तथा ॥ २० ॥
 योमार्द्धमात्रं गत्वा वै याम्येमास्तं प्रयाति च ।
 आप्रयागादवन्ती च पुष्करारण्यमेव च ॥ २१ ॥
 मध्यदेशमुदगभागं देविकाख्यानमैव च ।
 धवलाख्यं निचन्याशु केतुदुःखभयप्रदः ॥ २२ ॥
 श्लेषेष्वन्येषु दुर्भिक्षं दशमासावधि स्मृतं ।
 भूचाकारा शिखा यस्य कृतिकायां समाश्रिता ॥ २३ ॥
 दृश्यते रश्मिकेतुः स्यात् सप्ताहान्यशुभप्रदः ।
 चयोदशशिखी याम्यां दृष्टो भूमाङ्गयः शिखी ॥ २४ ॥
 मन्त्राभयकरः प्रोक्तो ज्येष्ठायां वा समाश्रितः ।
 सरामाशाभ्यधिको दृष्टो दशवर्षाणि दुःखदः ॥ २५ ॥
 गृहपर्वतवृक्षेषु सेनागोपुष्करेषु च ।
 दिव्यन्तरिक्षभौमाख्यो भूमकेतुः प्रदृश्यते ॥ २६ ॥
 यदा तदा विनाशः स्यात् प्राणिनां भवति भुवं ।
 सङ्क्रयाम्येकदृष्टश्च मण्डपव्यः (?) सूक्ष्मतारकः ॥ २७ ॥

विघ्नं निघ्नन्ति शततं विश्वक्सेनं तमाश्रये ॥ २ ॥
 वकुलाभरणं यन्दे जगदाभरणं मुनिं ।
 यः श्रुतेरुत्तरं भागं चक्रे द्राविडभाषया ॥ ३ ॥
 श्रीरङ्गभङ्गलसहेतुववर्जनाय वेदान्तपाथपरमार्थसमर्थनाय ।
 कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥
 वेदे रामायणे च व भारते भरतर्षभ ।
 आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥
 श्रुतिस्मृतीतिहासाद्य पुराणं धर्मसंहिता ।
 सर्वतः सारमादाय षट्पदः कुसुमाद् यथा ॥ ६ ॥
 वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।
 गारुडञ्च तथा पाद्मं वाराहं शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं सार्कण्डेयं तथैव च ।
 भविष्यं वामनं ब्राह्मणं राजभानि निबोध मे ॥ ८ ॥
 मात्स्यं कुमार्यन्तथा लैङ्गं शैवं स्कान्दं तथैव च ।
 आग्नेयञ्च षडेतानि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥
 तथैव स्मृतयः प्रोक्ता ऋषिभिरिगुणान्विताः ।
 सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥
 वाशिष्ठश्चैव हारीतं व्यासं पाराशरं तथा ।
 भारद्वाजं काश्यपञ्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥
 वामनं याज्ञवल्क्यञ्च आत्रेयं दाक्षमेव च ।
 कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥
 गौतमं वार्हस्पत्यञ्च सांवर्तञ्च यमस्मृतं ।
 शत्रुं चोशनसं देवि तामसा निरयत्रदाः ॥ १३ ॥
 सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।
 तथैव तामसा देवि निरयप्रान्निहेतवः ॥ १४ ॥
 सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।
 वैष्णवानां मुद्देशाय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥
 वैष्णवो नाम, तदुक्तं पादो ।
 ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनाक्षमाला ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः ।
 ये वा ललाटपटले लसदूर्ध्वपुण्ड्रास्ते वैष्णवा भुवनमाशु पविवरयन्ति ॥ १६ ॥
 ये जनास्तान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति स्मरन्त्यपि ।

योध्वान्तत + + + विशालपयोधिमध्याग्निःकासयत्यशरणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगत्प्रवर्द्धितः स्वकरावलम्बं बाष्पं स नो दिनकरः सफलकरोतु ॥ १ ॥
 मिथ्याशनादिकृतदोषचयप्रकोपनं दग्धवर्द्धित उपद्रवमक्रमीने ॥
 रोगान्मुधौ भवजनस्य निमज्जते यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च काशिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान्तः परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभावाहिताः ।
 तस्मान्नातिलघुर्न चातिविपुलः ख्यातादिनामा सतां
 प्रोत्थै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना यन्यो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) संसाध्यं तस्यायुःस्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तथापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणागुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्ते योजनैर्न हि क्रियाक्रममाः ॥ ७ ॥
 शिवा हरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदास्तथा ॥ ८ ॥ (इत्यादि)
 जयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः कृतसरसिजमिवः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजनपिकरसालस्तुष्टगोपालबालो बहिरतरश्चरित्रयावचातुर्यचिचः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।
 कृतः सुकृतिना लोकादिनाय संहितात्मना ॥
 अनवद्यानि यद्यानि दश द्वादश वा मया ।
 परेषामपि केषाञ्चिद्विहितानीह कौतुकात् ॥

End.

Colophon.

विषयः ।

इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टे प्रशस्तिवर्गश्चतुर्दशः ॥
 १ वर्ग, हरीतक्यादिनामानि तद्गुणाश्च । २, शुष्कादिनामानि तद्गुणाश्च । ३,
 कर्पूरादिनामानि तद्गुणाश्च । ४, हेमादिधातूनां नामानि गुणाश्च । ५, वट-
 टक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाश्च । ७, शकनामानि
 तद्गुणाश्च । ८, पानीयनामानि तद्गुणाश्च । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाश्च । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाश्च । ११, घृतनामानि तद्गुणाश्च । विविधतैलगुणाः ।
 नानाप्रकारद्रव्यगुणाः । गोमहिषमनुष्यादिमूत्रगुणाः । इक्षुगुणाः । शर्कराशण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाश्च । शालिनामानि तद्गुणाश्च । गोधूमयवचणकमाष-
 मसूरातिलसर्षपादिनामानि तद्गुणाश्च । पायसशिखरिणादिनामानि तद्गुणाश्च ।
 मण्डकौदनादिनामानि तद्गुणाश्च । घृतपक्वविविधभक्ष्यनामानि तद्गुणाश्च । भट्ट-
 द्रव्यगुणाः । १२, चक्षिषोठकादिपशूनां चटककपोतादिपक्षिणाश्च नामानि

(द्वितीका० प्रा०) अथ द्वितीयकाण्डे वर्गान् सङ्गृह्णीते । महान्तः, अङ्गैर्हर्गादिभिः, उपाङ्गैरखि-
लादिभिः, सह वर्तमानैः प्रथिव्यादिभिः, सम्पादितवर्गो इह वक्ष्यमाणाः काण्डे
वदितुमारब्धा उदिताः ।

End. अथानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया ख + + + + + रिति आदिशब्देन पाता-
लस्य ग्रहणं । पातालं स्यात् खर्गे तु खर्गतुल्यत्वात् । अत एव + + + रकथनं ।

Clophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति मन्त्रनापीयकविचक्रवर्तिराजपण्डितश्रीरायमुकुट-
कृतायां टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् ।

(द्वितीयकाण्डटीकायाः खण्डितलाक्ष्यवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । अमरसिंहकृतामरकोषप्रथमकाण्डव्याख्यानं । द्वितीयकाण्डव्याख्या तदनुसूता ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, 9½ × 3¼ inches. Folia, 27. Lines, 89 on
a page. Extent, 350 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1857. Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some
leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gītā. An imitation of the Bhagavadgītā, treating of the
Vedānta doctrine. By Dattātreyā. The work is similar in character to
the Avadhūta-gītā noticed under No. 669.

Beginning. ॐ अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य योगेश्वरो ऋषिः श्रीदत्तात्रेयपरमपुरुषो
देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनैवात्मनोति वीजं ज्ञानासृतं समरसं गगनोप-
मोहमिति शक्तिर्गायत्र्यादीनि च्छन्दसि किमरोदसि (?) मानससर्वसममिति
कीलकं स्वरूपनिर्वाणमनामयोऽहं विधकं (?) योगमोक्षयोः खनिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं जपे विनियोगः ।

End. विन्दति विन्दति नहि नहि मन्त्रो नहि नहि तन्त्रं लक्षणच्छन्दः ।
समरसमग्नो भावितपूतः प्रलपति चैतत्परमवधूतः ॥ २० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयविरचिता दत्तगीता समाप्ता । प्रकरणमष्टमम् ।

विषयः । १, २ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । ३, एतत्प्रकरणोक्तपदार्थैर्ज्ञानस्याव्यक्तत्वप्रति-
पादनं । ४, ५, आत्मनो निर्वाणत्वादिभावप्रतिपादनं । ६, सङ्क्षेपेण वैदा-
निकसारवाक्यकथनं । ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थालोचकवाक्यविश्लेषोपदेशः ।
८, देहादिमायिकपदार्थेषु हेयत्वासारलक्षणमकथनादि ।

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat ?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikṣu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सम्यगाराध्यतामीशं पञ्चविंशतिसप्रदम् (?) ।

गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवाख्ये ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ २ ॥

श्रीसूत्र (तत्र) को नाम योगः किं फलं चाख्येत आह ।

प्रज्ञासत्यवतीनाम्नि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना ।

प्राज्ञा सा योगसाध्योति योगोऽत्र परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगसूत्र-
वृत्तिनिरोधः । तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति अर्थं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुचन्द्रयुक्ते शुभेऽब्दे प्रवरमहसि मासे कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां ।

विबुधहृदयरामैर्दोक्षितैर्वेदिय सारं रचितमखिलमेतयोगशास्त्रे निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भिरीयो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः ।

सततनिगममर्माचारसंलग्नबुद्धिर्विबुधहृदयरामो देवपूज्योऽथ वा किम् ॥ २ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मिश्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकीकृतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिशोधयन्तु ॥ ३ ॥

Colophon. इति योगसारसङ्ग्रहे समाधुपदेशो नाम समाप्तः ।

विषयः ।

नानाप्रमाणद्वारा योगाशब्दार्थप्रतिपादनं । योगिलक्षणतत्प्रसंशादि । ज्ञान-

भूमिकासप्तककथनादि । अज्ञानभूमिकासप्तककथनं । चिरञ्जीवितसाधकोपा-

योक्तिः । योगोपयोगिशरीररक्षादिकथनं । जरायुशरीरोत्पत्तिक्रमः । शरी-

रस्थचक्रकथनं । इडापिङ्गलादिनाडीकथनं । मूर्धहृदयादौ अयोध्यामथुरादि-

सप्तपुरीणां भावना । नासाय प्रयागस्य, तुषुम्णायां सरस्वत्याः, अन्यनाडीषु

नर्मदानदनदीनाञ्च भावना । मनोबुद्धिचित्तादौ चन्द्रचतुर्मुखवासुदेवादिदे-

वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थसाधिष्ठाननाम्नो नाभिस्थपूरकनाम्नो हृद-

यस्थानाहृतान्मः कण्ठस्थविशुद्धनाम्नो भ्रूयस्थज्ञानान्मथकस्य मूर्धस्थसहस्र-

दलचक्रस्य च स्वरूपादिवर्णनं । त्रिंशदादिश्चासावृत्तिविशेषक्रमेण आकाशा-

दितत्त्वात्रयपूर्वकजीवधमणोक्तिः । अहोरात्रयासङ्ख्या । षड्भिः आसैरेकः

पलः षष्ट्यधिकशतत्रयशसैरेका घटिका, एवं आसावृत्तिविशेषैरहोरात्रादि-

मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितत्त्वात्रयजीवावस्था-

No. 866. भावविशोधिनी, कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायस्य
कर्कभाष्यटीका ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhāva-vis'odhīnī. A gloss on the commentary of Karka Upādhyāya, on the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Ātmārāma Bhaṭṭa, son of Jayakṛṣṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होवाचमित्रं कर्म द्वितीयेऽनुविधायेदानीं तत्समित्रमनुविधातुं तृतीयमारभते
सूत्रकारः । हो० ह० । ननु होत्वपदनशब्दे न गवादिवत् कचिद्रूप इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्गाणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्केण यद्भाष्यमभाणि न्यायसंयुतम् ॥ १ ॥
तत्रात्मारामसङ्कृता टीका भावविशोधिनी ।
तृतीये विदुषा स्रष्टा सन्त्यक्ता पक्षपातताम् ॥ २ ॥
पुनर्दूष्याथवा भूषा यथेच्छं न्यायवर्त्मनि ।
गच्छतो न्यायमार्गेण खल्वनं भवे दोषदं ॥ ३ ॥
दोष उद्भाव्यतां वाच दोषो मे नास्ति तत्र तु ।
क्व वा नोद्भाव्यते दोषो रागद्वेषविशारदः ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीमद्भजयत्कृष्णात्मजभट्टात्मारामविरचितायां श्रौतकातीयसूत्रकर्कभाष्य-
टीकायां भावविशोधिण्यां तृतीयेऽध्यायः ।

विषयः । कातीयश्रौतसूत्रतृतीयाध्यायकर्कभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमालासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Prose and verse. Generally correct.

Dvaitanirṇaya-siddhānta-saṅgraha. An epitome founded on the Dvaitanirṇaya, a treatise on various feasts and fasts, by the author's grand-

विषयः । १ प्रकरणे, नवरात्रनिर्णयः । २, नवरात्रपारणप्रकारः । ३, चतुर्थीपञ्चमी-
व्रतकथनादि । ४, जम्माष्टमीनिर्णयः । ५, जम्माष्टमीपारणनिर्णयः । ६, एका-
दशीवेधनिर्णयः । ७, आवणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
वृत्तिचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, सावित्रीव्रतविर्णयः ।
११, आवणशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्योपाकर्म्मसिद्धान्तकथनं । १२, फाल्गुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्त्तव्यहोत्रिकोत्सवनिर्णयः । १३, सङ्क्रान्तिनिर्णयः । १४, पञ्चमोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, वृताशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रमरणशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरवृताशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, संसर्गाशौचनिर्णयः । २३, आङ्गाधिकारिणः । २४,
मासिकादिआङ्गनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकल्-
निर्णयः । २७, सपिण्डीशौचनिर्णयादि । २८, पितामहपिण्डाशननिर्णयः । २९,
अग्नौ करणेग्निनिर्णयः । ३०, मातापित्रोः क्षयाहसम्प्राप्ते निर्णयः । ३१,
सहवृताशौचनिर्णयः । ३२, मातामहश्राद्धं भाद्रशुक्लपौर्णमास्यां कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीश्राद्धनिर्णयः । ३४, अग्न्याधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविध्यादि । ३७, दत्तकपुत्रपक्षणविधिः ।
३८, तोययात्रानिर्णयः । ३९, सापिण्डनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य मांस-
भक्षण विचारः । ४१, दत्तापदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुः पत्रां रजस्वलायां
क्षयाहश्राद्धनिर्णयः । ४३, स्त्रियन्यसहापातके प्रायश्चित्तं । ४४, यवपल्लभावादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयश्च ।

No. 868. मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, 10½ X 4½ inches. Folia, 197. Lines, 11 on a page. Extent, 5900 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Muktāvalī-prakāś'a, otherwise called *Siddhānta-muktāvalī-prakāś'a*, *Nyāyamuktāvalī-prakāś'a*, *Muktāvalī-dīpikā*, *Muktāvalī-kiraṇa*, or *Dinakarī*. An exegesis on the *Muktāvalī*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By Bālakṛishṇa and his son Mahādeva Dinakara. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. लक्ष्मीपादयुगं प्रणम्य पितरं श्रीबालकृष्णाम्भिमं

भारद्वाजकुलाम्बुधौ विधुमिव श्रीगौरवस्याम्बुजात् ।

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयकृष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितभुवपदभुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात् ।

विषयः । उक्तानपादाभिधस्य राज्ञः पुत्रस्य भुवस्य तपस्यैवादिचरित्रवर्णनं ।

No. 870. प्रह्लादचरित्राष्टतप्रकरणं, श्रीकृष्णस्तोत्रमहितं ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 s/lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakasipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishṇu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishṇu, he always escaped unhurt. By Jayakṛishṇa. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आविर्भव भूव यः सत्त्वादाविष्कार्मुं स्ववैभवं ।

स जयत्यजितोऽजस्रं प्रह्लादवरदे हरिः ॥ १ ॥

ललीढसिंहपदादात्मवसत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमलिनन्दमन्दत्वं किं रे भमसि मन्दिरे ॥ २ ॥

इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

न्निर्यज्य यः खलु चकार गताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूपः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजं

प्रह्लाद इत्यभिधया प्रथितोऽभवच्च ।

बालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीशङ्खतेरितरविस्मृतिशील आसीत् ॥ ४ ॥

(श्रीकृष्णप्रा०) नमस्तुभ्यं रमाकान्त प्रपन्नानिहिर प्रभो ।

छपालो पाचि बालं मामपराधकुलाकुलं ॥ १ ॥

End. श्रीमद्भगवत्परिचारकबालकृष्णबालेन यद्विरचितं जयकृष्णनाम्ना ।

तच्छ्रीढसिंहपदवैभवचासचित्रं प्रह्लादसचरितमात्मवतां मुदेऽस्तु ॥ १० ॥

विषयः । वातपैतिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अनीसारादिचिकित्सा । वात-
रक्तकमिप्रमेहादि लक्षणचिकित्साकथनं । स्त्रीरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
पूर्णगर्भिणीलक्षणानि । स्ननरोगवातव्याधिचिकित्साकथनं । श्वदराभयश्वास-
कासादिचिकित्सा । कण्डूतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा । व्रणचिकित्सा, बाल-
कचिकित्सा च ।

No. 872. मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By Śrī Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayāga. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rājā Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rūpanārāyaṇa.—The name of the Rājā's country is not given.

Beginning. अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरसदृशकं ।

जगदानन्दकन्दं वै मुकुन्दमिहिरनुमः ॥ १ ॥

कमलकुमुदबन्धु लोचने वारवलाह चक्षितजलधिपेः प्रोक्षित्किताङ्गः सलज्जम्(?) ।

हृतवसनसुपीतोत्तुङ्गवच्चोजमील्य सुधित इव दिशत्वानन्ददृष्टं मुकुन्दः ॥ २ ॥

विध्वंसारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपनारायणो

दोर्दण्डप्रथितप्रतापविभवो भूषण्डलाखण्डलः ।

शैथील्यार्थगभीरतागुणगणः श्रीखाम्बुराजाम्बुधे-

अम्ब्रादय्यश्विकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनेऽभवत् ॥ ३ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं वितरणादभोनिधेर्यद् यश-

अन्धव्याहतभास्कराखिलकरात् पूर्णोदयः सर्वदा ।

दुर्गाधीशविमर्दनादिव मन्दाराजाधिराजो गिरेः

ऋद्धो रुद्रपराक्रमो रणभुवि श्रीरुद्रसेनसतः ॥ ४ ॥

चक्रकथनं । ४, चतुरङ्गमैत्र्यचक्रादिशुभाशुभनिरूपणं । ५, ऋष्यसृपत्तगादि-
बलाबलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिमारणप्रकारकथनादि ।

No. 873. सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 64 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Sarvānukramaṇī-vyākhyā. A brief abstract of Kātyāyana's Sarvānukramaṇī, or General Index to the Vedas. Anonymous.

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनसुतेः कृतिः ।

यत्तं व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेदे इत्यादि ऋषीणां विद्युन्मन्त्रकं ।

इदं शास्त्रमधीयानः प्रणवार्थात्मनामिषात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यः शाकलेयके ।

सहस्रद्वितयं चैव चत्वार्येकशतानि तु ॥ ३ ॥

End. राची । राविः । कुशिकसौमरः ॥ २६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-
चत्वारिंशत्सावित्री सूर्यात्मदेवता ॥ २७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्यः ॥

Colophon. इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले धातु आवातु षड्-
वर्गाग्निं नरोऽपि दृष्टपञ्चवर्गाः प्रकृतान्यथंभयस्याद्यन्तं द्वे विरूपे निहोता-
द्यन्तं पशुरिति भुक्ता पठेत् । इत्याश्वलायनस्यानुवाकः । प्राग्भोजनं समाप्तम् ।
ऋचसु पञ्चललाः सुः सैकोनशतपञ्चकं । ५००५२९ । आद्यन्ते पादार्द्धद्वतमि-
त्यार्धभगसङ्ख्याया ॥

विषयः । ऋग्वेदीयानां च गायत्र्यादिऋग्वेदसाङ्गानुक्रमणिका ।

No. 874. आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 50. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

End of ditto. नास्मिन् कथां वदेत् । नास्य रात्रौ च न च कीर्त्तयिष्येत्तदिति वा
एतस्य सङ्गतो भूतस्य नाम भवति । योऽस्यैतदेव नाम वेद ब्रह्म भवति ब्रह्म
भवति ॥ १ ॥ १४ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon. ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चमारण्यकं समाप्तम् ॥

विषयः । १ आरण्यके ५ अध्यायाः । २। ६, - १२, (७) अध्यायाः । ३। १२, - १४ अध्यायाः ।
४। १५, - (१) अध्यायः । ५। १६, - १८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्याया
मिलित्वा अष्टादश भवन्ति । अत्र खलमेदोऽप्यध्यायसङ्ख्याकमस्ति ।

No. 875. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{3}{4}$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a
page. Extent, 180 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1485. Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old and decayed. Prose.
Generally correct.

Saptapadārthī. A brief summary of the seven categories of the
Vaiśeṣika philosophy. The categories are matter, quality, motion,
generality, specialty, aggregation, and negation. By Śivāditya. There
are two commentaries extant on this work, one entitled Mitabhashinī by
Mādhava Sarasvatī, and the other, Saptapadārtha Vyākhyā, by Hari.
The MS. is 446 years old. Hall's Contributions, p. 74.

Beginning. प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमञ्च सर्वार्थसम्पत्तिनिदानयुक्तं ।

सत्त्वप्रपादान्मुजरेणुजुष्टप्रसादपुण्येन शिवांशुमालिना ।

हेतवे अगतामेव संसारार्णवसेतवे ।

प्रभवे सर्वविद्यानां शश्वे गुरवे नमः ॥

प्रमितिविषयाः पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसमान्यविशेषसमवायाभावाख्याः
सप्तैव ।

End. सप्तदीपा घरा यावद्यावत् सप्तघरा घरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयमस्तु वस्तुप्रकाशिनो ॥

Colophon. इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषयः । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादि सप्तपदार्थनिरूपणं ।

No. 878. योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nigara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Yoges'i-sahasranāma-stotra. A metrical list of the thousand names of Yogesī, a form of Durgā. This is a fragment of the Rudra-yāmala Tantra.

Beginning. या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

सदानन्दतनुः शान्ता सैवाहमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्याः संस्मरणादेव क्षीयन्ते भवभीतयः ।

तां नमामि जगद्गार्थी योगिनीं परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End.

सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुद्धृत्य भुजमुच्यते ।

नानया सहशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ७३ ॥

Colophon. इति श्रीरुद्रयामलतन्त्रे विष्णुहरसंवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवीं भक्तजनप्रियां सुवदनां खड्गस्य पात्रं तथा

खर्णालङ्कृतलाङ्गलं सुमुशलं चक्षुर्दधानां प्रिये ।

विदुक्कोटिरवीन्दुकान्तिममला दन्तासुरोन्मूलिनीं

ब्रह्मेन्द्राद्यसिबन्दिताञ्च वरदां योगेश्वरीं तां भजे ॥

विषयः । योगेशीदेवीसहस्रनामकथनं, तत्पाठफलकीर्तनञ्च ।

No. 879. शौनकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 12 on a page. Extent, 125 s'lokas. Character, Nigara. Date, S'k. 1718. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

S'aunakokta-vāstus'ānti-prayoga. Directions for performing certain rites and ceremonies for the pacification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling. The directions follow the rules of S'aunaka. Anonymous.

No. 881. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2. Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gāyatrī-hṛidaya. Origin, derivation, and meaning of the Gāyatrī, related by Brahmā in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purāṇic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्तस्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भवं परिप्रवृत्ति ।

त्वमेव ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयं श्रोतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रवृत्तिं परिप्रवृत्तिम् ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्ति-गायत्र्यर्थादिकथनं ।

No. 882. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्रोतं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokas. Character, Nāgara. Date, S.K. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gāyatrīya-aṣṭōttara-s'ata-divya-nāmāmṛita-stotra. A hymn in praise of the 108 names of the Gāyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Viśvāmitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहासन्तस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषयः ऋग्यजुःसामाथर्वाणि चन्दामि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता ह्यलो वी-
जानि स्वराः शक्तयः, अथ शक्तयः कीलकं मम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः

End. रोगिणां रोगशमनं सर्वैश्वर्यप्रवर्धनं ।

किमत्र बहूनोक्तेन शोचं सर्वस्य दर्शनं ॥ २२ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रराघवसंवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्रोतं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं ।

(गायत्रीसोऽसमाप्तिर्वा०) । गायत्रीवर्णजं सोत्रं प्रत्यक्षं पठते नरः ।

सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके महीयते ॥ २७ ॥

इति गायत्रीवर्णजं सोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, एतत्पाठफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 ślokas. Character, Nāgara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vis'vāmītra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudrāksha; purification of the body by mantras; the three Sandhyā prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Vis'vedevās; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gāyatrī; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gāyatrī; diurnal duties; Gāyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Vis'vāmītra-Saṁhitā*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानं ।

प्रातरुत्थाय कर्त्तव्यं यद् द्विजेन दिने दिने ।

तमर्चं सम्प्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अङ्गुलीनादिकं कर्म जपो द्विगुण उच्यते ।

तर्पणं मार्जनञ्चैव भोजनञ्च चतुर्गुणं ॥

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनमित्तिकादिगायत्रीपुस्त्यखरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातरुत्थायात्मचिन्तनप्रकारः । देवताध्यानप्रकारः । दन्तधावनादिप्रातःकृत्यं । स्नानविधिः । रुद्राक्षधारणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । चिकित्ससंस्था-विधिः । वेदादिसन्तपाठरूपब्रह्मयज्ञकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रसु-ताश्रद्धोसप्रकारस्वरूपवैश्वदेवकथनादि । गोपासादिकथनं । भोजनविधिः । भक्ष्यद्रव्यविधिनिषेधः । दीक्षार्थं वेदीनिर्माणं । दीक्षाप्रकारः । गायत्रीपुस्त्यखरणविधिः । नित्यकर्त्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीसन्तेण होमविधेः कथनादि च ।